

Készült
a Vas megyei Önkormányzat
megbízásából

VAS MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVE

**JAVASLATTEVŐ FÁZIS
MEGALAPOZÓ MUNKARÉSZEK**

2020. JANUÁR

1085 Budapest Kőfaragó u. 9.
Tel: +36 1 267 05 08, 267 70 78
www.pestterv.hu

TARTALOM

Vas megye területrendezési terve módosítása során tervezett változtatások.....	4
Fejlesztési potenciál alapú területfelhasználás-alakítási javaslat.....	6
Vas megye térségi területfelhasználási rendszerének terve	7
A megyei területrendezési terv 2020. évi módosítása során alkalmazott területfelhasználási kategóriák	8
Erdőgazdálkodási térség.....	8
Mezőgazdasági térség	9
Települési térség	10
Vízgazdálkodási térség.....	11
Sajátos területfelhasználású térség	11
Összesített területi mérleg, az OTrT-nek való megfelelés	17
A közlekedési hálózatok és létesítményeik módosításának tervjavaslata	18
Közúti közlekedés.....	18
Vasúti közlekedés.....	21
Kerékpáros közlekedés.....	22
Légi közlekedés.....	22
Logisztika, kombinált közlekedés	22
A térszerkezetet érintő energiaközmű- infrastruktúra fejlesztési javaslatok	24
Villamosenergia ipari engedélyesek listája.....	26
Energiaforrások, energiatermelő bázisok.....	27
Villamosenergia ellátás.....	28
Földgázellátás.....	30
Megújuló energiahordozók	32
Viziközmű fejlesztési javaslat	38
Vízellátás	38
Vízgazdálkodási feladatok	50
A vízminőség-védelemhez kapcsolódó övezet	50
A vízkár-elhárításhoz kapcsolódó övezetek	55
Tájrendezési javaslat	67
Klímvédelemmel, környezetvédelemmel összefüggő javaslatok.....	69
Az éghajlatváltozás kockázatainak csökkentésére (mitigáció) adott klímavédelmi javaslatok	69
Környezetvédelmi javaslatok.....	71
A Vas Megye Területrendezési Terve 2020. évi módosításában alkalmazott térségi övezetek	78
Országos övezetek	78
A megyei övezetek	78
Egyedileg meghatározott megyei övezetek.....	78
Elfogadásra kerülő munkarészekre vonatkozó összefoglaló indoklás	83
A területrendezési terv területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálata....	85

A célok hatásainak tételes elemzése azok megvalósulása, illetve meg nem valósulása esetén	88
Javaslat környezeti, társadalmi, gazdasági szempontú intézkedésre	101
Összefoglalás	102
Vas megye települései térségi területfelhasználás területi mérlege	102
Tervezői nyilatkozat az OTrT és Vas megye területrendezési tervének módosítása összhangjáról	121

A MEGYEI TERÜLETRENDEZÉSI TERV MÓDOSÍTÁSÁNAK SZAKÁGI TERVJAVASLATAI ÉS AZOK MŰLEÍRÁSAI

Vas megye területrendezési terve módosítása során tervezett változtatások

Tekintettel arra, hogy Vas megye hatályos területrendezési terve 2010-ben hosszú távra és előremutató módon határozta meg a megye területfelhasználásának és a műszaki infrastruktúra hálózatoknak a térbeli rendjét, a 2020. évi felülvizsgálat és módosítás nem irányul a terv koncepciójának alapvető megváltoztatására, hanem csak az eltelt időben bekövetkezett –jogsabályi és a reálfolyamatok terén bekövetkezett - változások miatt szükséges korrekciók átvezetésére.

A megyei területrendezési terv módosítását megelőzően a területrendezési tervek tartalmi követelményeiben bekövetkezett lényeges változások

A térségi területfelhasználás tervezése gyakorlatában a hatályos megyei területrendezési terv elfogadását követően részben a területrendezési tervek tartalmi követelményeit rögzítő kormányrendelet, részben a 2018 évi területrendezési törvény elfogadásával jelentős – *jelen módosítás tartalmát is érintő* - változások következtek be.

- A hatályos megyei terv elfogadása óta megváltozott a „települési térség” fogalma, jelen módosítás már az új fogalomhasználatnak megfelelően települési térségként rögzíti a települések teljes belterületét, valamint az azon kívüli területeken a hatályos településszerkezeti tervekben beépítésre szánt területekként rögzített területek összességét. A fogalomhasználat változása miatt a Vas megyei tervben is változik (bővül) a települési térségek területe. Ez a helyenként jelentős nagyságú területi növekedés azonban nem jelent tényleges módosulást a területek felhasználása szabályozásában. Egyedül a belterületek eddig beépítésre nem szánt területein növeli a változás az önkormányzatok mozgásterét, mivel a térség egész területén szabadabbá vált az OTÉK szerinti település-tervezési kategóriák alkalmazása.
- A területrendezésben ezzel párhuzamosan megszűnt a „városias települési térség” és a „hagyományosan vidéki települési térség” elkülönítése.
- A megyei szerkezeti tervet érintően fontos változás, hogy a korábban bevezetett „vegyes” területfelhasználási kategória megszüntetésre került az Országos Területrendezési Tervben. Ennek nyomán a megyei területrendezési terv módosítása sem alkalmazza már ezt a kategóriát. A korábban vegyes területfelhasználású térségbe sorolt területek döntően mezőgazdasági, illetve erdőgazdálkodási térségbe kerültek besorolásra. Az ingatlannyilvántartási adatok lehatárolásának megfelelő pontosságú erdészeti ágazati adatszolgáltatásban rögzített területi lehatárolásoknak köszönhetően – a fogalomváltozással összhangban – lehetővé vált úgy az erdőgazdasági térség, az erdő övezet, mint az erdőítésre javasolt területek viszonylag pontos lehatárolása.

- A területrendezési törvény változásához alkalmazkodva a megyei TrT-ben is megszüntetésre került az „építmények által igénybe vett térség” és bevezetésre került a „sajátos terület-felhasználású térség”. A változás lényege a két kategória fogalom-meghatározásának az eltéréséből adódik. Az építmények által igénybe vett térség a korábbi OTrT szerint: „amelybe a műszaki infrastruktúra, valamint a nem települési területekhez és települési funkciókhoz kapcsolódó egyedi építmények területe és szükséges védőterületük tartoznak”. A sajátos terület-felhasználású térségbe a 2018 évi területrendezési törvény szerint: „az 5 ha-nál nagyobb külfejtéses művelésű bánya-területek, hulladék-ártalmatlanító létesítmény elhelyezésére szolgáló területek, egyes egészségügyi, sportolási, rekreációs, megújuló energiahasznosítási, közlekedési és honvédelmi területek tartoznak.

<p>A megye 2010. évi területrendezési terve által alkalmazott területfelhasználási kategóriák</p> <p>a) erdőgazdálkodási térség b) mezőgazdasági térség c) városias települési térség d) hagyományosan vidéki települési térség e) vegyes területfelhasználású térség f) vízgazdálkodási térség g) építmények által igénybe vett térség</p>	<p>A megyei területrendezési terv 2020. évi módosítása során alkalmazott területfelhasználási kategóriák</p> <p>a) területi korlát nélkül ábrázolt térségek: aa) erdőgazdálkodási térség, ab) mezőgazdasági térség, ac) vízgazdálkodási térség, ad) települési térség, b) legalább 5 ha nagyságú sajátos területfelhasználású térség</p>
---	--

Az OTrT változásával összefüggésben a TrT 2020. évi módosítása során változik a területrendezési tervezés során alkalmazott övezetek rendszere.

<p>A megye 2010. évi területrendezési terve által alkalmazott övezetek</p> <p>a) Magterület övezete b) Ökológiai folyosó övezete c) Pufferterület övezete d) Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete e) Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete f) Erdőtelepítésre alkalmas terület övezete g) Országos jelentőségű tájképvédelmi terület övezete h) Térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezete i) Térségi hulladéklerakó hely kijelöléséhez vizsgálat alá vonható terület övezete j) Történeti települési terület övezete k) Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezete l) Felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területének övezete m) Ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület övezete n) Együtt tervezhető térségek övezete o) Rendszeresen belvízjárta terület p) Nagyvízi meder övezete q) Földtani veszélyforrás területének övezete r) Vízterelőnek kitett terület övezete</p>	<p>A megyei területrendezési terv 2020. évi módosítása során alkalmazott övezetek</p> <p>Országos övezetek:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ökológiai hálózat magterületének övezete, 2. Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete, 3. Ökológiai hálózat pufferterületének övezete, 4. Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete, 5. Jó termőhelyi adottságú szántók övezete, 6. Erdők övezete, 7. Erdőtelepítésre javasolt terület övezete, 8. Tájképvédelmi terület övezete, 9. Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete, 10. Vízminőség-védelmi terület övezete, 11. Nagyvízi meder övezete, 12. Honvédelmi és katonai célú terület övezete <p>Megyei övezetek:</p> <p>a) Ásványi nyersanyagvagyon-övezete b) Földtani veszélyforrás terület övezete</p> <p>Egyedileg meghatározott megyei övezetek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Innovációs-technológiai fejlesztés támogatott célterületének övezete - Logisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete - Turisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete - Vízterelői fejlesztések támogatott célterületének övezete
--	---

Fejlesztési potenciál alapú területfelhasználás-alakítási javaslat

A megye térségi területfelhasználási rendszere lehatárolásának javaslata alapvetően két szempont figyelembevételével került kidolgozásra.

Az egyik szempont a jogfolytonosság és a jogbiztonság garantálása a területfelhasználásban. Ennek érdekében a megyei területfelhasználási terv - *a települési térség lehatárolása vonatkozásában* - a települések hatályos településszerkezeti tervein alapul. Ezzel biztosítható az, hogy minden olyan terület, amely a hatályos településszerkezeti tervekben beépítésre szánt területi besorolású, a megyei tervben is települési térségként kerüljön lehatárolásra. Így a megyei terv e vonatkozásban sehol nem tartalmaz visszalépést az építési jogokat rögzítő a hatályos jogi állapothoz képest. Mivel a térség települései hatályos településszerkezeti tervekben rögzítik azt a területfelhasználást, amely összhangban van az adott település fejlesztési célkitűzéseivel, ez a dokumentum tekinthető adott település területfelhasználási jövőképeknek, melynek megyei tervben való érvényesítése indokolt és jogszerű.

A területfelhasználás alakítása másik fontos szempontja a területi alkalmasság érvényesítése, a területi fejlesztési potenciál figyelembevétele. E szempont kiemelkedő jelentőségű az erdőgazdálkodási térség tervezésében (*az erdő és az erdősítésre alkalmas területek meghatározásában és lehatárolásában*) valamint a kiváló és jó termőhelyi adottságú szántóterületeknek a mezőgazdálkodási térség részeként történő meghatározásában és lehatárolásában.

Hasonlóan a területi adottságok és potenciálok figyelembevételével történt a vízgazdálkodási térség, valamint a térségi zöldhálózat fejlesztés célterülete övezete lehatárolása. Ezek a lehatárolások, illetve az ezekhez kapcsolódó területfelhasználási előírásoknak, javaslatoknak és irányelveknek az érvényesítése a továbbtervezés (*a hatályos településszerkezeti tervek következő módosítása*) során hozzájárul a fenntartható és egyúttal a fejlesztési potenciálokot optimálisan kihasználó területhasználatok arányának növeléséhez.

A területi fejlesztési potenciálok érvényesítése szempontjából a megye területrendezési terve módosításában különös jelentősége van az egyedileg meghatározott (*fejlesztési*) övezetek meghatározásának, lehatárolásának és szabályozásának. Ezen övezeti előírások és ajánlások adnak iránymutatást a különböző funkcióra tervezett területek vonatkozásában az adottságokat és a fejlesztési potenciálokot együttesen figyelembe vevő differenciált szabályozásra.

Vas megye térségi területfelhasználási rendszerének terve

A hatályos térségi területfelhasználási rendszer 2020. évi módosítás során bekövetkezett változások rövid összefoglalása:

- A területrendezési tervek tartalmi követelményeinek időközben történt változása miatt a területrendezési tervekben megszüntetésre került a városias és a hagyományosan vidéki települési térség megkülönböztetése. Ennek figyelembevételével a 2019 évi módosítás egységesen települési térséget határol le.
- A megyei szerkezeti tervben tervezett terület felhasználás meghatározása során fontos változás, hogy a 2010-ben bevezetett „vegyes” területfelhasználási kategória megszüntetésre került az Országos Területrendezési Tervben. A korábban vegyes területfelhasználású térségbe sorolt területek döntően mezőgazdasági, illetve erdőgazdálkodási térségbe kerültek besorolásra. A hrsz szerint pontos ágazati adatszolgáltatásban rögzített pontos területi lehatárolásoknak köszönhetően – *a fogalomváltozással összhangban* – lehetővé vált úgy az erdőgazdasági térség, az erdő övezet, mint az erdőítésre javasolt területek övezete pontos lehatárolása.
- A „vegyes” kategória elhagyásával nő úgy az erdőgazdasági-, mint a mezőgazdasági térség kiterjedése a hatályos megyei tervben tervezetthez képest, de ez jelent érdemi változást a területhasználatban.
- A területrendezési törvény változásához alkalmazkodva a megyei TrT-ben kijelölésre kerül a „sajátos terület-felhasználású térség”. Ez elvileg a korábbi „építmények által igénybe térség” kijelöléséhez hasonló szemléletű lenne. A sajátos terület-felhasználású térségbe a 2018. évi területrendezési törvény szerint: „az 5 ha-nál nagyobb külfejtéses művelésű bánya-területek, hulladék-ártalmatlanító létesítmény elhelyezésére szolgáló területek, egyes egészségügyi, sportolási, rekreációs, megújuló energiahasznosítási, közlekedési és honvédelmi területek tartoznak.

A megyei területrendezési terv 2020. évi módosítása során alkalmazott területfelhasználási kategóriák

Erdőgazdálkodási térség

A területrendezési törvény fogalomhasználata szerint erdőgazdálkodási térség: országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe azok a - *települési térségen, illetve a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervek esetében a sajátos területfelhasználású térségen kívül eső* - Országos Erdőállomány Adattárban szereplő erdő és erdőgazdálkodási célokat közvetlenül szolgáló földterületek, valamint erdőtelepítésre javasolt területek tartoznak, amelyek erdőgazdálkodásra hosszú távon és fenntartható módon alkalmasak, vagy amelyeken a jövőben az erdőtelepítés a termőhelyi adottságok és a környezetvédelmi szempontok alapján kedvező, illetve javasolt.

Az erdőgazdálkodási térség az OTrT erdőgazdálkodási térség és azon belül az erdészeti ágazat hivatalos adatszolgáltatása figyelembevételével került meghatározásra, így a térségi szerkezeti terv tervezete tartalmazza a meglévő (*jellemzően 1 hektárnál nagyobb kiterjedésű*) erdőterületeket (*az erdőállomány adattár szerint*), valamint az erdőtelepítésre javasolt területek közül azokat, amelyek az érintett települések településszerkezeti terveiben nem tervezettek átminősítésre beépítésre szánt területté.

A hatályos területrendezési törvényi szabályozás szerint az országos területfelhasználási kategóriák területén belül a megyei területfelhasználási kategóriák területének kijelölése során az erdőgazdálkodási térség területének legalább 95%-át erdőgazdálkodási térség kategóriába kell sorolni.

Az erdőgazdálkodási térség fentieknek megfelelő meghatározása és lehatárolása felvet egy olyan problémát, amelyet a tervezők még a területrendezési törvény hatályba lépése előtt jeleztek. Az elfogadott területrendezési törvény szerint Vas megyében az erdőgazdálkodási térség kiterjedése (az Országos Erdőállomány Adattárban szereplő erdő és erdőgazdálkodási célokat közvetlenül szolgáló földterületek, valamint erdőtelepítésre javasolt területek összessége) **122.860** hektár, az Adattár szerinti jelenlegi tényleges erdőterület **98.612** hektár. E szerint a törvény **24.248** hektár - *jelenleg mezőgazdasági művelés alatt álló erdőtelepítésre alkalmas* - területen jelöl ki erdőgazdálkodási térséget. Ez a megye erdőgazdálkodási térséggel érintett területének **24,6** %-os növelését jelenti.

Vas megye elkötelezett a táji-, természeti értékei megőrzésében és fejlesztésében. Ezért hosszú távon maximálisan támogatja az erdőterületek olyan mértékű növelését is, amelyet a területrendezési törvény részét képező Országos Területrendezési Terv meghatároz, de annak érvényesítését csak a lépcsőzetesség lehetőségének biztosításával tartja reálisnak.

A területrendezési törvény 10. § (1) bekezdése szerint az országos területfelhasználási kategóriák területén belül a megyei területfelhasználási kategóriák területének kijelölése során az erdőgazdálkodási térség területének

legalább 95%-át erdőgazdálkodási térség kategóriába kell sorolni; a megyei területrendezési terv településrendezési eszközökben történő érvényesítése során az erdőterület területfelhasználási egységet a térséget lefedő erdők övezetére vonatkozó szabályok szerint, valamint az erdőtelepítésre javasolt terület övezetére vonatkozó szabályok figyelembevételével kell lehatárolni

A területrendezési törvény fenti paragrafusainak érvényesítése várhatóan már a megyei területrendezési terv, de különösen azt követően a településrendezési eszközök módosításának elfogadása után (*közép és hosszútávon*) okozhat olyan konfliktusokat, amelyek nehezítik a megyei területfejlesztési koncepcióban megfogalmazott célok elérését. A közép és hosszútávú célkitűzések között ugyanis kiemelt jelentőségű a vidék fejlesztése, ennek részét képezően – *a helyi gazdaságok erősítéséhez és a vidéki megélhetés feltételeihez egyaránt hozzájáruló* - szántóföldi és a kertészeti növénytermesztés, valamint az állattenyésztés fejlesztése az ebben hagyományokkal rendelkező térségekben, az erre alkalmas területeken.

Ehhez a településeknek és a gazdálkodóknak rövid és középtávon azokra a területekre is szükségük van, ahol nagy távon az erdőtelepítés, a fenntartható erdő és vadgazdálkodás támogatott. Az erdő besorolású területeken veszélybe kerülhet a területtulajdonosok földalapú támogatása, a gazdaság fejlesztésére irányuló pályázatoknál pedig hátrányba kerülnek a gazdálkodók az erdő besorolású területeken.

A megyei területrendezési terv 2020 évi módosításának tervezete a hatályos törvényi szabályozásnak megfelelően került kidolgozásra. Így az OTrT-ben a megyei területrendezési terv tervezési területén ábrázolt **123.614** ha erdőgazdasági térség figyelembevételével a megyei területrendezési tervben **122.860** hektár erdőgazdasági térség került lehatárolásra, amely így Vas megye területén **99,4%**-os megfelelést jelent.

Mezőgazdasági térség

A hatályos területrendezési törvény fogalomhasználata szerint mezőgazdasági térség: az országos és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe elsősorban szántó, gyeperővel, ingatlannyilvántartás szerint rét, legelő művelési ágba sorolt területek -, szőlő, gyümölcsös és kert területek tartoznak, és amelyen a mezőgazdasági funkció hosszú távú fenntartása indokolt.

Jelen módosítás során fenti fogalom meghatározást is figyelembe véve mezőgazdálkodási térségbe kerültek besorolásra mindazok a területek, amelyek nem részei az erdőgazdálkodási-, a települési-, a vízgazdálkodási és a sajátos területfelhasználású térségnek.

A hatályos területrendezési szabályozás szerint az országos területfelhasználási kategóriák területén belül a megyei területfelhasználási kategóriák területének kijelölése során a mezőgazdálkodási térség területének legalább 95%-át mezőgazdálkodási térség kategóriába kell sorolni. (*A megfelelés %-os értékét a 2019. évi törvénymódosítás szigorította 75%-ról 95%-ra*).

A megyei területrendezési terv 2020. évi módosításának tervezete megfelel ennek a követelménynek is, ugyanis az OTrT-ben a megyei területrendezési terv tervezési területén ábrázolt **171.838** ha mezőgazdasági térség figyelembevételével a megyei területrendezési tervben **169.617** ha mezőgazdasági térséget határol le. *(Ez 98,7%-os megfelelést jelent).*

A mezőgazdasági térséget érintő területi változások kisebb részben a települési térség növekedéséből nagyobb részben pedig – az *erdőgazdálkodási térség növekményéhez hasonlóan* – a korábban „vegyes területfelhasználású térség” elhagyásából, az oda besorolt területek egyértelműen az erdőgazdálkodási- vagy a mezőgazdasági térségbe való besorolásából következik.

Települési térség

A területrendezési törvény (illetve a tervek tartalmi követelményeiről szóló kormányrendelet) szerint települési térség: az országos és a megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe a vízgazdálkodási térségbe és a sajátos területfelhasználású térségbe tartozó területek kivételével a település belterülete, valamint a belterületen kívüli beépítésre szánt területek tartoznak.

A települési térségek lehatárolása a települések hatályos településszerkezeti tervei feldolgozásával, azok figyelembevételével, a településrendezési területfelhasználási kategóriák területrendezési kategóriákká történt összevonásával történt. A településszerkezeti tervek alapján történt feldolgozás kiegészült *(a fogalom meghatározás szerint)* a települések teljes belterületének települési térségként történő besorolásával *(a „fekvéshatárok” figyelembevételével)*.

A települési térséget érintő területi változások egyrészt *(de kisebb részben)* a települések településszerkezeti terveiben az önkormányzatok által elfogadott változások érvényesítéséből, *(új beépítésre szánt területek kijelöléséből)*, nagyobb mértékben pedig a települési térség fogalom meghatározása változásából következnek, abból, hogy az új meghatározás szerint „a települési térségbe a település belterülete, valamint a belterületen kívüli beépített és beépítésre szánt területek tartoznak”. Ennek következtében a belterületen belüli (korábban a beépítésre nem szánt besorolásuk miatt - *többnyire mezőgazdasági-, kisebb részben erdőgazdálkodási térségbe sorolt* - területek váltak a települési térség részévé anélkül, hogy azok településrendezési tervekben elfogadott besorolása változott volna. Az átsorolások következtében az érintett területeken a helyi önkormányzatok nagyobb mozgásteret kapnak azok konkrét távlati hasznosításának meghatározásához.

Tekintettel arra, hogy a területrendezési szabályozásban a hatályos megyei terv elfogadása óta megváltozott a „települési térség” fogalma, jelen módosítás már az új fogalomhasználatnak megfelelően települési térségként rögzíti a települések teljes belterületét, valamint az azon kívüli területeken a hatályos településszerkezeti tervekben beépítésre szánt területekként rögzített területek összességét.

A hatályos területrendezési szabályozás szerint az országos területfelhasználási kategóriák területén belül a megyei területfelhasználási kategóriák területének kijelölése során a települési térség területének legalább 90%-át települési térségbe kell sorolni. Az OTrT a megyei terv tervezési területén **36.219** ha települési térséget ábrázol, a megyei terv módosítása pedig **36.797** hektárt, **ez 100%-os megfelelés.**

Mint előzőekben jeleztük, a települési térség területi nagyság változása elsősorban a települési térség fogalommeghatározása alapján történt lehatárolás szerinti változásából következik. Ez a területi növekedés azonban nem jelent tényleges módosulást a területfelhasználásban.

Vízgazdálkodási térség

A területrendezési törvény fogalomhasználata szerint vízgazdálkodási térség: országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe Magyarország vízfolyásai, állóvizei, illetve azok parti sávjai tartoznak.

A vízgazdálkodási térség lehatárolása a megyei szerkezeti terv módosítása során a vízügyi ágazat digitális adatszolgáltatásának felhasználásával, annak és a hatályos településszerkezeti tervek területi lehatárolásai együttes figyelembevételével történt.

A hatályos területrendezési szabályozás értelmében az országos vízgazdálkodási térség területfelhasználási kategória területén belül a megyei területfelhasználási kategóriák területének kijelölése során e térség területét vízgazdálkodási térség kategóriába kell sorolni, és a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel egyeztetve kell pontosítani.

A megyei területrendezési terv 2020. évi módosítása ennek a követelménynek is megfelel, az OTrT-ben a megyei területrendezési terv tervezési területén ábrázolt **1.929** ha vízgazdálkodási térség terv figyelembevételével a megyei területrendezési tervben **2.076** ha vízgazdálkodási térség került meghatározásra.

Sajátos területfelhasználású térség

(a korábban hatályos OTRT szerint építmények által igénybe vett térség)

A hatályos területrendezési szabályozás szerint sajátos területfelhasználású térség: megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe az 5 ha-nál nagyobb külfejtéses művelésű bányaterületek, hulladékártalmatlanító létesítmény elhelyezésére szolgáló területek, egyes egészségügyi, sportolási, rekreációs, megújuló energiahasznosítási, közlekedési és honvédelmi területek tartoznak.

A sajátos területfelhasználású térség és a korábbi OTRT szerint építmények által igénybe vett térség összevetése a fogalomhasználat jelentős változása miatt nem releváns, mivel 2019-ben e térség részeként kerültek lehatárolásra a korábban az

„építmények által igénybe vett térség” területein túl az egyes egészségügyi, sportolási, rekreációs, megújuló energiahasznosítási célú területek is.

A 2020. évi megyei TrT tervezetében a sajátos területfelhasználású térség tervezett területe: **2.252** hektár. A térséghez tartozó területek lehatárolása az ágazati adatszolgáltatások, illetve a hatályos településrendezési tervek lehatárolásai együttes figyelembevételével történt.

A területrendezés törvény a sajátos területfelhasználású térségre nem fogalmaz meg külön előírást. A megye területrendezési terve 2020. évi módosítása során sajátos területfelhasználású térségbe kerültek besorolásra a műszaki infrastruktúrahálózat elemei, valamint a nem települési területekhez és települési funkciókhoz kapcsolódó – *fenti fogalommeghatározásnak megfelelő* - területek a hatályos településszerkezeti tervi besorolásoknak figyelembevételével.

x x x

Jelen tervezési eljárás keretében – a megyei szerkezeti terv változásával összhangban - új területi mérleg kerül meghatározásra miután az egyeztetési eljárás eredménye figyelembevételével a területfelhasználási terv véglegesítésre kerül. A településsoros - és valamennyi területfelhasználási kategória területét meghatározó, a tervmódosítás mellékletét képező - területi mérleg lehetővé teszi az önkormányzatok által készítendő településszerkezeti tervekben tervezett eltérések (változtatások) %-os megfelelésének ellenőrzését.

Területfejlesztési célkitűzésekkel összehangolt területhasználat kialakítása

Vas megye hosszú távú érdeke, hogy területeinek felhasználása a (térségileg differenciált megfogalmazott) hosszú távú területfejlesztési célok szolgálatában, a takarékos területhasználat szempontjai figyelembevételével, a jóváhagyott megyei területrendezési tervben meghatározott (így az országos területrendezési tervvel is összhangban lévő) szabályok, valamint az ott lehatárolt különböző védelmi övezetek együttes figyelembevételével történjen.

A területfejlesztési és területrendezési tervezés eszközszerrendszere összehangolásának szükségessége

Vas megye most hatályos területrendezési tervének kidolgozása csak a korábban megfogalmazott fejlesztési dokumentumokra, illetve az országos területrendezési tervben érvényesülő értékrendszerre és célrendszerre alapozódhatott. Ezért teljes körűen nem valósulhatott meg a területfejlesztés és a területrendezés azon összhangja, amelyet a területfejlesztésről és területrendezésről szóló törvény elvárásaként fogalmaz meg.

A korábbi időszakban sem a területfejlesztési és területrendezési tervezés módszertani elkülönülése, sem az ugyanarra a térségre vonatkozó tervezések időbeli szétcsúszása, sem a tervezést felelősök különállása nem segítette elő a fejlesztési- és a rendezési (szabályozási) eszközszerrendszer hatékony összehangolását.

Ennek biztosításához erőteljesebb koordinációra, a területi tervezés módszertanának és eszközkészletének újragondolása, összehangolására, a

fejlesztési és a rendezési tervezés gyakorlatának közelítésére van szükség. (Az összehangolásra való törekvés a közös helyzetértékelő vizsgálatok előírásával már megjelent a tervek tartalmi követelményei szabályozásában).

Az érdemi, tartalmi összehangoláshoz azonban (fentiekén túl) nélkülözhetetlen a térségfejlesztés stratégiai céljainak – mindkét megközelítés szempontjait figyelembe vevő – közös meghatározása. Azt követően szükséges a legitim stratégiai célok megvalósulását biztosító és segítő (egyirányba ható, de az eltérő potenciálokkal rendelkező, eltérő fejlesztési célok szerint fejlesztendő területeket a jelenleginél differenciáltabban kezelő) fejlesztési (támogatási-, ösztönző) eszközök kidolgozása, gyakorlati érvényesítése, illetve a területrendezési szabályozási eszközkészlet bővítése (fejlesztési célterületek lehatárolása és differenciált szabályozása.)

A területfejlesztési és a területrendezési tervezés összhangjának megteremtése egyaránt hozzájárulhat a megye térségei sokszínű potenciáljai és értékei védelméhez, mint az e potenciálok fenntartható módon történő kihasználásához, a megye fejlődéséhez.

Az új tervezési metodika kidolgozásáig, annak gyakorlati alkalmazásáig a megye új területfejlesztési koncepciójának elfogadása után fel kell tárni azokat a konfliktusterületeket, ahol a hatályos területrendezési terv előírásai és a területhasználat alakítására vonatkozó irányelvei nincsenek összhangban az új fejlesztési célkitűzésekkel és prioritásokkal. A felmerülő esetleges konfliktusokat az országos területrendezési tervi módosítás megyei érvényesítésével egy időben kezelni kell (ha szükséges a megyei területrendezési terv módosításával). Biztosítani kell, hogy az aktualizált kiterjedésű védelmi övezeteken kívüli térségekben a gazdaságfejlesztés számára kellő kiterjedésű, műszaki infrastruktúra hálózattal és kapacitásaival jól ellátott terület álljon rendelkezésre.

A területfelhasználás tervezésének követelményei

Az Országos Területfejlesztési Koncepció tervezete (összességében a területrendezésben már korábban konszenzussal elfogadott célok mentén) meghatározza azokat a területhasználati elveket, amelyek a megye területhasználatának alakítása során is elfogadhatók. Ezért a megyei területfejlesztési koncepció beépíti – és ezzel a megye települései felé közvetíti - ezeket az irányelveket, illetve a konkrét területhasználati változásoknál figyelembe veendő – követelményeket.

„A terület-felhasználás tervezésének és tudatos változtatásának legfőbb követelménye a takarékos és átgondolt területhasználat. A kihasználatlan beépített területek, barnamezők jobb kihasználásával hosszú távon a nemzetgazdaság számára fontos erőforrásokat lehet megvédeni, biztosítva ezzel a gazdasági növekedés feltételeit, miközben csökkent értékű területek értéke is növelhető. A barnamezős beruházások támogatása tehát nemzetgazdaságilag is hatékony. A gazdaságfejlesztés hatékony területi, területhasználati orientálásának része lehet az egyes térségek gazdasági/társadalmi fejlődését szolgáló beruházások tervezésénél a fokozottabb területi megközelítés, ágazati orientáció, a beruházók és a térség számára legkedvezőbb helyszínek központilag segített kiválasztása, a barnamezős területek megyei szintű kataszterének elkészítése. A takarékos helyhasználatot érvényesíteni kell a településfejlesztésben is”.

Elsősorban a megye városaiban cél az indokolatlan szétterülés elkerülése, a tagolt és kompakt városszerkezet kialakítása.

„A vidékies területhasználatoknál is kerülni kell a talajpusztulást, visszafordíthatatlan talajvízcsökkenést okozó tevékenységeket. Az infrastruktúra-fejlesztések tervezésénél az ezt figyelembe vevő megoldásokat kell támogatni. Mindez többek között a természeti értékek és erőforrások védelme mellett a tájnak a klímaváltozás hatásaival szembeni ellenálló képességét is fokozza.

Napjainkban különösen fontossá vált a víz-, energiaellátás, az infokommunikációs csatornák és a közlekedési hálózatok biztonságos és színvonalas elérhetősége minden térség, minden település számára. A környezeti infrastruktúra (hulladékgazdálkodási rendszerek, szennyvízkezelés) térszervezésében is meghatározó az ellátás- és környezetbiztonság, emellett a fejlesztések gazdasági, foglalkoztatási hatásait is figyelembe kell venni a tervezéskor.

A természeti értékek és erőforrások, valamint a kulturális örökség, tájkép védelme szintén kiemelkedő feladata a területrendezésnek, amit a területfejlesztés is támogat a saját eszközeivel. A védelem mellett azonban egyre inkább a fenntarthatóság tágabb szempontjait is figyelembe kell venni, például a klímaváltozás kapcsán. A megőrzés szolgáló intézkedések rendszere mellett a kedvezőtlen változások megelőzésében is fontos szerepet kaphat a területrendezés, a korábban már említett, beruházásokat, fejlesztéseket befolyásoló szerepével. Ebben még szorosabb együttműködésre van szükség az ágazati fejlesztéspolitikákkal, hiszen a védett területek, értékek önmagukban nem elegendőek a fenntartható környezeti állapotok megőrzéséhez, az ország teljes területén tekintettel kell lenni az anyag- és energiatakarékosságra, a biodiverzitás védelmére, a kibocsátások csökkentésére, a klímaváltozás megelőzésére.

A gazdaságfejlesztés, az ellátásbiztonság javítása, a kistelepülések népességmegtartó erejének fejlesztése, a szállítási igények csökkentése, tágabb értelemben a gazdasági-társadalmi-környezeti fenntarthatóság megőrzése vagy visszaállítása érdekében a helyi gazdaság fejlesztése, a helyben meglévő értékek felismerése, tudatos és fenntartható kiaknázása a fejlesztéspolitika egyik kiemelkedő területi célja. Ezt a térszerkezet alakításával a területrendezés is tudja támogatni, az önmagukban is élet- és fejlődőképes funkcionális térségek, városkörnyékek beemelésével a területi tervekbe, a közlekedés- és infrastruktúrafejlesztések orientálásával, a gazdaságfejlesztési célú beruházásokra vonatkozó szabályozással. Mindez nemcsak a gazdaság, infrastruktúra, munkahelyek ideálisabb rendszerének kialakítását segíti, de a helyi közösségeket, a működő és életképes szociális kapcsolatrendszereket, a helyi identitást is erősíti”.

A térfelhasználási elvek részletes listája (az OFTK tervezet szerint):

- „Zöldmezős fejlesztések helyett barnamezős fejlesztések.
- A fejlesztések helykiválasztásánál prioritást kell élveznie, a termőterület, illetve kulturális értéket képviselő lakóterület igénybevételét nem érintő, környezetét nem terhelő helyszínek.
- Fejlesztés csak abban az esetben helyezhető el termő, illetve kulturális értéket képviselő lakóterület igénybevételével, ha nincs más alternatívája.
- A természetes erdőtársulások nem, vagy csak nagyon korlátozott léptékben képesek megújulásra, területük igénybevétele a fejlesztések során nem pótolható, áthelyezhető.

A megye térségi potenciáljai kihasználása, a területfejlesztési célok megvalósulása érdekében – elsősorban a gazdaságfejlesztés és foglalkoztatás bővítésének megyei és térségi központjaiban – nem elegendő a barnamezős területek igénybevétele. Itt új (zöldmezős) területek igénybevétele is szükségessé válik a gazdaságfejlesztési célok megvalósulásához. Az új fejlesztési területek kijelölésénél azonban figyelembe kell venni a takarékos területhasználat szempontjait, valamint a területrendezési szabályozás védelmi övezeteinek határait.

„A fejlesztések megvalósítása nem növelheti a természeti és környezeti szempontból érzékeny tájak, kiemelt táji értékekkel (természeti és kulturális) rendelkező területek állandó lakónépességét, a területen áthaladó tranzit forgalom mennyiségét:

- Prioritást kell, hogy élvezzenek azok a fejlesztési alternatívák, melyek ez utóbbit csökkentik.
- A fejlesztések megvalósítása nem eredményezhet ugrásszerű, és a helyi lakónépességet sokszorosán meghaladó üdülónépesség megjelenését a természeti és környezeti szempontból érzékeny tájakon, kiemelt táji értékekkel (természeti és kulturális) rendelkező területeken.

A tisztább környezet, a hatékonyabb gazdaság, a felelősségteljesebb társadalom érdekében közelebb kell hozni a társadalmat helyi környezetéhez:

- A biomaszra, mint megújuló energiaforrás használatára csak kisléptékű autonóm energiagazdálkodási rendszerekben támogatható. Ez az energiaforrás csak akkor tekinthető megújulónak, ha felhasználása a népességhez közel történik, átlátható és nyomon követhető az újratermelése és a felelősség teljes fenntartható használata.
- A fejlesztéseknek szolgálniuk kell a területtel rendelkező magántulajdon gondozása iránti felelősség tudatosítását.
- A fejlesztéseknek szolgálniuk kell a szűkebb helyi környezet értékeinek megismerését és tudatosítását (mi hogyan és miért valósult meg).
- A mező- és erdőgazdálkodásban a természetközeli gazdálkodási gyakorlatot, mint fenntartható gazdálkodási módszereket kell támogatni és azt a lakosság számára megismerhetővé tenni.

A környezettudatos, helyi identitású, esélyegyenlőséget biztosító társadalom érdekében:

- A fejlesztések során a természetes folyó és állóvizek partjainak, erdőterületek, magaslatok, szigetek, a fényszennyezéstől mentes éjszakai égbolt, kilátópontok, védett természeti és kulturális értékek nyilvános elérésének, megközelítésének, megszemlélésének lehetőségét csak a jogszabályokkal összhangban szabad korlátozni, ha a terület értékeinek megóvása azt feltétlenül megköveteli (kivéve pl. fokozottan védett természeti területek). Prioritást kell, hogy élvezzenek azok a fejlesztési alternatívák, melyek korábban elzárt területek hozzáférését teszik lehetővé.

A társadalmi-gazdasági folyamatok szervezésének lappangó, környezeti és kulturális értékeket degradáló hatásainak megelőzése érdekében értékmegőrzés térszervezéssel:

- A fejlesztések nem darabolhatnak fel egységes ökológiai rendszereket és kultúrtájakat, társadalmi csoportok településterületét (pl. nemzeti kisebbség).
- A fejlesztések nem csökkenthetik az érintett területek nemzeti kisebbségeinek lakónépességen belüli arányát (kivéve az etnikai szegregáció-oldó kezdeményezések).
- A közigazgatási átszervezésre irányuló fejlesztések nem csökkenthetik az érintett területek nemzeti, etnikai kisebbségeinek arányát a lakónépességen belül.

Összesített területi mérleg, az OTrT-nek való megfelelés

A Magyarország és egyes kiemelt térségei területrendezési tervéről szóló törvény szerint:

11. § A kiemelt térségi, illetve megyei területfelhasználási kategóriák területén belül a települési területfelhasználási egységek kijelölése során

- a) * az erdőgazdálkodási térségben az erdőterület területfelhasználási egységet a térséget lefedő erdők övezetére vonatkozó szabályok szerint, valamint az erdőtelepítésre javasolt terület övezetére vonatkozó szabályok figyelembevételével kell lehatárolni;
- b) * a mezőgazdasági térség területének legalább 75%-át elsődlegesen a mezőgazdasági terület települési területfelhasználási egységbe kell sorolni, a fennmaradó rész természetközeli terület, - nagyvárosias lakóterület és vegyes terület kivételével - beépítésre szánt terület vagy különleges honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célra szolgáló terület területfelhasználási egységbe sorolható;
- c) a vízgazdálkodási térség területét - e törvény hatálybalépését megelőzően már jogszerűen kijelölt beépítésre szánt területek kivételével - vízgazdálkodási terület, vízgazdálkodási célú erdőterület, vízgazdálkodási célú mezőgazdasági terület, természetközeli terület, továbbá különleges honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célú terület vagy honvédelmi célú erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolni, és a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel egyeztetve kell pontosítani;
- d) a települési térség területén bármely települési területfelhasználási egység kijelölhető;
- e) a sajátos területfelhasználású térség területét a terület tervezett felhasználásának megfelelően honvédelmi, különleges, közlekedési, erdő-, gazdasági vagy intézményterület települési területfelhasználási egységbe kell sorolni.

Alábbi táblázat szerint a Vas megyei területrendezési terv 2019 évi módosításának tervezet minden vonatkozásban megfelel a törvényi előírásoknak.

Területfelhasználási kategóriák	OTrT szerint	Vas megyei TrT tervezett módosításában	%-os megfelelés
Erdőgazdálkodási térség	123.614 ha	122.860 ha	99,4 %
Mezőgazdálkodási térség	171.839 ha	169.617 ha	98,7 %
Települési térség	36.219 ha	36.797 ha	100 %
Sajátos területfelhasználású térség	---	2.252 ha	---
Vízgazdálkodási térség	1.929 ha	2.076 ha	100 %

A közlekedési hálózatok és létesítményeik módosításának tervjavaslata

A közlekedéshálózat tervezésének célkitűzései és fő elemei

A cél a megyében a hierarchikus felépítésű úthálózat kialakítása. Ennek lényege és értelme abban körvonalazható, hogy a forgalomban résztvevők mindig a számukra leghatékonyabb úthálózati elemet tudják igénybe venni:

- a távolsági forgalom számára legideálisabb a gyorsforgalmú út, mivel ez elszívja az alsóbbrendű hálózatból az ott leginkább zavaró távolsági (nem ritkán nagysebességű) forgalmat és egyúttal elősegíti az adott terület jobb elérhetőségét,
- ezt célszerű kiegészíteni olyan főúthálózati elemekkel, amelyek a gyorsforgalmú hálózatot kiegészítve arra ráhordanak, illetve az onnan érkező célforgalom nagy részét terítik a gyorsforgalmi út csomópontjai közötti területen,
- az országos mellékút úthálózatot alkalmassá kell tenni a biztonságos kétirányú közlekedésre, majd fokozatosan optimalizálni kell az egyes települések közötti kapcsolatokat: a kistérségi együttműködés és differenciálódás elősegítése érdekében, a hiányzó kapcsolatok kiépítésével „közelebb kell hozni” egymáshoz a településeket,
- meg kell kezdeni és nagyobb távlatban ki kell alakítani a helyi utak (hálózatok) olyan rendszerét, amely ugyan alacsonyabb paraméterekkel, de a kor színvonalának megfelelően sűríti az állami úthálózat adta kereteket, további kapcsolatokat hoz létre a települések között, segíti a külterületi települési funkciók működését, a külterületi lakó- és munkahelyek megközelítését, a mezőgazdasági munkavégzést.

A fenti módon hierarchizált hálózat optimalizálja a járművek futásteljesítményét, ezáltal a gazdaságosabb szállítási, közlekedési feltételek miatt mérsékli a közlekedés jelenleg még meglévő általános költségfelhajtó szerepét.

Közúti közlekedés

Gyorsforgalmi hálózat

Vas megye közlekedésföldrajzi helyzete potenciálisan jó, de a fekvéséből, adottságaiból és kapcsolataiból származó előnyöket ennek ellenére jelenleg nem tudja teljes mértékben kihasználni, mert az országos gyorsforgalmi úthálózat csak az M86-os Szombathelytől keletre eső szakaszán érinti. Az ország távlati úthálózatfejlesztési tervei előirányoznak a megyében további gyorsforgalmi elemeket, ezek fokozatos megvalósítása megkezdődött az M80 Körment – országhatár szakaszán.

Az OTRT szerint Körment és az országhatár között új nyomvonalon halad az M80 gyorsforgalmi út. Körmenttől keletre a 8. sz. főút fejlesztése kielégíti a forgalmi igényeket. Az OTRT R8 gyorsútként jelöli az útvonalat (ez az útkategória időközben megszűnt).

Az M9 gyorsforgalmi út nyomvonala az új országos területrendezési tervben Szombathelytől lényegesen megváltozott.

Az M86 gyorsforgalmi út nyomvonala a Csorna - Szombathely vasúti pályától délre halad és megfelelő sűrűségű csomópont-kiosztással feltárja nem csak a jelenlegi 86. sz. főút menti településeket, hanem hozzásegíti a vasúttól délre levő településeket is, hogy intenzívebben bekapcsolódjanak a hazai és nemzetközi vérkeringésbe. Az útvonal kialakításánál fontos szempont volt Szombathely közvetlen bekötése a gyorsforgalmi hálózatba, ezért az M86 nyomvonala a szombathelyi körgyűrűhöz csatlakozik.

Főúthálózat

A főúthálózat következő elemei érintik a megyét: 8., 74., 76., 84., 86., 87., 88., 89. sz. főutak. Az útvonalakat hosszabb szakaszon érintő, vagy az egyes települések fejlődését erősebben befolyásoló javaslatok az alábbiak.

A 8. sz. főút a Körment – országhatár szakaszon jelenlegi nyomvonalán marad.

A 74. sz. főút esetében a Vasvárt elkerülő szakaszt nem tartalmaz, de az esetleges ilyen irányú távlati fejlesztés helybiztosítása céljából, a gyorsforgalmi utak (M8, M9) forgalmának a városba.

A 76. sz. főút kismértékű korrekciója Katafa-Nádasd térségében (összhangban a 86. sz. főút érintett szakaszának nyomvonalával megvalósult).

A 84. sz. főút jelenlegi funkcióinak jelentős részét - természetesen főleg a nemzetközi és nagytávolságú forgalom lebonyolítását - átveszi az M9, így a jelenlegi nyomvonalon olyan korrekciók szükségesek, amelyek az érintett települések jelentősebb zavarását csökkenti.

Az OTrT Körmenttől keletre az út fejlesztését R8 gyorsút kategóriába sorolta (ez a kategória időközben megszűnt).

A 86. sz. főút Szombathelytől délre eső szakaszán szükséges a települések belterületét elkerülő nyomvonalainak kiépítése

A 87. sz. főút távlati szerepe nem csökken a gyorsforgalmi fejlesztések ellenére sem, mivel az úthálózatban többfunkciós szerepe van. Ez az útvonal vezeti be a célforgalom egy részét a megyeszékhelyre, fontos szerepe van az agglomerálódó területek kiszolgálásában.

A 88. sz. főút keleti irányú fejlesztését Pápa felé 834. sz. főútként jelölték ki a mellékúthálózat továbbfejlesztésével.

A 89. sz. főút új nyomvonalú kialakítását a határforgalom egyértelműen igényelte, a szombathelyi külső gyűrű elkészülte után a gyorsforgalmi utak megépülésével színvonalas belépő-kapujává válik az országnak.

A 834. számú főút fejlesztése a Sitke külterületi elkerülő szakasztól keletre, új, települési elkerülők láncolatából álló, nyomvonalon történik.

A Bajánsenye - Zalalövő - Zalaszentgyörgy útvonal a térség új szlovén főúti kapcsolatának megteremtésén túl az érintett területek mellékúthálózata forgalmának csökkentését és a jobb fő- és gyorsforgalmi úti kapcsolatok megteremtését célozza. Az OTTrT és a megyei terv összehangolása felvetette a Bajánsenye - Zalalövő - Zalaszentgyörgy útvonal nyomvonalának kialakulatlanságát. Az OTTrT ugyanis a jelenlegi mellékút felhasználásával ábrázolja a főutat, azonban ennek a mellékútnak a paraméterei, leginkább a sűrűn egymás után következő átkelési szakaszok szűk beépítési viszonyai sem közlekedési, de még inkább települési szempontból nem teszik lehetővé a helyben fejlesztést. Ezért a különböző területi szempontok összehangolására, a nyomvonal végleges helyének megtervezésére célszerű lenne egy komplex tanulmányterv elkészítése.

Mellékúthálózat

A térségi jelentőségű mellékutak a magasabbrendű úthálózati elemekkel kellően el nem látott megereszeket hivatott kiszolgálni. Mivel a megye tervezett fő- és gyorsforgalmi hálózata szinte az egész megye területét lefedi, ezért kevesebb térségi jelentőségű útra van szükség.

A jelenleg is meglévő főútvonalakhoz kapcsolódóan túl külön említést érdemel a Szombathely körül kialakítandó közúti-gyűrű. A jelenleg meglévő keleti félgyűrű a főutakat összefogja, a város belső területeinek tehermentesítését jól szolgálja. Ennek ellenére - leginkább a város nyugati felén levő városrészek jobb kiszolgálása, a forgalom irányított koncentrált levezetése érdekében - a nyugati oldalon is szükséges lenne egy kapacitív, összefüggő útvonalra, amely zárná a meglévő keleti félgyűrűt. A város szerkezeti terve tartalmaz egy ilyen útvonalat, amelyet e terv is feltüntet térségi jelentőségű mellékútként.

A Lukácsháza - Bozsok - Torony - Ják - Körmend térségi jelentőségű mellékút a határmenti települések egymásközötti és a környezetükben levő jelentősebb városokkal való kapcsolatát biztosítja.

A Répcelak - Ostffyasszonyfa - Celldömölk - Jánosháza útvonal a megye keleti felén hasonló feladatot lát el, mint az előző útvonal a nyugati határ mentén.

A Lukácsháza - Csepreg - Tompaládony térségi jelentőségű mellékút a büki térség jobb megközelítését szolgálja az útvonallal érintett magasabbrendű utakról érkezők számára.

A Csempeszkopács – Vasszécseny – Tanakajd – Táplánszentkereszt térségi jelentőségű mellékút gyakorlatilag a 87. sz. főút elkerülő útvonala. Mivel azonban az OTTrT ezt nem tartalmazza, a megyei tervben főútként nem jelölhető. Az igen hosszú település-láncon áthaladó főútvonal viszont oly mértékben terhelné a lakóterületeket, hogy az elkerülő szakasz helybiztosítása feltétlenül szükséges.

A (Kerkabarabás /86. sz. főút/- Ramocsa) – Kerkáskápolna – Bajánsenye (Bajánsenye – Zalalövő új főút) nyomvonalon haladó térségi jelentőségű mellékút Zala és Vas megye alsóbbrendű úton való jobb kapcsolatát hivatott biztosítani, illetve a zalai területekről a bajánsenyei határátról jobb elérését.

Vasvár keleti elkerülő (8. sz. és 74. sz. főutak között) térségi jelentőségű mellékút szükségességéről a 74. sz. főútnál már foglalkoztunk.

A megyei tervben nem részletezhető egyéb mellékúthálózat fejlesztését a következő szempontok figyelembevételével célszerű végrehajtani:

- a megye területén az alsóbbrendű utak olyan hálózatának kialakítása, amely ugyan nem minden esetben folyamatos vezetésű szakaszokból áll, de a magasabbrendű hálózat igénybevétele nélkül is lehetővé teszi a megyén belüli mozgást, a folyamatos haladást,
- a Szombathely környezetében sűrűsödő forgalom számára a megyeszékhelyet is tehermentesítő hálózat kiépítése,
- az elvágó jellegű természetes és mesterséges alakzatok (vízfolyások, országhatárok, stb.) mentén a folyamatos haladás biztosítása, illetve az ezeken való átkelőhelyek számának növelése,
- a szomszédos megyékkel való hiányos kapcsolatok pótlása,
- némely zsáktelepülés és az egymástól elvágott települések, településcsoportok elzártságának (igény, illetve szükség esetén) oldása.

Az e szempontoknak megfelelő mellékúthálózat kialakításánál a táji, természeti és funkcionális adottságok lehető legnagyobb mértékű hasznosítása célszerű: a már meglévő egyéb kiépített utak felhasználása, a földút-nyomvonalak igénybevétele, ezáltal a mező- és erdőterületek művelését nem akadályozó műszaki létesítmények építése. A zsáktelepülési jelleg megszüntetése nem elsődleges szempont, mert sok esetben az ilyen jellegű települések nyugodtabb életlehetőséget biztosítanak.

A kisforgalmú településközi elemek fejlesztése során maximálisan figyelembe kell venni a természeti környezetet (ezek védettségét) és ennek alapján a természetes állapothoz közeli megoldást adó utakkal (pl. javított földút) kell a szükséges fejlesztést végrehajtani. Ez az esztétikai állapotot, az élővilágot nem zavarja, az ide nem való forgalmat nem vonzja, de elősegíti a terület fenntartását, ellenőrzését, javítaná a lakosság ellátását és segítené az idegenforgalmat.

Vasúti közlekedés

A megye helyzete az ország vasúti hálózatában, kapcsolatrendszerében kifejezetten. Olyan fontos É-D és K-Ny irányú vasúti fővonalak haladnak át a megyén, amelyek jó kapcsolatot teremtenek nem csak az országon belüli egyéb régiókkal, hanem az országhatáron túl a nemzetközi hálózatba is bekapcsolják a térséget.

A megye (de a tágabb térség, régió) szempontjából meghatározó az új szlovéniai kapcsolat megépítése (Hodos-Bajánsenye-Zalalövő), amely a vártnál is nagyobb forgalmával jelentős gazdasági lehetőségeket teremt a térségben. Megfelelő minőségű hálózati kapcsolatokkal - nem szükséges új pályák építése, csak a meglévő hálózati elemek színvonalának emelése - a megyén áthaladó vasútvonalak komoly részt vállalhatnak a nemzetközi áruforgalomban (európai V. folyosó). Ennek érdekében el kell végezni a pályák korszerűsítését - elsősorban a sebesség növelése érdekében -, a még hiányzó vonal-villamosításokat és az egyéb szükséges kapcsolódó beruházásokat. Ezáltal olyan versenyképes vasúti

közlekedés teremthető meg a térségben, amely - ha természetesen nem is fordíthatja meg a közúti közlekedés erőteljesen növekvő trendjét, de - csökkentheti a környezetszennyezőbb közúti közlekedés egyoldalú aránynövekedését.

Kerékpáros közlekedés

A közúthálózathoz hasonlóan, mintegy annak kiegészítéseként kialakításra kerültek a megye kerékpáros közlekedését szolgáló kerékpárút-hálózati elemek is (I. rendelet 2. sz. melléklete). Ez a javaslat csak a megye egészét, illetve több települését érintő hálózati elemeket tartalmazza, ugyanis az egyes, illetve általában legfeljebb csak a szomszédos településeket érintő lokális jelentőségű vonalak a településrendezési tervekben fogalmazhatók meg. Ez utóbbi a kerékpárutak - bár a helyi élet szempontjából igen nélkülözhetetlen szereplői a közlekedésnek, a mindennapi lakossági igények kielégítését célozzák-, általában nem alkotnak térségi rendszert, összefüggő folyamatos hálózatot.

A megyei hálózat kialakításánál két - további - igény egyidejű, illetve egymáshoz illeszkedő kielégítését célozza meg a terv. Egyrészt az országos, nagytérségi kapcsolatrendszer kiépítése szükséges a főbb turisztikai célpontok megközelítésére (pl. Balaton, Győr és környéke, Sopron és környéke, Őrség, stb.), a kerékpáros útvonalak ezen országos elemeit az OTrT szerint tartalmazza a terv. Másrészt a terv kijelöli az idegenforgalmi szempontból vonzó területeken az egynapos kerékpártúra-útvonalak javasolt nyomvonalát is, mint térségi jelentőségű kerékpáros útvonalakat. Ez a kettős szempontrendszer döntő módon lefedi a kerékpározás, mint turisztikai elem legfontosabb megjelenési formáit.

Légi közlekedés

Korábban a szombathelyi repülőtér szerepelt az Országos Területrendezési Tervben, mint fejlesztendő, regionális repülőtér. Az OTrT legújabb módosítása során e helyett a Porpác - Vát térségében megépíteni kívánt repülőtér tartalmazza az országos terv (besorolása: kereskedelmi /nemzetközi/ repülőtérre fejleszthető repülőtér). Megvalósulása esetén a régió számára fontos közlekedési csomóponttá válhat a repülőtér, amely így - a közlekedés egyéb alágazataiban is tervezett jelentős fejlesztésekkel együtt - már komoly logisztikai feladatokra is képessé tenné a térséget.

E mellett a szombathelyi volt katonai repülésteret célszerű a város érdekében megtartani „egyéb nyilvános polgári célú repülőtér” kategóriában.

Logisztika, kombinált közlekedés

Két terület alkalmas lesz jelentőségű logisztikai központ kialakítására, amennyiben a megyében előirányzott repülőtér-fejlesztések megvalósulnak: a Vát-Porpác térségében, illetve Szombathelyen tervezett repülőterekkel összefüggésben. Mindkét helyen jó közúti és vasúti kapcsolat biztosítható, így a három alágazat együttműködése megvalósulhat.

A közúti teherfuvarozás nagyarányú térhódítása következtében fellépő környezeti ártalmak csökkentése érdekében elő kell segíteni a kombinált közlekedési rendszerek fejlesztését. Vas megyében (ahol a vízi szállítás nem jöhet szóba) a közúti-vasúti kombináció kiépítése lenne célszerű. Ennek érdekében a vasúti fogadóhelyeken (valószínűleg ez a szombathelyi vasútállomás lehet) ki kell alakítani a kamionok vasúti szerelvényre való felhajtásának lehetőségét.

A térszerkezetet érintő energiaközmű- infrastruktúra fejlesztési javaslatok

A társadalmi-gazdasági fejlődés hatására az energiaigény folyamatosan növekszik, amelyet tovább növel a klímaváltozás hatáskompenzálásának energiaigénye. A társadalmi-gazdasági fejlődés hullámzását, töréseit jól tükrözi a megye éves villamosenergia fogyasztása. Vas megyében az éves villamosenergia fogyasztás a rendszerváltással egyidőben zajló gazdasági átrendeződés hatására átmenetileg megtorpant, majd növekedni kezdett a 2008-as világválság hatása újra megtörte a fejlődést. Azt követő gazdasági állapotot majd a lassan induló gazdasági fellendülést jól jelzik a fogyasztási adatok. 2010 óta az éves átlagos villamosenergia fogyasztás növekedése 3 %, amely növekedési trend fenntartása a megye gazdasági fejlődéséhez szükséges is.

A közelmúltban valamennyi megye, köztük Vas megye is elkészítette a megye klímastratégiáját, amelyben a klímaváltozás várható hatásait mérlegelve is kiemelésre került, hogy Vas megyét a megváltozott csapadékesemények sújtják leginkább, de a felmelegedés, bár országos átlag alatt mértékkel érinti a megyét, mégis a szükséges hatáskompenzálása fejlesztési feladatokat igényel.

A sok szempontból, kedvezőbb helyzetű megye, a népességét megtartani sem az elmúlt 20, sem az utóbbi 5 évben nem tudta, a népesség fogyása kis hullámzással folyamatos, az utóbbi öt évben átlagosan 0,3 % körüli. A klímastratégiában rögzítettek szerint a közvetlen lakosságot érintő klímaváltozás hatására jelentkező hőhullámok általi egészségügyi veszélyeztetettség mérséklése Vas megyében is megoldandó feladat.

A kedvezőbb adatok ellenére a megyében is a klímaváltozás okozta felmelegedés kompenzálásához a mesterséges klimatizálás megoldása lassan elkerülhetetlenné válik, amely az energiafogyasztást, az energiaigényeket növeli, miközben a környezetvédelmi igények és a fenntarthatóság javítása is az energiaigény csökkentését igényelné. Az energiagazdálkodást érintő fejlesztési feladat a növekvő igények kisebb környezetkárosítással történő kielégítésének megoldása, racionálisabb energiagazdálkodással a fenntarthatóság biztosítása.

A megye klímastratégiájában kiemelten vizsgálták a lakosság klíma-érzékenységét, a lakosság klímaváltozásról való tájékozottságát és a klímaváltozás hatáskompenzálásának igényét, szükségességét. Vas megyét is érintő változások kezelésének első lépéseként a lakosság tájékoztatása és probléma tudatosítása, a lakosság tudatformálása szükséges, azzal a szemléletformáló célkitűzéssel, hogy mindenki hozzájárulhat a környezeti állapotok javításához. A klímaváltozás kezelésének első lépéseként az „adaptáció” javasolható, amely a megváltozott klímaviszonyokhoz való emberi alkalmazkodó képesség javításával is elérhető. Ezt követi a beruházási igények nélkül is elérhető tudatformálás, amely segítségével egyszerű és ésszerű takarékossgal csökkenthető a fogyasztás és az el nem fogyasztott energia kíméli a legjobban a környezetet és csökkenti a költségeket. Vas megyében a tudatformálás érdekében további ismeretterjesztő fórumok szervezése szükséges.

A következő lépés, amelynek céljából több ezirányú beruházást valósítottak meg a megyében, az energiafogyasztás csökkentése érdekében, az utólagos hőszigetelés, árnyékolás stb alkalmazásával és a korszerűbb épületgépészettel, energiatakarékos berendezések alkalmazásával jelentős energiafogyasztás takarítható meg. Ezek a beruházások ingatlan szinten valósíthatók meg, és segítik az egyéni fenntarthatóságot.

A takarékos fogyasztás mellett is fennálló növekedő igény kielégítését meg kell oldani, a megoldás keresésének kettős célja, hogy a környezeti állapot a többlet energiafogyasztás érdekében történő többlet energiatermelés hatására ne romoljon és a fenntarthatóság se legyen kedvezőtlenebb. E kettős cél csak az energiatermelésbe a megújuló energiahordozók nagyobb arányú bevonásával valósítható meg. A primer energiahordozói szerkezet módosítása, a megújuló energiahordozók hasznosításának intenzívebb igénybe vétele biztosítja a racionális energiagazdálkodást. Ennek szorgalmazását már rendeletek is alátámasztják. Ezt szolgálja a módosított 7/2006 TNM rendelet, amelynek megfelelően, új épületek építésénél 2019. január 1. napjától már a közel nulla energiaigényű épületek követelményszintjét kell alkalmazni, továbbá az épület energiaigényét az összesített energetikai jellemző méretezett értékéhez viszonyítva legalább 25%-os mennyiségben, helyben termelt megújuló energiaforrásból kell kielégíteni. Ennek az energiahatékonysági elvárásoknak megfelelően új épületet energiatakarékosan kell kivitelezni és az energiaszükséglet legalább 25 %-át megújuló energiaforrás hasznosításával, helyben termelt energiával kell megoldani.

Új építésnél ezzel a rendelettel a megújuló energiahordozó hasznosítása biztosított. A meglévő energiaszolgáltatás energiahordozó szerkezetének módosítása már sokkal nehezebb. A klímaváltozás okozta felmelegedés hatásának kezelése, különösen a többszintes, a hőhatásnak jobban kitett épületeknél kiemelt feladat lesz, amely a gépi hűtés alkalmazása nélkül nem lesz megoldható. A gépi hűtés energiaellátása jelentős energiaellátási fejlesztést igényel, amelyhez a megújuló energiahordozó bevonása nyújthat segítséget, hogy a többlet energiatermelés ne okozzon környezeti terhelés növekedést és a fenntarthatóság is biztosítható legyen.

Vas megyében a legérintettebb település Szombathely, ahol a lakásállomány 32 %-át meghaladja a távhőszolgáltatásban részesülő lakások aránya (11190 lakás) és annak döntő hányada telepszerű többszintes lakóépületben van. A telepszerű többszintes épületeknél a növényzettel biztosítható természetes árnyékoló védelem fölé nyúló szinteknél az élhetőség-lakhatóság fenntartásához a mesterséges, gépi hűtés biztosítását meg kell oldani. Erre legkedvezőbb megoldást a távhőszolgáltatáshoz kapcsolt távhűtő hálózat nyújthatná, ennek megvalósítására azonban a közel jövőben nem lehet számítani, a megoldásra helyben, egy-egy épületre kiépítendő hűtőhálózatnak van realitása.

A helyben kiépítendő hűtés energia szükségletének helyben megújuló energiahordozóval való kielégítési lehetőségét is ki kell építeni az üzemeltetési költségnövekedés fékezése érdekében.

A megye szintjén várható energiaigény növekedésnek a kielégítésére a meglévő energiaellátó rendszerek fejlesztése is szükséges, különösen figyelembe véve, hogy a megújuló energiahordozóként a közeljövőben legeredményesebben

hasznosítható napenergia hasznosítási lehetősége időjárás függő, így a termelés-fogyasztás kiegyenlítésére a hagyományos energiarendszerek fejlesztése is szükséges.

Vas megye területén országos jelentőségű közcélú energiatermelő bázis, 50 MW-ot meghaladó teljesítményű erőmű jelenleg nem üzemel és előzetesen az iparág nem is jelezte 50 MW-ot meghaladó teljesítményű erőmű létesítési szándékát.

Villamosenergia ipari engedélyesek listája

Az iparági nyilvántartásban nagyerőmű Vas megyében nem üzemel.

A megyében még üzemelnek kiserőművek, amelyek bár csatlakoznak a villamosenergia közhálózatra, energiatermelésükkel jellemzően helyi energiaigényeket elégítenek ki. A megyében kiserőművek Körmend (Biomassza-távfűtés) Pornóapáti (Biomassza-távfűtés), Szombathely (Biomassza-távfűtés), Celldömölk, Kőszeg, Sárvár, Szentgotthárd, Vasvár üzemelnek, döntően helyi igények kielégítésére.

Az iparági nyilvántartásban szereplő kiserőművek listája:

Engedélyes neve	Telephelye	Erőmű teljesítménye (MW)
Mistral Energetika Villamosenergia-termelő Kft.	Ikervár II Szélerőmű-park	27
Raaba Service Kft.	9735 Csepreg, 1901/13, 1901/20 hrsz.	5,52
Szombathelyi Erőmű Zrt.	9700, Szombathely, Vízöntő út	6

A megye klímastratégiában is rögzítésre került, hogy a megye energiaellátásánál a helyi energiaforrások előfordulását is említeni kell. Vas megye primer energiaforrások tekintetében, elsősorban a megújuló energiaforrások szempontjából jelentős potenciállal rendelkezik, a fosszilis energiahordozóban is gazdag, Szombathely térségében megkutatott lignit vagyona kitermelésének elindítását is elvetették.

A megye legdélibb részén; a Felső-Zala-völgyet és Hetés térségét a MOL Nyrt. részére a magyar államkincstár koncesszióba adta, ahol eredményes kutatás és földgáz-kitermelés folyik napjainkban és várhatóan a jövőben is.

A megújuló energiaforrások tekintetében Vas megye, jelentős potenciállal rendelkezik elsősorban a biomassza típusú energiahordozók terén, de gazdag lehetőségek rejlenek a vízenergia, valamint a szél- és a napenergia hasznosítás területein is. A geotermikus energia hasznosítása sem elhanyagolható.

A megye energiaellátása a helyi források közvetlen hasznosításán kívül a megye területén áthaladó átviteli és szállítóhálózatokról történő vételezéssel biztosított.

Energiaforrások, energiatermelő bázisok

A megújuló energiahordozók közül az időjárás függőségében történő energiatermelés fokozása is az energia forrásokban szegény országban nagyon hasznos, a termelés-fogyasztás egyensúlyát szolgáló tároló kapacitás hiánya a hasznosítás lehetőségének korlátot szab. Az időjárás függőség, a termelés-fogyasztás kiegyenlítésének hiánya mellett, a természet és a táj védelmének igénye is hozzájárult az amúgy energiatermelésre kedvezően rendelkezésre álló szélenergia hasznosítási lehetőségének korlátozását célzó rendeletek életbe léptetéséhez.

A másik kedvezően hasznosítható megújuló energiaforrás a napenergia, amelynél a termelés-fogyasztás kiegyenlítésének igénye ugyanúgy jelentkezik, mint a szélenergia hasznosításánál. A kevésbé időjárás függő lehetőséget a geotermikus energia és a biomassa hasznosítása kínálja. A megyében a víz energiájának a hasznosítása már történelmi múltú és újra előtérbe kerülése, hasznosításának újraértékelését jelenti.

A megyében a napenergia hasznosításában van ugrásszerű változás. Bár pontos nyilvántartás nem áll rendelkezésre, több háztartási méretű, 50kVA alatti kapacitású naperőmű üzemel, amelynek a beruházásának a megtérülését az ad-vesz rendszer biztosítja. Az ad-vesz rendszerhez a hálózati fogadó készséget szolgáló elosztóhálózat fejlesztését a szolgáltató, Vas megyében az E.ON-ÉDÁSZ Zrt valósítja meg, a termelővel kötött megállapodás alapján. A hálózatépítés módjának lehetőségét az érintett település helyi építési szabályzata határozza meg.

Az egy telephelyen létesített 5 MW alatti villamosenergia termelő erőművek rögzítése az OTrT-ben előírtak alapján csak a településrendezési eszközökben rögzítendő, a területrendezési megyei tervekben az egy telephelyen létesített 5-50 MW villamosenergia termelő erőművek rögzítendő, az OTrT-ben az egy telephelyen létesített 50 MW feletti villamosenergia termelő erőművek rögzítendő.

5 MW-ot meghaladó kapacitású megújuló energiahordozó hasznosítására létesített naperőmű-park már több üzemel a megyében és több naperőmű-park beruházása folyamatban van, például Gersekarát, Sárfimizdó települések már kértek megyei tervi beillesztést tervezett 49,9 MW-os naperőmű park létesítésére, további tervek is ismertek, de erről pontos lista nem áll rendelkezésre, mivel ezeknek a beruházásoknak jelentős hányada a településrendezési eszközök szintjén rendezhető. Építésügyi szempontból csak az szükséges, hogy egyes települések településrendezési eszközeiben a létesítendő naperőmű-park területe, mint megújuló energiatermelésre alkalmas és kijelölt, többnyire beépítésre nem szánt különleges területként szerepeljen. A beruházás megvalósításánál csak azt kell figyelembe venni, hogy egy-egy telephelyen mekkora a tervezett villamosenergia teljesítmény. Annak nincs jelentősége, hogy egy településen belül hány telephelyen történik energiatermelés. Az energiatermelés villamosenergia hálózati rendszerre gyakorolt hatását az energiaiparnak kell kezelni. A településrendezési eszközök csak a terület felhasználásával foglalkozik, ez irányú rendelet kiadását tervezik.

A megye energiaellátásában meghatározó szerepe a területén áthaladó országos és térségi energetikai hálózatoknak van.

Villamosenergia ellátás

A megye villamosenergia ellátása –a saját ellátást szolgáló villamosenergia termelés felhasználásán kívül- az országos egységes hálózati rendszerről vételezett villamosenergiával elégítik ki. Az országos hálózati rendszerből a megye területén áthalad az országos 400 kV-os átviteli hálózat és a 132 kV-os főelosztó hálózati rendszer néhány szakasza és a megye területén, Vépen üzemel az országos villamosenergia elosztó rendszer egyik iparági táppontja, 400 kV-os alállomása, amely a megye villamosenergia ellátásában bázis, „energiaforrás” szerepet tölt be.

A megye területén áthaladó országos hálózati rendszerekhez tartozó átviteli hálózat a MAVIR Zrt üzemeltetésében van, a főelosztó hálózatokat a helyi szolgáltató, az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt. üzemelteti.

Villamosenergia-átviteli hálózat távvezeték elemei

400 kV-os átviteli hálózat távvezeték elemei:

- (Győr) – (Öttevény) – (Vép) – (Hegyeshalom) – (országhatár) – (Ausztria) felhasítva Szombathely
- Szombathely VÉP – Felsőpáhok

400 kV-os átviteli hálózat tervezett távvezeték eleme:

- Répcelak térsége

Átvitelt befolyásoló 132 kV-os főelosztó hálózat eleme:

- Szombathely VÉP – Szombathely

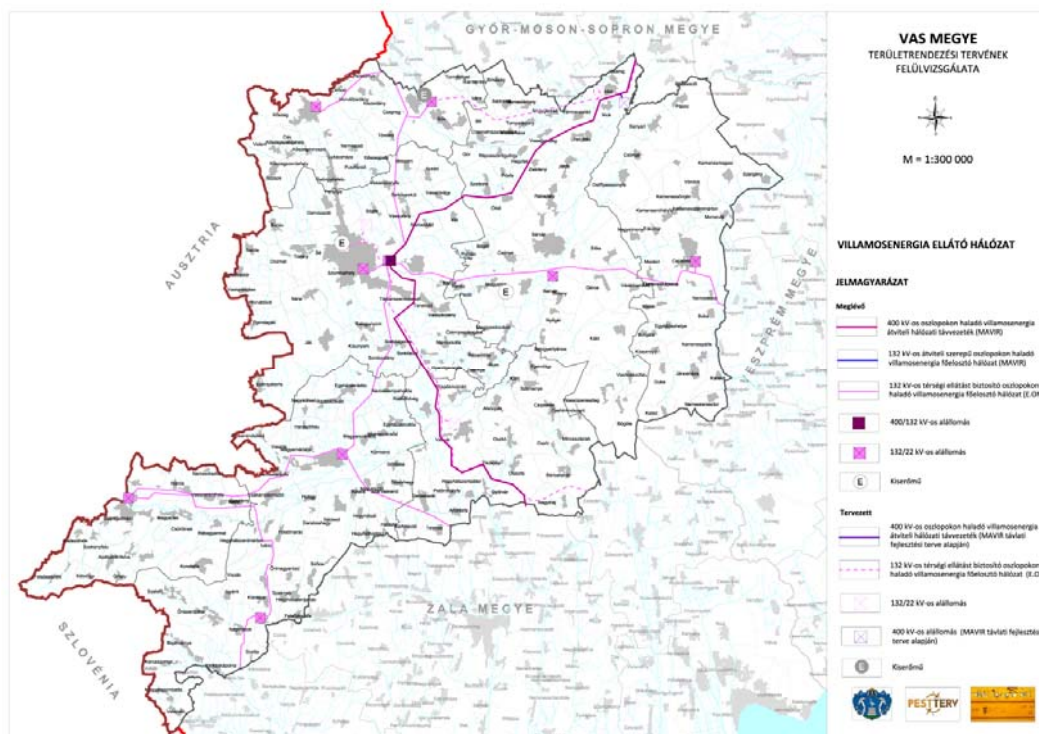
Térségi ellátást biztosító 132 kV-os elosztó hálózat elemei:

- (Zalaegerszeg) – Körmend
- Körmend – Szentgotthárd
- (Lenti) – Pankasz – Szentgotthárd
- Körmend – Szombathely
- Szombathely Szöllős – Szombathely
- Szombathely – Ikervár – Celldömölk – (Ajka)
- (Sopronkövesd) – Szombathely
- Csepreg – (Sopronkövesd)-Szombathely távvezeték felhasítási pontja
- Kőszeg – (Sopronkövesd)-Szombathely távvezeték felhasítási pontja

Térségi ellátást biztosító 132 kV-os elosztó hálózat tervezett elemei:

- Répcelak – Csepreg (Győr OVIT)-(Sopronkövesd) távvezeték felhasítási pontja
- (Zalaszengrót) – Vasvár
- Vasvár – Szombathely VÉP
- Szombathely VÉP – Derkovits Lakótelep
- Szombathely Ipari

A fogyasztók közvetlen villamosenergia ellátását szolgáló hálózati rendszert jelenleg az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt biztosítja. A szolgáltató a 132 kV-os főelosztó hálózati rendszerén keresztül csatlakozik a MAVIR Zrt által üzemeltetett hálózathoz, amelyen keresztül a villamosenergia vételezése biztosított. A 132 kV-os hálózatok csatlakozási táppontjai Vas megyében a Vépi és a szomszédos megyékben üzemelő iparági 400/132 kV-os állomások.

Vas megye villamosenergia hálózata
 Forrás: Szolgáltatói adatok alapján saját szerkesztés

A 132 kV-os hálózat szállítja a villamosenergiát a megye 132/(/22)/(10) kV-os állomásaihoz, amelyek a fogyasztók közvetlen villamosenergia ellátási bázisának tekinthető.

A megye villamosenergia fogyasztóinak főbb ellátási táppontjai, az üzemelő és tervezett állomások. A megye villamosenergia fogyasztóinak főbb ellátási táppontjai, az állomások:

- üzemelő: Szombathely, Szombathely-Szóllós, Szentgotthárd, Körmend, Ikervár, Celldömölk, Csepreg, Kőszeg, Pankasz
- tervezett: Derkovits, Szombathely Ipari, Répcelak, Vasvár

Az állomásokról induló középfeszültségű (22, 10 kV-os) gerinchálózat táplálja az egyes településeken belül elhelyezett fogyasztói transzformátor állomásokat, amelyekről induló kisméretű elosztóhálózatról elégítik ki az egyes fogyasztók igényeit.

A hálózatépítés iparági tervek és beruházások alapján valósul meg, de a hálózatépítés lehetőségét a helyi építési szabályzat rögzíti.

A területrendezési tervben a villamosenergia közművek rögzítésével, szabályozásával, egyrészt helyet kell biztosítani a hálózat meglévő és tervezett, föld feletti és alatti hálózatok és létesítmények számára, valamint a biztonsági

övezetek számára. Másrészt szabályozni kell területgazdálkodási szempontból a hálózatok fektetési módját. A villamosenergia iparági előírások csak az új építésű vezetésekre ad utasítást, a fektetés belterület, illetve külterületi meghatározásával. Az építésügy azonban nem használja a belterület-külterület tagolását, hanem beépítésre szánt és nem szánt területet határol el. Ezért szükséges, hogy a települési igények, elvárások is a fektetés módjának meghatározásában szerepeljen. A területrendezési tervben rögzített iránymutatás segítséget nyújt a TKR-ben rögzítendő települési, település képi, esztétikai követelmények érvényesítéséhez.

A villamosenergia hálózatok fektetési formájának meghatározásánál figyelembe kell venni, a klímaváltozás okozta felmelegedés és szélsőséges szélhatás kompenzálására szolgáló igényeket, figyelembe kell venni, hogy a megye gazdasági életében fontos gazdasági ágazattá váló turisztikai fejlesztési igényét, a környezeti állapot fejlesztését, azon belül a látvány, településkép, tájkép javítását.

A klímaváltozással járó szélsőséges szélhatások mellett üzembiztos szolgáltatás érdekében, a napfény- hő hatás kompenzálását szolgáló növény, fasor telepítéshez szükséges helybiztosítása érdekében, továbbá a tájképi, településképi védelem érdekében a vezetékek földalatti elhelyezése javasolt. Az így felszabaduló területen növény-fa telepítéssel javítható a környezeti állapotot.

Földgázellátás

A megyében a termikus energiaellátás energiahordozója a földgáz, amely segítségével az egyes ingatlanokon automatikus üzemvitelű hőellátást lehet biztosítani. A földgázellátás Vas megyében 22 település: Alsószőlnök, Apátistvánfalva, Bérbaltavár, Egyházashetye, Felsőcsatár, Felsőszőlnök, Horvátlövő, Kemeneskápolna, Kétvölgy, Kondorfa, Köcsk, Mesteri, Meszlen, Nagytillaj, Narda, Nemesmedves, Orfalu, Pornóapáti, Szakonyfalu, Szalafő, Szatta, Vaskeresztes település kivételével, település szintű kiépítettséggel rendelkezőre áll.

A megyében a települések 10 %-ban nem épült ki a gázbekötése. Szerencsés, hogy a gázellátással nem rendelkező településeken kevés ember él, a megye lakosságának 2,5 %-a. A gázellátással nem rendelkező településeken élők (6367 fő) jellemzően hagyományos szilárd tüzelőanyaggal elégítik ki termikus energia igényüket, jelentős mértékben terhelve a környezetet.

A gázzal ellátott településeken sem település szintű a gázellátás igénybe vétele. A gázzal ellátott településeken is a földgáz, fűtési célú hasznosítását csak a lakásállomány 59,6 %-ában veszik igénybe. Figyelembe véve a megye távhőellátottságát, a vezetékes energiahordozójú környezetbarát termikus energiaellátás összesítve 73,6 %, ami azt jelenti, hogy a lakásállomány 26,4 %-át meghaladóan a környezeti állapotokat erősen rontó hagyományos egyedi szilárd tüzelőanyag használata a jellemző.

A megye gázellátottságának a fejlesztését, mint környezetbarát termikus energiaellátási lehetőséget szorgalmazni és fejleszteni kellene, nemcsak a

hagyományos szilárd energiahordozó okozta környezetterhelés csökkentése érdekében, hanem a jelentős társadalom-politikai hatása miatt is, különösen a kisebb lélekszámú települések népességmegtartását segítheti. Meg kell jegyezni, hogy környezetvédelmi szempontból természetesen a földgázellátás helyett a megújuló energiahordozóra való támaszkodás sokkal kedvezőbb lenne, de ennek település szintű igénybe vételének realitása nincs, csak szórványos igénybevétele várható.

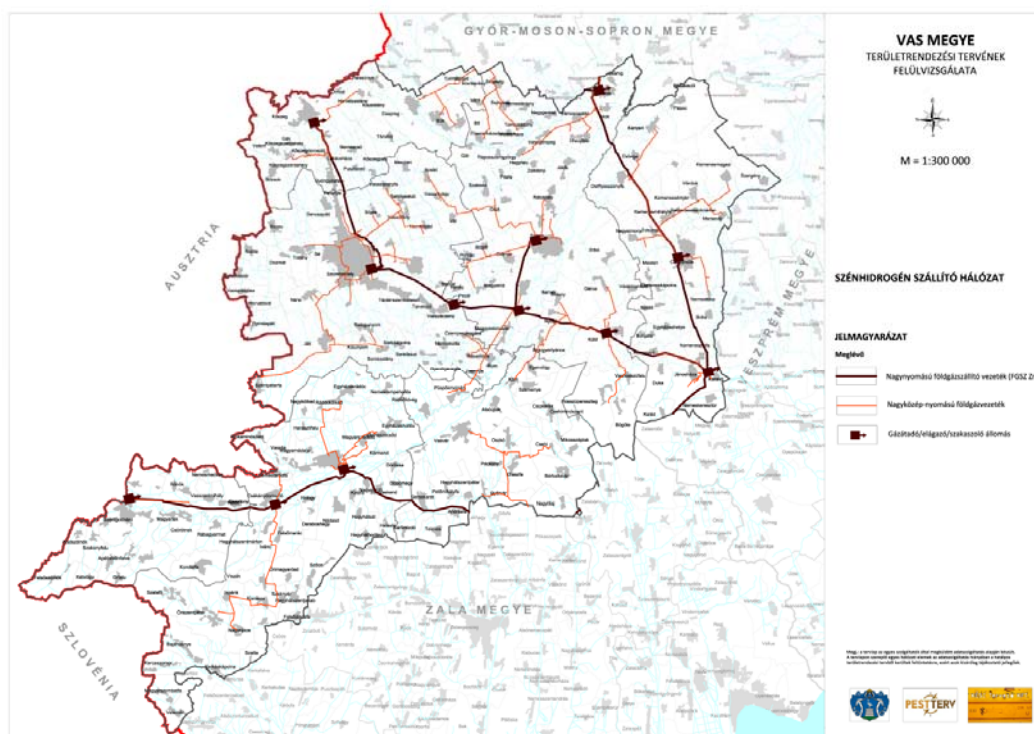
A megye gázellátását, az egységes országos földgáz szállítóhálózati rendszerhez tartozó, megye területén áthaladó vezetésekről biztosítják. A nagynyomású földgázszállító hálózatokat a FGSZ Földgázszállító Zrt üzemelteti.

Szénhidrogén szállító hálózat elemei:

- Devecser – Nagylengyel
- Pókaszepekt – Körmend
- Körmend – Szentgotthárd
- Csákánydoroszló leág.
- Jánosháza – Szombathely
- Sárvár leág.
- Szombathely – Kőszeg
- Jánosháza – Répcelak
- Celldömölk leág.
- Mosonszentmiklós – Répcelak
- Répcelak - Sopron

A fogyasztók földgázellátásának egyetemes szolgáltatója az NKM Zrt. A megyében a fogyasztók földgázellátására egységes elosztó hálózati rendszert építettek ki, amelynek betáplálása az országos nagynyomású szállító távvezeték hálózatról biztosított. A betáplálás több helyen történik, a nagynyomású szállítóvezetésekre telepített átadó állomások segítségével.

Vas megye területén üzemelő átadóállomások, mint bázishelyek a következők: Jánosháza, Káld, Ikervár, Vasszécsény, Szombathely, Kőszeg, Sárvár, Celldömölk, Répcelak, Körmend, Csákánydoroszló és Szentgotthárd települések közigazgatási területén üzemelő átadóállomások. A megye területén kívül eső átadóállomások, amelyek szintén bázis szerepet töltenek be Vas megye területén levő fogyasztók ellátásában: Gutorfölde (Zala megye) Pókaszepekt (Zala megye), Csorna (Győr-Moson-Sopron megye), Újkér (Győr-Moson-Sopron megye). A gázátadó-nyomáscsökkentőkön keresztül nagyközép-nyomású vezeték szállítja a földgázt a településekig, általában a települések határába telepített gázfogadóig és a nagyközép/közép nyomásszabályozóig.

Vas megye szénhidrogén szállító hálózata
 Forrás: Szolgáltatói adatok alapján saját szerkesztés

A települések közötti elosztás nagyközép-nyomású vezetékkel épült ki, ez képezi a megye gázellátó hálózatának a gerincét és erről ellátott a megye településeinek jelentős hányada. A többi település a nagyközép-nyomású vezetékekre telepített 6/4, 6/3-as nyomáscsökkentőkről indított középnyomású hálózatokról ellátott.

Az egyes településeken belül a fogyasztók gázellátása vagy közvetlen nagyközépnyomású hálózatról vagy a település gázfogadójánál elhelyezett nyomáscsökkentőtől indított középnyomású gázelosztó hálózatról kiépített bekötéssel történik, vagy körzeti nyomáscsökkentőkről indított kisnyomású elosztóhálózattal biztosított. A kisnyomású elosztóhálózattal történő ellátásnál, az arról kiépített ingatlan bekötéssel közvetlen fogyasztói igényeket lehet kielégíteni. A nagyközép-, vagy középnyomású hálózatról bekötött, ellátott ingatlanokon a fogyasztói gázellátáshoz egyedi helyi, házi nyomáscsökkentőket kell telepíteni, amellyel előállított kisnyomású földgázzal lehet a fogyasztói igényeket kielégíteni.

Körzeti nyomáscsökkentők telepítése és kisnyomású gázelosztás csak városokban és annak is az intenzívebben beépített központi területén fordul elő. A megyében a településeken belüli gázelosztás jellemzően középnyomáson került kiépítésre.

Meg kell jegyezni, hogy a szintén alaphálózati ellátásként kiépített országos elosztású szénhidrogén (olaj, CH termék) termékszállító hálózat távvezetéke nem érinti Vas megye területét. A MOL Nyrt által üzemeltetett szénhidrogén hálózatok Vas megye területét érintő fejlesztési terve nem ismert.

Megújuló energiahordozók

Az energiatermelésre alkalmas megújuló energiaforrások hasznosítása Vas megyének energia ellátásában meghatározó szerepet tölthetnek be. A Magyarországon rendelkezésre álló megújuló energiaforrás hasznosítására van példa a megyében. A hasznosítási lehetőségekről tanulmányok, tervek, stratégiák készültek.

Biogáz, biomassa

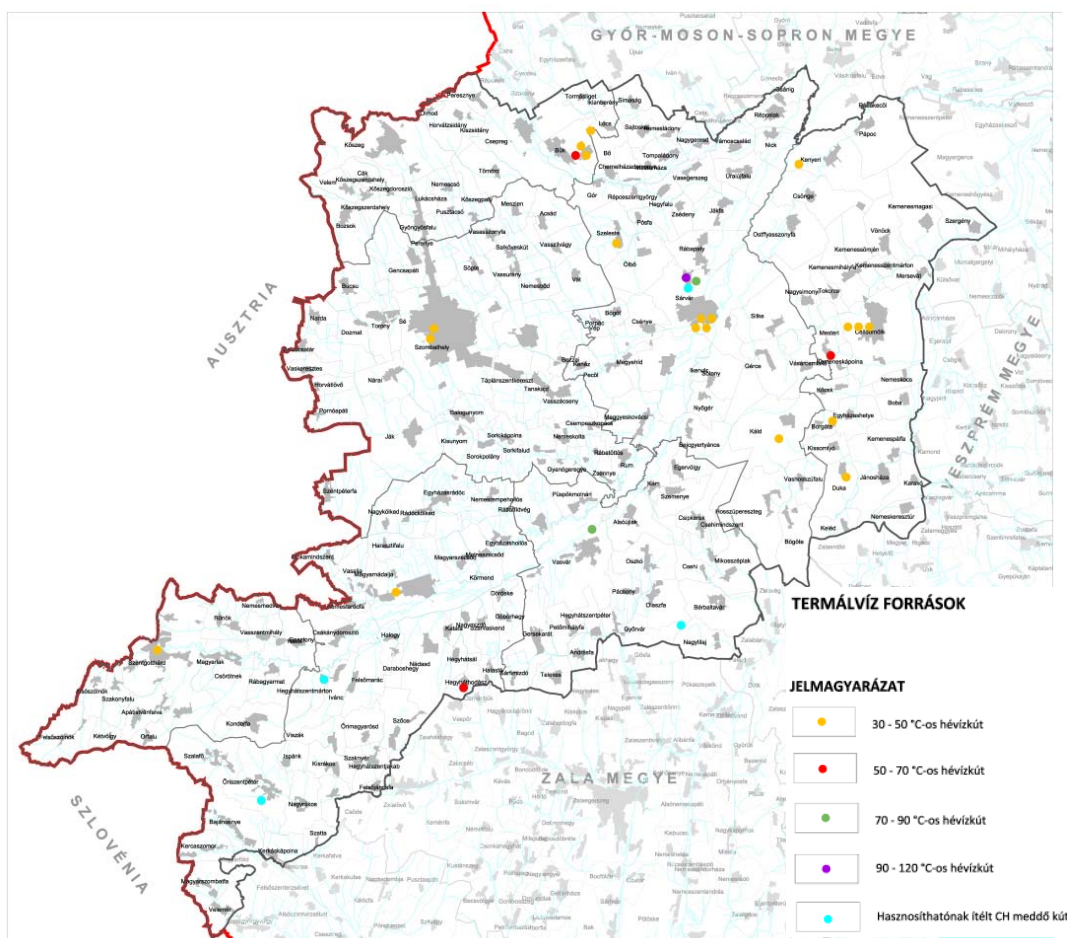
A biogáz program, a biomassa hasznosítására a megyében van példa, mivel a biomassa alapú energiahordozók termelésének a lehetőségeit a megye területének nagyfokú be-erdősültségéből, a szántóföldi növénytermesztésből, állattartásból származó energetikai célra hasznosítható melléktermékek nagy mennyisége biztosíthatja. A hasznosítás jelenleg a távfűtő erőművi bázisoknál (Szombathely, Sárvár, Csepreg, Kőszeg, Celldömölk, Körmend, Szentgotthárd, Vasvár esetében), néhány nagyobb kommunális oktatási, kórházi, egyéb intézménynél valósult meg. A korábban több biomassa hasznosítási terv is készült. A megye biomassa potenciális adottságaira alapozva, a biomassa hasznosítási terv 13 helyen javasolt biomassa bázist megépíteni, amennyiben a helyi szándékokkal összeegyeztethető:

- a megye délnyugati részén: Óriszentpéter, Kondorfa, Csákánydoroszló, Nádasd, Hegyháthodász, Magyarszombatfa,
- a nyugati részen: Szentpéterfa,
- a dél-keleti, keleti térségekben: Bérbaltavár, Nagytilaj, Hosszúpereszteg, majd Jánosháza, Gérce,
- északon: Csepreg - Bük térsége

Meg kell említeni, hogy a megyében üzemelő biomassa hasznosítási projektek ellenére a tervezett új beruházások nem indultak el, ezirányú fejlesztés jövőjét a kibocsátások miatt, az utóbbi időkben már nem tartják annyira kedvezőnek.

Geotermikus energia

A földhő hasznosítása, hőszivattyú alkalmazása várhatóan hosszabb távon is helyi jelentőségű, döntően épületgépészeti szintű beruházás marad.

Hévízkutak Vas megye területén

Forrás: Magyarország geotermikus felmérése 2016 alapján saját szerkesztés

A geotermikus energia Vas megyében is rendelkezésre áll, a Magyar Energetika és Közmű Szabályozási Hivatal által 2016-ban elkészített Magyarország geotermikus felmérés szerint. A megye területén szénhidrogén-kutató fúrások során tárták fel Bükfürdő termálvizét 1957-ben. Több további országos jelentőségű gyógyfürdője ismert a megyének: Sárvár, Celldömölk, Szombathely és Szentgotthárd. Répcelak térségében jelentős szén-dioxid-előfordulást tártak fel.

A Körmend geotermikus koncessziós terület egy része Vas megye és az Őrség Nemzeti Park területére esik. Csákánydoroszló, Ispánk, Őriszentpéter, Csörötnek, Ivánc, Pankasz, Daraboshegy, Katafa, Rábagyarmat, Felsőmarác, Kemestaródfa, Szaknyér, Gasztony, Kistrákos, Szalafő, Kondorfa, Szentgotthárd, Halastó, Körmend, Szőce, Halogy, Nádasd, Hegyháthodász, Nagymizdó, Viszák, Hegyhátsál, Nagyrákos, Hegyhátszentjakab, Hegyhátszentmárton, Órimagyarósd környezetében. A koncessziós terület 2500 méternél mélyebb potenciális geotermikus rezervoárjait a szakértők esetlegesen HDR-EGS technológia alkalmazására lehetségesnek tartják.

A megyében döntő többségében balneológiai célra hasznosítják a termálvizet. Összesen 46 hévíz kutat tart számon az országos kútkataszter. Legmagasabb kifolyó víz hőmérséklete a sárvári gyógyfürdőt ellátó kútnak van, 98°C, ezen kívül Sárvár további 11 kútból termel hévizet. Vasvár területén működik egy 1,4 MW-

os városi geotermikus távfűtő rendszer, ahol a 72°C-os vízzel egy lakótelepet fűtenek. A felhasznált hőenergia 12,4. TJ/év. A megyében üvegházak fűtésére és a mezőgazdaságban geotermikus energiát nem használnak

A geotermikus energia többlépcsős hasznosítása (humán erőforrás-foglalkoztatás fejlesztés, gazdasági versenyképesség, életminőség javítás) javasolt, egyrészt a meglévő termálfürdőhelyek korszerűsítése során, kedvezőbb hatásfokú hőhasznosítás kiegészítésekkel, másrészt a térszerkezetben alkalmas helyen preferált új kúthasznosítások létesítésével.

A termálvíz hasznosítás megvalósítása számos feltételhez kötött, területrendezési szempontok mellett a meglévő hasznosított kutak védelmét és főleg az újak nyitási és komplex hasznosítási módjait, optimális távolságtartásukat, vízbázis védelmüket kell biztosítani.

Ezek figyelembe vételével alakítható ki az az ideális megyei termálvíz-hasznosítási területi szerkezet, mely mind a helyi befektetői, mind külső hazai vagy külföldi vállalkozói szándékokat és lehetőségeket orientálja. Mindezekből az következik, hogy a meglévő gyógyfürdőhelyeken, a közelmúltban megvalósított Szentgotthárdi komplexumon felül csak négy új gyógyfürdőkomplexum létesítését célszerű támogatni, azaz a meglévők mellé, Körmend, Óriszentpéter, Hegyháthodász, Szeleste településeken érdemes komolyabb termálvíz hasznosító centrum kialakítását tervezni.

A helyi jelentőségű termálstrandok létesítési lehetőségét nem célszerű korlátozni. A megye területén már a 30-as, majd később a 60-as években folytatott szénhidrogén kutatások kapcsán számtalan CH szempontjából meddőnek tekintett kutat fúrtak, amelyek közül néhány termálvíz kitermelésre alkalmas. Ezeknek helyi egészségügyi és sportolási, valamint szabadidős célú hasznosítása javasolt. Erre alapozva a CH kutatófúrások termál kutakká való kiépítésével, a termálvíz többlépcsős és többcélú energetikai hasznosításával helyi termálstrand létesítése van folyamatban, illetve tervezhető: Kistrákos, Gersekarát, Magyarszombatfa, Vasvár, Répcelak-Nick, Celldömölk, Ikervár, Sopronpolány, Hegyhátszentmárton, Felsőmarác, Bögöte, Győrvár településeken.

A megyében 4 hasznosíthatónak ítélt meddő szénhidrogénkút található, Hegyhátszentmárton, Olaszfa, Óriszentpéter, Sárvár települések területén. A megye területén a 90°C-os közethőmérséklet 2200–3000 m mélységtartományban várható, amely mélyebb az országos átlagnál. A meddő szénhidrogén kutak közül kettő azonban eléri a 90°C-os közethőmérséklet.

Széleenergia

A helyzetfeltáró vizsgálatokban rögzítésre került, hogy a megye természeti adottsága a kedvezően hasznosítható széleenergia rendelkezésre állása. Ennek hasznosítására, Vas megyében több szélerőmű park létesült, s a korábbi területrendezési terv is a megye kedvező szélhatásának hasznosítását preferálta, amelynek hasznosítására a megyében több szélerőmű-park tervezése volt folyamatban. A helyi tiltakozások, ezeknek a megvalósítását megghiúsították. Újabb létesítésének megvalósítási szándékát is az időközben történt szabályozás

megállította. A szélenergia újabb hasznosítási lehetőségét segítő beruházás megvalósítására a közeljövőben nincs lehetőség.

- Ostffyasszonyfa
- Vép
- Vönöck
- Szombathely (Tervezett)
- Jánosháza (Tervezett)
- Uraiújfalu (Tervezett)
- Sitke-Gérce térsége (Tervezett)
- Szeleste (Tervezett)
- Répcszentgyörgy (Tervezett)

Napenergia

Töretlen jövője a napenergia hasznosításának van, amelyből évi 1900-2000 óra hasznosítható, 4600-4700 MJ/m² termelhető.

A megye területén a Rába és egyéb vízfolyások menti turisztikai fejlesztés területek szezonális jellegű hasznosítása, és a napenergia hasznosítási lehetősége, a termelés-fogyasztás egybeesik a szezonális hasznosítás igényével, kínálja a napenergia napkollektoros hasznosítását, amely megtérülő beruházással megvalósítható.

A megye területén általánosan a naperőműves, villamosenergia termelési célú hasznosítás lehetősége biztosított. A napenergia hasznosításra van mód sziget üzemben is, ha helyi akkumulációval a termelést-fogyasztást ki tudják egyenlíteni. Gazdasági szempontból az ad-vesz rendszer igénybe vétele biztosítja a beruházás megtérülését, illetve a naperőmű parkkal közcélú villamosenergia termelés egyre szélesebb körű, ahol a szolgáltatóval egyeztetve az átvételi tarifa érvényességével a termelt villamosenergia értékesíthető.

A megújuló energiahordozó hasznosítás területrendezési tervekben való szerepeltetése nagy száma miatt gondot okoz, ezért javaslat készül a kezelési lehetőségére. Korábban a hálózati csatlakozási helyen összegezték a naperőmű parkok teljesítményét és az összegzett érték alapján került a területi tervekben beillesztésre. A szándék az, hogy a beillesztés igénye az egy telephelyen termelt energia alapján történjen. A megye szerkezeti tervén csak az egy telephelyen létesített 5-50 MW feletti közcélú villamosenergia termelő erőmű megjelenítése szükséges. Vas megyében egy telephelyen belül 50 MW közcélú villamosenergia termelést meghaladó nagyerőmű létesítési szándéka nem ismert.

A megújuló energiahordozó hasznosítási lehetőséget a településrendezési eszközök keretében kell vizsgálni. Számára beépítésre nem szánt különleges megújuló energiatermelő terület jelölendő ki. Egy-egy telephelyre külön-külön meghatározott teljesítmény alapján határozható meg, hogy annak a beruházásnak, az átfogó területrendezési tervben való szerepeltetése szükséges-e. A korábbi gyakorlattól ellentétben az önálló telephelyeken előállított villamosenergia teljesítmény e vonatkozásban önállóan kell mérlegelni.

Azaz aggály, hogy az ország villamosenergia rendszere, hogy tudja fogadni ezekkel a beruházásokkal időjárás függvényben termelt, a fogyasztás-termelés egyensúlyához nem illeszkedő energiát, azt az iparágnak kell szabályozni a területrendezéstől függetlenül.

Vízenergia

Vas megye területén kisebb vízfolyásokra lehetne vízlépcsőt építeni, azonban a duzzasztások előnytelenül megváltoztatják és veszélyeztetik a vízi élővilágot és a vízfolyások egyéb turisztikai és komplex hasznosításait, a csúcsidőben történő villamosenergia termelés és értékesítés miatt. Ezért térségi ökológiai rendszervédelemre tekintettel a törpevízművek üzemeltetése külön hatósági szabályozás és megállapodás szerinti feltételek -a csúcsidő kizárásával- mellett engedhető csak meg.

A háttéranyagokban szereplő vízerőmű fejlesztési helyek: Nick térsége, majd Körmend, Csörötnek, Szentgotthárd, Alsószölnök felújítása, további preferálható helyek még: Csákánydoroszló, Molnaszecsőd, Püspökmolnári, Rum, ahol a fejlesztés módját az ökológiai igényekkel összehangoltan kell meghatározni.

Vízerőművek

- Alsószölnök
- Csörötnek
- Körmend
- Ikervár
- Molnaszecsőd
- Felsőcsatár
- Vaskeresztes
- Pornóapáti
- Szentpéterfa
- Chernelházadamonya
- Lukácsháza
- Gencs Felső
- Gencs Alsó
- Gyöngyöshermán
- Bogát
- Tanakajd
- Vasszécseny
- Sárvár-újmajor
- Nick
- Szentgotthárd (Tervezett)
- Csákánydoroszló (Tervezett)
- Molnaszecsőd (Tervezett)
- Püspökmolnári (Tervezett)
- Rum (Tervezett)

Viziközmű fejlesztési javaslat

Vízellátás

Ivóvíz ellátás

Vas megye az ország legcsapadékosabb megyéje, így a klímaváltozás hatására jelentkező szélsőségesebb csapadék viszonyok is jobban érintik a megyét. A sok csapadék hatására a megye nagyon kedvező hidrogeológiai adottságú, felszíni és felszín alatti vizekben gazdagság, amely a megye lakosságának a közüzemű vízellátásából is látható. Már az ezredforduló óta, a megye valamennyi települése rendelkezik egészséges, közüzemű vízellátással, az ellátottság is egy-egy településen belül, közel település szintű kiépítettséggel, így a vízellátás fejlesztési célja, a kedvező ellátottság megőrzése és annak hosszú távú fenntartásának biztosítása. A mennyiségi ellátás a jelenlegi vízbeszerzésekkel biztosított, amelyeknek megőrzése a változó csapadékviszonyok melletti víz utánpótlás fejlesztési feladatokat is okoz. A vízminőség azonban már jelenleg is több helyen javításra szorul. A megfelelő ivóvíz minőségű víz hosszabb távú biztosítása csak fejlesztésekkel tartható fenn.

A vízigények kielégítése döntően a felszín alatti vízkészletekből történik, amelyeknek a vízutánpótlását a csapadékviszonyok befolyásolják. Az ellátás részben helyi vízkivétellel, helyi forrásokból, helyi kutakkal, részben regionális vízbeszerzési lehetőséggel regionális gerinchálózat segítségével történik. A helyi, megfelelő vízmennyiségű, illetve vízminőségű vízbeszerzés hiányát regionális hálózati csatlakozás segítségével lehet megoldani. A regionális vízbeszerzés lehetősége, ezért különös figyelmet érdemel. Az ellátás biztonsága érdekében a kistérségi-, térségi szolgáltató művek összekapcsolása, regionális rendszerek kialakítása növeli az ellátás biztonságát.

A vízellátás bázisaiból kitermelt víz, amelyet részben helyi hasznosítású elosztóhálózattal, részben kistérségi, vagy nagy regionális rendszerű hálózattal juttatja el az egyes településekhez, az egyes fogyasztókhoz. A felszín alatti vízkivételekkel részben forrásokból, részben talajvízből, részben kisebb-nagyobb mélységi rétegvizekből, részben mélyebb fúrt kutakból biztosítják a vízellátást. A felszín közelebbi vízadók, a források sokkal kitettebbek a csapadékviszonyoknak és ez még a víz mennyiségi ellátásánál is okozhat fennakadást. A felszíni vizekből a vízkivétel többnyire nem ivóvíz ellátás céljából történik.

Vas megyében a kitermelt vizek, vízminőség javító kezelésre szorulnak. A vízkészletek vízminőségének megőrzésére és javítására az elmúlt években is sokat áldoztak, de további minőség javítási igények is várhatók.

Az elmúlt időkben a közcsatornás szennyvízelvezetés hiánya miatt, a jellemzően talajba szikkasztott szennyvíz okozta szennyezés ellen a sérülékeny vízbázisok védelme nem volt biztosított, így ebben a megyében is több helyi, különösen a felszín közelebbi vízbázis elszennyeződött. Azokat az elszennyeződött kutakat, ahol a szennyezés mértéke meghaladta az ivóvíz minőségre vonatkozó előírások határértékét többnyire regionális hálózati kapcsolat kiépítésével váltották ki. A

kevésbé szennyezett kutak vizét alkalmassá tették a fogyasztásra. A szennyezési folyamat megállítására intenzív szennyvízelvezetés és kezelési beruházások megvalósítása adott megoldást. Az ezredfordulón a megye lakásállományának csak az 54,4 %-a csatlakozott a közüzemű szennyvízelvezető rendszerre, a beruházások segítségével 2017-re 78,1 % ra emelkedett, amely lehetőséget adott arra, hogy vízminőség javító beruházásokkal az azóta szigorúbb vízminőségi előírásoknak is megfelelően a vízbázisok az ivóvíz ellátásra alkalmasak maradjanak.

A helyi vízkivételek előforduló mennyiségi és vízminőségi problémáinak kompenzálására ugyan megoldást ad a regionális vízellátó rendszerekhez való csatlakozás kiépítése, de a helyi vízkivétel lehetőségének fenntartására gazdasági szempontok mérlegelésével várhatóan hosszabb távon is szükség lesz. Ezeknek a kutaknak a vízminőség védelmének biztosítása szükséges, amelyre megoldást a kutak vízminőség védelmét biztosító hidrogeológiai védőidom kijelölése és az arra vonatkozó előírások betartása biztosítja. Ehhez szükséges, a hidrogeológiai védőidomokra a 123/1997 (VII.18.) kormányrendeletben és a hidrogeológiai védőidom határozatában leírtak betartása.

A kormányrendelet 5. mellékletében szerepel, hogy adott védőidommal érintett területet hogy lehet hasznosítani. A kormányrendelet elfogadása óta a terület felhasználási lehetőségekben azonban több változás történt, aminek rendeleti követése nem történt meg, ezért fontos, hogy azokat a területfelhasználási lehetőségeket, amelyeket nem jegyez egyértelműen a rendelet, annak a hidrogeológiai védőidomon való elhelyezése csak az ágazattal folytatott egyeztetés alapján történjen. De minél hamarabb célszerű lenne a kormányrendelet módosítása.

A természeti, földtani, hidrogeológiai adottságok alapján kirajzolódott az országos vízminőség védelmi területek övezete, amely érinti Vas megye területét is, kiemelten nagyobb összefüggő területtel a Rába folyó térségében, de kisebb területi foltokkal a megye területén, több helyen is. Az országos vízminőség védelmi területek övezetére eső településekre, település-részekre vonatkozóan az OTTrT-ben rögzítettek előírást:

5. § (1) A vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről, illetve a szennyvíz övezeten belüli kezelésének feltételeiről a megye területrendezési tervében rendelkezni kell.

(2) A vízminőség-védelmi terület övezetébe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédellel érintett területeket. A kijelölt vízvédellel érintett területekre vonatkozó egyedi szabályokat a helyi építési szabályzatban kell megállapítani.

A vízbázisok védelme érdekében ennek teljesítése érdekében az egyik szennyező forrás, a szennyvízelvezetés kezelés megoldásának további intenzívebb fejlesztése szükséges.

A helyzetfeltáró vizsgálatok alapján, a vízszolgáltatási rendszerek átalakítása a közelmúltban az erre vonatkozó előírásoknak megfelelően megtörtént, Vas megyei települések döntő hányadának vízellátását a Vasvíz Zrt. biztosítja, csak három megye határ menti település ellátását biztosítják a szomszéd megye felőli

szolgáltatók, illetve a Büki üzemmérnökség a hozzá tartozó 10 Vas megyei településsel a Soproni Vízművek Zrt.-hez csatlakozott. További átalakítás nem várható.

A feltáró vizsgálatok szerint a vízellátás megyei szinten nagyon kedvező, a lakások vezetékes ivóvíz bekötöttsége 98 %-os, szerencsésen a „kedvezőtlenebb” ellátottságú településeken kevesebb ember él. A megyében mindösszesen 2234 lakás, kb. 5000 fő számára nem biztosított a közüzemi hálózati ivóvízellátás, a megye lakosságának 2 %-a.

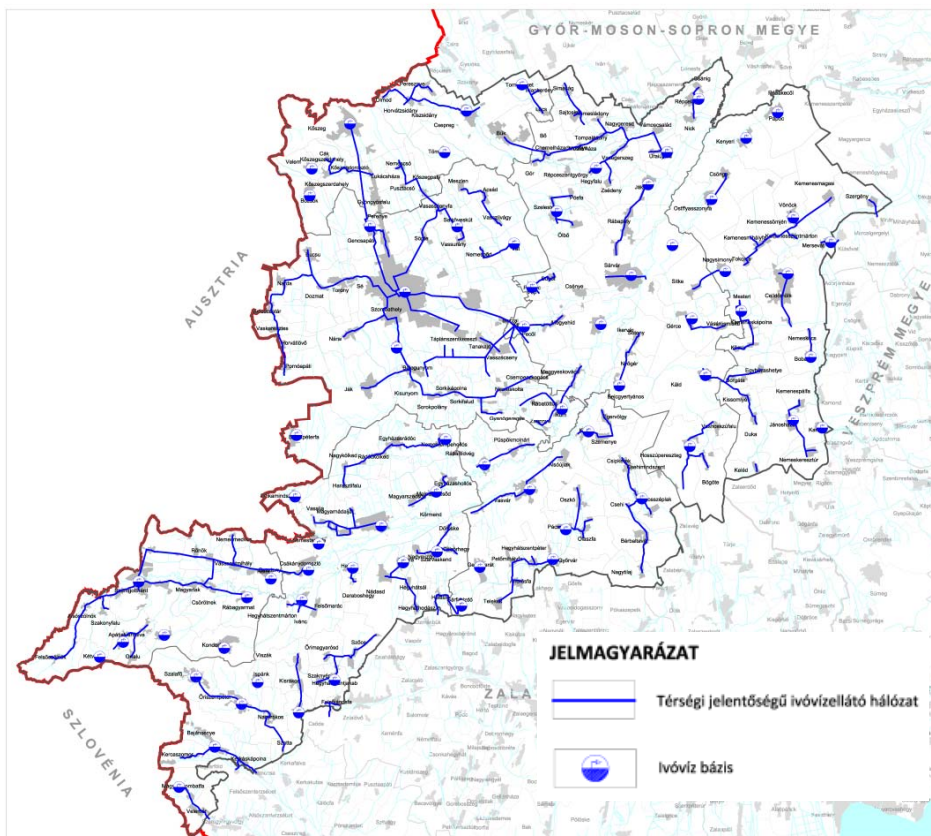
A megye jelenlegi kedvező ellátottsága alapján vízellátás vonatkozásában a fejlesztési feladatokban ma már a még teljes körű ellátással nem rendelkező településen kívül, ahol az ellátottság növelése is még feladat, többnyire már a "minőség" biztosítása kerül előtérbe a vízellátás fejlesztési feladatok körében. A „minőségi” igény pedig elsődlegesen a vízminőségre vonatkozik. Ezért a jövő feladata, rövid és hosszabb távú időciklusban egyaránt a vízbázisok fokozott védelmének biztosítása.

A rendelkezésre álló előkészített fejlesztések is megerősítik, hogy a fejlesztések döntően vízminőség javítását szolgálják. A 3. melléklet a 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelethez tartozó „1. melléklet a 272/2017. (IX. 14.) Korm. Rendelet”-ben részletezettek szerint:

- "Vízminőség-javítás Egyházasrádóc, Nemesrempehollós, Rádóckölked, Nagykölked és Harasztifalu Községekben" "Egyházasrádóc Község Önkormányzata, Nemesrempehollós Községi Önkormányzata, Rádóckölked Község Önkormányzata, Nagykölked Község Önkormányzata és Harasztifalu Község Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint"
- "Tormásliget, Iklanberény, Lócs, Halogy és Daraboshegy települések vízminőség javítása" "Tormásliget Község Önkormányzata, Iklanberény Községi Önkormányzat, Lócs Községi Önkormányzat, Halogy Községi Önkormányzat és Daraboshegy Községi Önkormányzat a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint"
- Porpác, Bögöt települések ivóvízminőség-javítása "Porpác Község Önkormányzata, Bögöt Község Önkormányzata és Vép Város Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint"
- Celldömölk ivóvízminőség-javító program "Celldömölk Város Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint"
- "Répcelak és térsége ivóvízminőség-javító program (Répcelak, Nick, Csánig)" "Répcelak Város Önkormányzata, Nick Község Önkormányzata és Csánig Község Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint"
- „Pápoc ivóvízminőség-javító program, Pápoc Község Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint"
- "Vönöck és térsége ivóvízminőség-javító program (Vönöck, Kemenesmagasi, Kemenesmihályfa, Kemenessömjén, Kemenesszentmárton, Tokorcs)" "Vönöck Község Önkormányzata, Kemenesmagasi Községi Önkormányzat, Kemenesmihályfa Község Önkormányzata, Kemenessömjén Község Önkormányzata, Kemenesszentmárton Község Önkormányzata és Tokorcs Község Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint"

- Rábahídvég és Püspökmolnári település ivóvízminőség-javító program - "Rábahídvég Község Önkormányzata és Püspökmolnári Község Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint"

A hosszú távú megfelelő mennyiségű és minőségű vízellátás nagy biztonsággal a regionális rendszerek irányából biztosítható, ezért a regionális vízbeszerzés lehetősége, különös figyelmet érdemel. Az ellátás biztonsága érdekében a kistérségi-, térségi szolgáltató művek összekapcsolása, regionális rendszerek kialakítása javasolt.

Vas megye vízellátó hálózata

Forrás: Szolgáltatói adatok alapján saját szerkesztés

A vízellátás fejlesztési igényének meghatározásánál, az igény prognózis készítésénél figyelembe kell venni, hogy Vas megye népessége bár minimális mértékben, de folyamatosan, évi 0,3-0,5 %-kal csökkenő tendenciájú. A népességcsökkenés önmagában indokolja a vízfogyasztás csökkenését, de a víztakarékosságra való törekvéssel fokozódik a fogyasztás csökkenése. A komfort igény növekedése, viszont vízfogyasztás növekedést eredményez. A fogyasztás, csökkenés-növekedés hosszú távon kiegyenlítődik, így hosszútávon az igények mennyiségi növekedésével várhatóan nem kell számolni.

A fenntartási költségek csökkentése érdekében előtérbe fog kerülni a takarékosabb vízhasználat, részben egyénileg a mennyiségi fogyasztás csökkentésére törekvéssel, részben a tudatosabb vízhasználattal. Ahol mód és lehetőség biztosítja az egyéb vízbeszerzés lehetőségét, a drágább jó vízminőségű vizet már nem akarják felhasználni olyan célra, amely nem igényelne ivóvíz

minőséget. A házi kutak, a szürkevíz használat csökkentheti az ivóvíz felhasználást, amely jelentősen csökkentheti a háztartások ivóvízellátásának költségeit.

Ma kimondható, hogy hosszabb távon a takarékos, szelektált vízellátású vízhasználattal az igényes kezelést igénylő ivóvíz igénynövekedésével várhatóan Vas megye területén nem kell számolni.

Számolni kell a házi kutak növekedésével. Ma már házi kutat létesíteni is csak az arra vonatkozó engedéllyel lehet.

Összefoglalva: a megyében rendelkezésre álló ivóvíz bázisok a várható távlati igényeket, természetesen a bázisok vízháztartásának a fenntartásával, elosztóhálózatok, szükség esetén regionális hálózatok kiépítésével és azok létesítményeinek megfelelő korszerűsítésével és fejlesztésével, jó állapotban tartásával ki fogja tudni elégíteni.

Egyéb vízellátás

A nem ivóvíz minőségű vízigények kielégítésének gazdaságosságára törekedve, annak kielégítésére lokális megoldást keresnek. Erre a talajvizek, rétegvizek, de jellemzően a felszíni vizek is rendelkezésre állnak.

Távlatilag a legnagyobb vízhiány az erdőgazdaságban, a mezőgazdaságban, az agrárágazatban várható, amelynek vízellátására a helyi vízvisszatartás megoldása, az öntözőcsatornák, öntöző hálózatok kiépítési igénye várható. Ezek jellemzően a felszíni vizekre támaszkodva alakíthatóak ki, amelynek bőségét a felszíni vízhálózat biztosítja. A kiskertek, zöldfelületek locsolóvíz igényének kielégítése is távlatilag egyre kevésbé veszi igénybe az ivóvíz hálózatot, hanem a helyi vízbeszerzés kap egyre hangsúlyosabb szerepet. A helyi vízbeszerzés keretében a csapadékvíz visszatartása is fontos megoldandó feladattá fog válni.

Egyéb vízellátás között kell említeni a megye természeti kincsét jelentő termálvíz készletet is, amellyel bőséggel rendelkeznek, hasznosítása főként balneológiai célú. Részletesebb leírása a megújuló energiahordozók fejezetében szerepel.

Szennyvízkezelés

A vizsgálatok alapján a szennyvíz közcsatornás elvezetésének és kezelésének megoldása a megyében bár már az ezredforduló idején az országos átlag felett volt (2000-ben 54,4 % volt), a felszíni és felszín alatti vizek minőség védelme a csatornázás kiépítésének a gyorsítását igényelte. A hazai gyakorlatnak megfelelően ugyanis, a szennyvizet az egyedi házi gyűjtőmedencékbe gyűjtötték és a talajba szikkasztották, jelentős környezet szennyezést okozva. A folyamat megállítására hazai és nemzetközi támogatás segítségével elindította az intenzív szennyvízhálózat és szennyvíztisztítás fejlesztését. A megvalósított fejlesztések eredményeként a rendelkezésre álló legutolsó statisztikai adatok alapján 2018. január 1.-én a közcsatorna hálózatra csatlakozó lakások aránya 78,1 % volt.

A megvalósított csatornázási program hatására több szennyvíztisztító telep létesült és több km csatornahálózat (Vas megyében az ezredforduló óta közel 705 km csatorna) épült. Az eddig megvalósított fejlesztések ellenére, a legutolsó rendelkezésre álló 2017-es statisztikai adatok összeállításakor még 96 db település nem rendelkezett közcsatorna hálózattal:

Boba, Duka, Karakó, Keléd, Kemeneskápolna, Kemenesmagasi, Kemenespálfa, Kissomlyó, Mesteri, Nagysimonyi, Nemeskeresztúr, Nemeskocs, Szergény, Vönöck, Daraboshegy, Döbörhegy, Döröske, Egyházashollós, Felsőmarác, Halastó, Halogy, Hegyhátsál, Hegyhátszentmárton, Kemestaródfa, Kerkáskápolna, Magyarnádalja, Magyarszecsőd, Molnászecsőd, Nagymizdó, Nemesrempehollós, Órimagyarósd, Pinkaminszent, Szaknyér, Szarvaskend, Szatta, Vasalja, Velemér, Iklanberény, Lócs, Tormásliget, Tömörd, Bejcgertyános, Bögöt, Csánig, Csénye, Gérce, Hegyfalva, Hosszúpereszteg, Jákfa, Kenéz, Megyehíd, Mesterháza, Nagygeresd, Nemesládony, Nyőgér, Ölbő, Pecöl, Porpác, Pósfá, Répceszentgyörgy, Sajtoskál, Simaság, Sótorny, Szeleste, Tompaládony, Vásárosmiske, Vasegerszeg, Zsédeny, Apátistvánfalva, Felsőszőlőnk, Kétvölgy, Kondorfa, Nemesmedves, Orfalu, Acsád, Bozzai, Meszlen, Rábatöttös, Vasszilvagy, Vát, Alsóújlak, Andrásfa, Bérbaltavár, Csehi, Csipkerek, Egervölgy, Győrvár, Hegyhátszentpéter, Mikosszéplak, Nagytilaj, Olaszfa, Pácsony, Petőmihályfa, Sárfimizdó, Szemenye, Telekes.

Szerencsésen a csatornázatlan települések kisebb lélekszámúak, így a 96 csatornázatlan településen összesen 33000 ember él és ez a megye lakosságának 13 %-a. A csatornázatlan települések közül egyetlen település sincs, ahol a lakosság elérte volna a 2000 LEÉ.

A csatornázatlan településeken és a csatornázatlan városrészekben, településrészekben a szennyvizek jelentős hányadát, ma is a talajba szikkasztják. A nagyon kedvező csatornázottság ellenére megye szinten a talajba szikkadó szennyvíz mennyisége eléri a 5000 m³/nap átlagos mennyiséget, amely a talaj, talajvíz, rétegvizek elszennyeződését okozzák. Különösen a megye kis mélységű vízbeszerzésű területein, komoly veszélyforrása a felszín alatti vizeknek, kiemelt veszélyeztetője az ún „egy kutas” településeken a helyi vízbázisoknak.

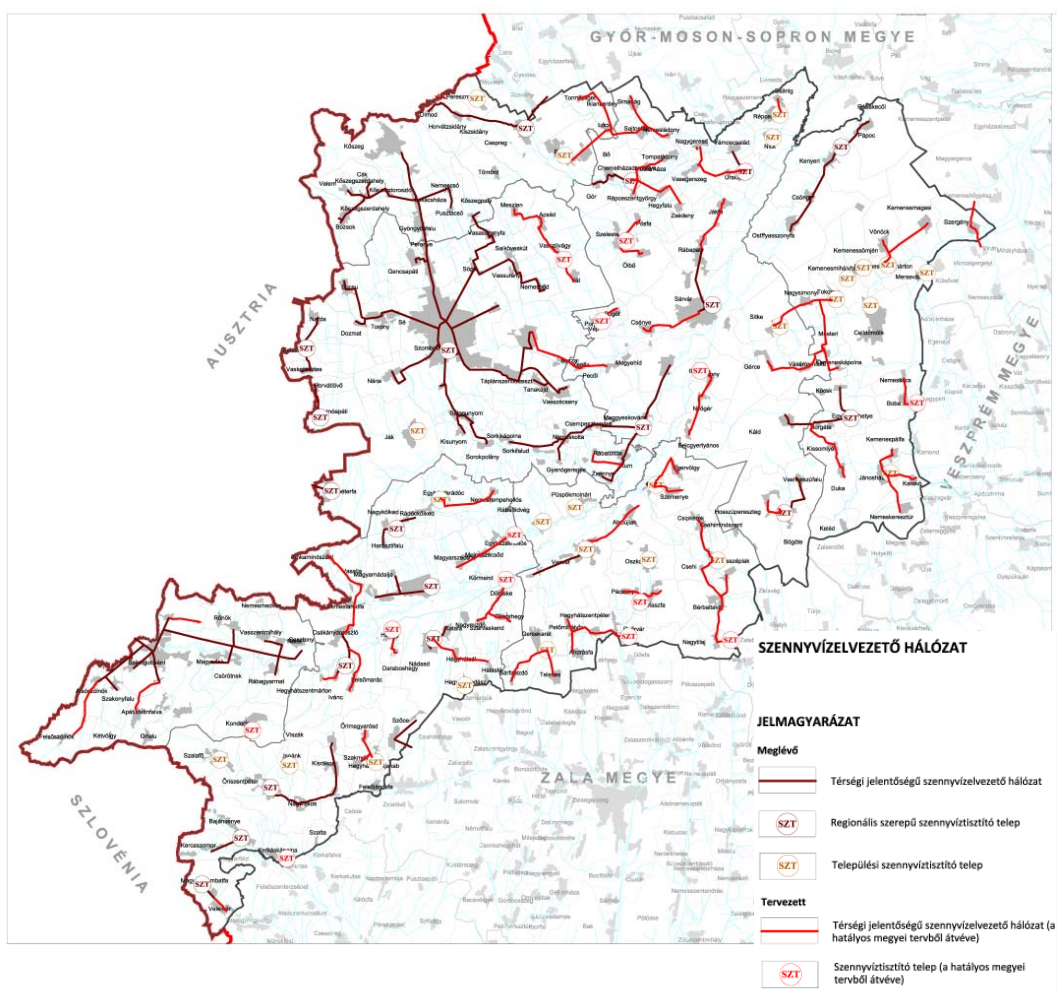
A jelentősebb szennyezést nemcsak a talajba szikkasztott szennyvíz mennyisége okozza, hanem ezt tovább fokozza a szennyvíz szennyezettsége, mivel a házi szennyvíz (magnövekedett mosószerfogyasztás stb miatt) egyre magasabb nitrogén és foszfortartalmú. Ezek a szennyező anyagok a talajba és a talajvízbe jutva, nagyon veszélyeztetik elsődlegesen a felszín alatti, de a felszíni víztesteket is. Ezek a tények a szakágat érintő fejlesztési feladatokat, a szennyvízhálózat fejlesztési igényét kijelöli.

A vízellátáshoz hasonlóan, a szennyvízgyűjtés, kezelés szolgáltatási rendszereinek átalakítása a közelmúltban az erre vonatkozó előírásoknak megfelelően megtörtént, Vas megyei csatornázott településeinek döntő hányadán a szennyvízcsatorna hálózatot és a szennyvíztisztító telepeket a Vasvíz Zrt üzemelteti, csak hat település ellátását biztosítják a szomszéd megye felőli szolgáltatók, illetve abból a Büki üzemmérségség a hozzá tartozó 4 csatornázott településsel a Soproni Vízművek Zrt-hez csatlakozott. Vasvíz Zrt üzemelteti a Szentgotthárdi regionális csatornahálózatra csatlakozó települések

szennyvízhálózatát is, bár a szennyvíz kezelése Ausztriában történik. Újabb szolgáltatási átalakítás nem várható, vélelmezhetően az egyes újólag csatornázásra kerülő települések a szennyvízcsatorna hálózatuk üzemeltetését a vízellátásukat is biztosító szolgáltatóra fogják bízni.

Telephely	Térségi szerepe	Kapacitása (m³)
Magyarszombatfa	Regionális	4060
Bajánsenye	Regionális	13600
Óriszentpéter	Regionális	33210
Szalafő	Települési	5330
Ispánk	Települési	1520
Hegyhátszentjakab	Települési	14400
Hegyháthodász	Települési	3700
Gersekarát	Települési	28700
Ivánc	Regionális	89500
Nádasd	Regionális	53700
Körmend	Regionális	791570
Vasvár	Települési	165310
Rádóckölked	Regionális	16700
Szentpéterfa	Regionális	106640
Egyházasrádóc	Települési	61900
Rábahídvég	Települési	36300
Püspökmolnári	Települési	45264
Oszkó	Települési	1400
Csehimindszent	Települési	11800
Bögöte	Regionális	18700
Kám	Települési	12800
Jánosháza	Települési	115280
Egyházashetye	Regionális	51300
Meggyeskovácsi	Regionális	426400
Ják	Települési	73400
Pornóapáti	Regionális	26500
Felsőcsatár	Regionális	61300
Szombathely	Regionális	8149830
Sárvár	Regionális	1733240
Sitke	Települési	19920
Celldömölk	Települési	627400
Tokorcs	Települési	12330
Kemenesmihályfa	Települési	11900
Kemenessömjén	Települési	18000
kemenesszentmárton	Települési	6400
Mersevát	Települési	21910
Kenyeri	Regionális	71600
Uraiújfalu	Regionális	52130
Nick	Települési	14700
Répcelak	Települési	216000
Chernelházadamonya	Regionális	59480
Bük	Települési	783150
Csepreg	Regionális	268620

Peresznye Települési 21900
 Vas megye területén üzemelő szennyvíztisztító telepek
 Forrás: TESZIR adatok alapján saját szerkesztés

Vas megye szennyvízelvezető hálózata

Forrás: Szolgáltatói adatok alapján saját szerkesztés

A meglévő csatornahálózat és szennyvíztisztító telepek elsősorban a kommunális szennyvizet gyűjtik össze és tisztítják. A nagyobb ipari üzemek saját ipari szennyvíztisztítóval rendelkeznek, melynek üzemeltetését is maguk végzik. A szennyvíztisztítás egyik végtermékének, a tisztított víznek a befogadói a vízfolyások. A másik végterméknek, a szennyvíziszapnak az elhelyezése jellemzően még ma is mezőgazdasági területen történik, de biomasszaként feldolgozva az energiatermelési hasznosítása növekvő tendenciájú.

Ma is a megye egyik szennyező forrásának számító csatornázási hiányosságból eredő környezetterhelés felszámolása határozza meg a szakágat érintő fejlesztési feladatokat. Ezt alátámasztják, hogy fejlesztési tervek elindultak és azok megvalósítása folyamatban van:

A rendelkezésre álló előkészített fejlesztések a 3. melléklet a 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelethez tartozó „1. melléklet a 272/2017. (IX. 14.) Korm. Rendelet”-ben részletezettek szerint:

- "A szennyvíztisztító telep korszerűsítése Csepregen" "Csepreg Város Önkormányzata, Horvátzsidány Község Önkormányzata, Kiszsidány Község Önkormányzata és Ólmod Község Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint"
- Szentgotthárd-Máriaújfalu szennyvíz elvezetésének kiépítése "Szentgotthárd Város Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint"
- "Szennyvízelvezetés és -tisztítás megoldása az izsákfai városrészen" "Celldömölk Város Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint"
- Hegyfalu község és környéke szennyvíztisztító telep építése és csatornahálózat kiépítése "Hegyfalu Községi Önkormányzat, Ölbő Község Önkormányzata, Pósfa Község Önkormányzata, Szeleste Község Önkormányzata és Zsédeny Község Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint"
- Nyugat- és Dél-Dunántúli szennyvízelvezetési és -kezelési fejlesztés 6. (NYDDU 6) Ivánc Község Önkormányzata, Csákánydoroszló Község Önkormányzata, Nádasd Községi Önkormányzat, Katafa Községi Önkormányzat, Bozzai Község Önkormányzata, Kenéz Község Önkormányzata, Pecöl Község Önkormányzata, Megyehíd Község Önkormányzata, Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata, Táplánszentkereszt Község Önkormányzata, Barcs Város Önkormányzata, Villány Város Önkormányzata, Bük Város Önkormányzata, Vasszilvág Község Önkormányzata, Acsád Község Önkormányzata, Meszlen Község Önkormányzata és Vát Község Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint
- Nyugat- és Dél-Dunántúli szennyvízelvezetési és -kezelési fejlesztés 8. (NYDDU 8) "Egyházashetye Község Önkormányzata, Boba Község Önkormányzata, Nemeskocs Község Önkormányzata, Káld Község Önkormányzata, Borgáta Község Önkormányzata, Köcsk Község Önkormányzata, Gellénháza Község Önkormányzata, Alsóújlak Község Önkormányzata és Vasvár Város Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint"
- Nyugat- és Dél-Dunántúli szennyvízelvezetési és -kezelési fejlesztés 4. (NYDDU 4) Duka Község Önkormányzata, Jánosháza Város Önkormányzata, Karakó Község Önkormányzata, Kemenespálfa Község Önkormányzata, Kissomlyó Község Önkormányzata, Nemeskeresztúr Község Önkormányzata, Egyházashollós Község Önkormányzata, Magyarszecsőd Község Önkormányzata, Molnászecsőd Község Önkormányzata, Körmend Város Önkormányzata, Lenti Város Önkormányzata, Rédic Község Önkormányzata, Belsőárd Község Önkormányzata, Külsőárd Község Önkormányzata, Resznek Község Önkormányzata, Pórszombat Község Önkormányzata, Szilvág Község Önkormányzata és Zalalövő Város Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint"

Szennyvízelvezetés, kezelés fejlesztési feladat Vas megyében a már csatornázott településeknél a még nem csatornázott településrészek mielőbbi csatornázása, a csatornahálózat bővítése és a rácsatlakozás mértékének növelése. A csatornázatlan (96) településeknél viszont fontos szempont a szennyvízgyűjtés-kezelés mielőbbi megoldása.

Telephely	Térségi szerepe	Kapacitása (m ³)
Magyarszombatfa	Regionális	4060
Bajánsenye	Regionális	13600
Óriszentpéter	Regionális	33210
Szalafő	Települési	5330
Ispánk	Települési	1520
Hegyhátszentjakab	Települési	14400
Hegyháthodász	Települési	3700
Gersekarát	Települési	28700
Ivác	Regionális	89500
Nádasd	Regionális	53700
Körmend	Regionális	791570
Vasvár	Települési	165310
Rádóckölked	Regionális	16700
Szentpéterfa	Regionális	106640
Egyházaskörök	Települési	61900
Rábadvén	Települési	36300
Püspökmolnári	Települési	45264
Oszkó	Települési	1400
Csehimindszent	Települési	11800
Bögöte	Regionális	18700
Kám	Települési	12800
Jánosháza	Települési	115280
Egyházashetye	Regionális	51300
Meggyeskovácsi	Regionális	426400
Ják	Települési	73400
Pornóapáti	Regionális	26500
Felsőcsatár	Regionális	61300
Szombathely	Regionális	8149830
Sárvár	Regionális	1733240
Sitke	Települési	19920
Cellödömlök	Települési	627400
Tokorcs	Települési	12330
Kemenesmihályfa	Települési	11900
Kemenessömjén	Települési	18000
Kemenesszentmárton	Települési	6400
Mersevát	Települési	21910
Kenyeri	Regionális	71600
Uraiújfalu	Regionális	52130
Nick	Települési	14700
Répcelak	Települési	216000
Chernelháza	Regionális	59480
Bük	Települési	783150
Csepreg	Regionális	268620
Peresznye	Települési	21900

Vas megye területén üzemelő szennyvíztisztító telepek
 Forrás: TESZIR adatok alapján saját szerkesztés

A nem csatornázott és a közeljövőben nem is várható csatornázású településeknél mindig felmerül a korszerű egyedi házi szennyvízkezelő berendezések alkalmazása. A tapasztalatok azonban országosan nem egyértelműen pozitívak, a lakosság fegyelmezettsége, amely a házi szennyvízkezelést lehetővé tenné általában nem biztonságos, így azokon a településeken, ahol ennek alkalmazása kockázatos lenne, nem célszerű javasolni. Így akár a felszíni, vagy felszín alatti vízbázisok védelme, akár az országos vízminőség védelmi területek övezetén szintén a vízkincs védelme érdekében, akár a megye gazdasági életének egyik pillérjét adó turisztikai célpont, a Rába és egyéb folyók, víztestek vízminőség védelmére kockázatot jelentene, ott az alkalmazását nem kellene támogatni.

Ezért, ahol a felszíni, vagy felszín alatti vizek védelme szükségessé teszi, a házi szennyvízkezelést csak akkor lehet kivitelezni, ha a tisztított víz elvezetése nem a talajba szikkasztással, hanem élővízi bevezetéssel megoldható. Ezzel a folyamatos ellenőrzés lehetőségének biztosításával a kockázat jelentősen csökkenthető. Egyébként a teljes biztonságot adó megoldás csak a közcsonnás szennyvízelvezetéssel érhető el.

Meg kell említeni, hogy vannak azonban olyan beépítésre szánt és beépítésre nem szánt településrészek, amelyeknek jól és gazdaságosan működtethető közhálózati csatorna csatlakozását a nagy távolság, az ingatlan időszakos hasznosítása nem tenné lehetővé. Az elmúlt időszakban valóban jelentős kutatások-fejlesztések alapján fejlesztették ki azokat a szakszerű szennyvízkezelő házi berendezéseket, amellyel a szennyvizet lehet helyben kezelni és elhelyezni, természetesen, ha azt, egyéb helyi, természeti, hidrológiai, geológiai adottság nem akadályozza. Természetesen ennek alkalmazását is csak ott szabad megengedni, ahol azt, kockázatmentesen az állampolgárra lehet bízni és azt a helyi építési szabályzat megengedi. A vízbázisok védelme érdekében azt a kockázatot viszont sehol sem szabad felvállalni, amelynél a tisztított víz ellenőrzés nélkül, közvetlen talajba szikkadna. Erre biztonságos megoldást csak felszíni vízbefogadó tud nyújtani, amelynél a tisztítás minősége bármikor ellenőrizhető.

A megye területének jelentős hányada országos vízminőség védelmi területek övezetén fekszik, amelyre egyedi szabályozás előírása szükséges. Az alapelv, hogy a vízkészlet veszélyeztetését nagy biztonsággal ki kell zárni.

Beépítésre szánt területen és beépítésre nem szánt vízbázis védelmi, vagy országos vízminőség védelmi területen elsődlegesen a teljes közműellátás kiépítési kötelezését kell előírni. Ehhez meg kell jegyezni, hogy a teljes közműellátás szennyvízelvezetés vonatkozásában kizárólag az OTÉK 8.§-a alapján „közüzemű” szennyvízcsatornával történő elvezetéssel teljesíthető.

Amennyiben a település csatornázatlan, vagy a közcsonnna hálózat nagyobb távolságban van, akkor a szennyvízelvezetés kezelés megoldására a következő ajánlás adható. Ha:

- a) a szennyvíz közcsonnna hálózat 200 m távolságban rendelkezésre áll, akkor a közhálózati csatlakozást ki kell építeni a keletkező szennyvíz mennyiségétől függetlenül,
- b) a napi keletkező szennyvíz mennyisége nem haladja meg a napi egyszeri szállítással elszállítható mennyiséget (kb 5 m³-t) és 200 m-től nagyobb

távolságra érhető el a közcsatorna hálózat, a szennyvizet víz-zárósági próbával igazoltan, vízzáróan kivitelezett, fedett, zárt medencébe kell összegyűjteni és igazolhatóan a kijelölt ürítő helyre szállíthatni.

- c) a napi keletkező szennyvíz mennyisége meghaladja a napi egyszeri szállítással elszállítható mennyiséget (kb 5 m³-t) és 200 m-től nagyobb távolságra érhető el a közcsatorna hálózat, akkor helyben létesítendő szennyvíztisztító kisberendezés is alkalmazható:
- ca) ha a tisztított vizek tisztítás utáni vízminősége folyamatosan ellenőrizhető és megfelelő felszíni befogadó kezelői hozzájárulással, befogadó nyilatkozattal rendelkezésre áll
 - cb) ha az egyéb előírások, korlátok nem tiltják, valamint illetékes szakhatóságok hozzájárulnak,
 - cc) a kisberendezés védőterület igénye nem nyúlhat túl a tárgyi telken,
 - cd) a tisztítóberendezéssel azt a tisztítási hatásfokot kell teljesíteni, amit a befogadóhoz igazítva az illetékes szakhatóság meghatároz,
- ha bármelyik feltétel nem teljesíthető, ki kell építeni a közcsatorna csatlakozást az bármekkora távolsággal érhető el.

A szennyvízkezelést érintően a fejlesztési feladat elsődlegesen a közcsatorna hálózat kiépítése, bővítése, az ingatlanok közhálózatra való csatlakozási mértékének növelése. A csatornázatlan településeknél, település részeknél a környezet szennyezésének, terhelésének elkerülése érdekében a közüzemű vízhálózat fejlesztését korlátozni kell, új közüzemű vízvezeték építését már csak a csatornahálózat fejlesztéssel együtt szabad kivitelezni. Ha már a közüzemű vízellátás korábban megvalósításra került, akkor a szennyvízpótló berendezés alkalmazása a közcsatornahálózat kiépítéséig elkerülhetetlen lesz. A közműpótlóként alkalmazható megoldást a helyi adottságok, talajmechanikai adottság, talajvízállás, egyéb természeti adottságok, felszíni és felszín alatti vizek védelmének függvényében a helyi építési szabályzatban lehet rögzíteni.

Külön ki kell emelni a megyében, szinte minden nagyobb településen előforduló un. volt zártkertes területeket, kiemelten az országos vízminőségvédelmi területek övezetén fekvő volt kiskertes területeket, amelyeknek funkcióváltással üdülő, vagy lakóterületi átalakulása szinte fékezhetetlennek tűnik. Ezeknek a területeknek az infrastruktúra fejlesztése valamennyi érintett település nagy odafigyelést igénylő kiemelt feladata. Ezekben a területeken nagyon szigorúan kell szabályozni a vízellátás fejlesztését, mert a közüzemű vízellátás az állandó tartózkodás nélkülözhetetlen infrastruktúrája, amelynek kiépítésében az ingatlan tulajdonosok is érdekeltek, s ha ezt elkülönítetten megoldják, a szennyvíz közhálózatos kiépítésében már nem érdekeltek az ingatlantulajdonosok, és általános tapasztalat szerint az alkalmazott és nehezen ellenőrizhető közműpótlással a szennyvíz okozta környezet szennyezés elkerülhetetlen lesz.

Vízgazdálkodási feladatok

A vízgazdálkodási feladatokat a vizek hasznosítási lehetőségének biztosítási, a víz minőségének megőrzési, a vizek kártételei elleni védekezési feladatok határozzák meg. Az utóbbi években a vízgazdálkodási feladatok mennyiségileg növekedtek és a nehezebb műszaki megoldások alkalmazási igényei kerültek előtérbe. Az ivóvíz vízminőségének biztosítása egyre nehezebb. Az ivóvíz bázisok védelme egyre komplexebb feladatokkal, a felszíni és a felszín alatti víztestek védelmének fokozásával teljesíthető. A klímaváltozás okozta szélsőséges csapadékesemények kezelése, a felszíni vizek rendezése is egyre igényesebb vízgazdálkodási feladat.

A vízminőség-védelemhez kapcsolódó övezet

A vízminőség-védelmi terület övezetére javaslat, a felszíni és felszín alatti vizek és azok vízminőség védelmét szolgáló vízgazdálkodási feladatok

Az emberi élet alapfeltételét jelentő víz a természet legnagyobb kincse, amelynek felszín alatti, felszín feletti előfordulását egyaránt védeni kell. Vas megye éghajlati adottsága, az ország legcsapadékosabb megyéje, szélsőséges, időnként rendkívül aszályos, vízhiányos, máskor a vízbőség kezelése ad vízgazdálkodási feladatot. A megye bőséges felszíni és felszín alatti vízkészlettel rendelkezik. Az ivóvíz ellátás lehetőségének jelentőségét egyre jobban felismerik, ezért a vízkészlet megóvása az ország egyik kiemelten fontos feladata. Ezzel a természeti adottsággal rendelkezésre álló vízkinccs egyszerre jelent előnyt és felelősséget az ország számára. A vízgazdálkodás feladata a természeti kincsként rendelkezésre álló vízkészletnek, mint nemzeti vagyonnak a mennyiségi és minőségi megőrzése. A vízügyi ágazat ennek érdekében készítette el a „Vízgyűjtő-gazdálkodási terv” -et, amelynek megvalósítása szükséges a felszín feletti és felszín alatti víztestek védelméhez, jóállapotba helyezéséhez és abban tartásában.

A vizsgálatokban rögzítettekkel azonosan a felszíni vizek esetén a cél általában a jó ökológiai, és a jó kémiai állapot elérése. A jó ökológiai állapot jelentése, hogy az emberi hatások nem zavarják a természetes élőhelyek működését, a jó kémiai állapot jelentése, hogy a szennyezőanyagok koncentrációja nem haladja meg az ökológiai szempontok szerint megállapított határértékeket.

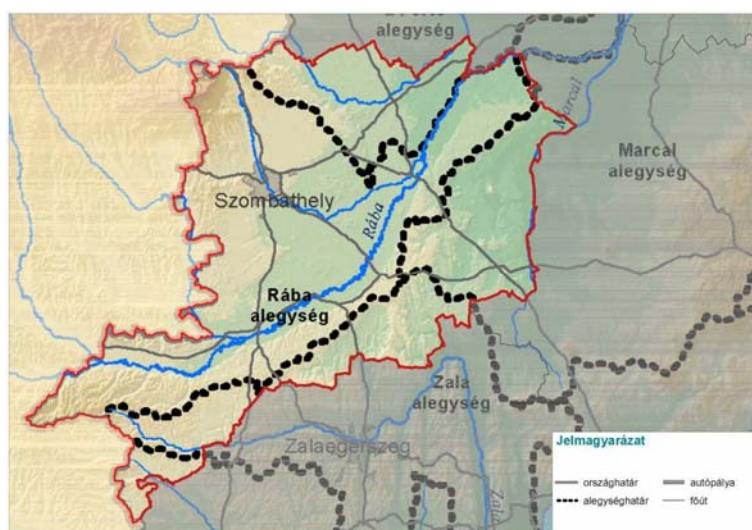
Felszín alatti vizek esetén a jó mennyiségi állapot és jó kémiai állapot elérése a cél. A felszín alatti vizek esetén a jó mennyiségi állapot jelentése, hogy a felszín alatti vízkészletek hasznosítása nem okoz tartós vízszintsüllyedést, sem a felszín alatti vizektől függő vizes élőhelyek károsodását, a jó kémiai állapot pedig azt jelenti, hogy ha szennyezések elő is fordulnak, azok nem veszélyeztetnek ivóvízkivételt, egyéb vízhasználatokat, illetve felszín alatti vizektől függő vízfolyásokat és szárazföldi ökoszisztémákat.

A víztestek védelmét szolgáló vízgazdálkodás területét markánsan érinti a klímaváltozás, így a víztestek jóállapotba helyezése mellett, a vizeket érintő klímaváltozás okozta hatások kompenzálására is törekedni kell. A klímaváltozás két fő hatása érinti a víztesteket is, az egyik hatása a felmelegedés, melynek hatására jelentkező kiszáradás, élővizek szintsüllyedése, az aszályosodás, a

talajvíz csökkenés a vízháztartásban okoz maradandó kárt, illetve annak kompenzációjának megoldása ad vízgazdálkodási feladatot. A klímaváltozás másik hatása a szélsőséges csapadékesemény, a túlzott vízszintemelkedés, a kialakuló árvízi, belvízi események, amelyek komoly vízkárelhárítási feladatokat okoznak.

A felmelegedés okozta kiszáradás hatására az ivóvíz biztosítása egyre nehezebb. A megyére a közelmúltban készített klímastratégia is kiemelten foglalkozott az ivóvízbázisokkal és azok védelmi igényével. Az ivóvíz bázisok sérülékenysége jelentősen befolyásolja az érintett terület alkalmazkodó képességét is, hiszen a klímaváltozásnak számos olyan vetülete van, ahol az alkalmazkodáshoz szükség van vízre és az alkalmazkodás vízhasználat növekedésével is járhat. A vizsgálat során az Országos Vízügyi Főigazgatóság nyilvántartásában szereplő vízbázisokat klíma-érzékenységi kategóriákba sorolták. A sérülékenységi vizsgálatokban az éghajlati kitettséget, az ivóvízbázisok érzékenységét, a települések alkalmazkodó-képességét, valamint a klímamodellek eredményeit vették figyelembe.

Felszíni vízkészletek alakulása szempontjából a megyében meghatározóbb jelentősége a Rába folyónak van, a megye, jelentős hányada, a Rába vízgyűjtőjén fekszik. A megye dél-keleti szélé a Zala vízgyűjtőjéhez tartozik, az észak-keleti része a Marcal vízgyűjtőjén fekszik, míg dél-nyugati része a Mura vízgyűjtőjéhez tartozik. A megye területe így négy vízgyűjtő körzetre oszlik: a Rába, a Marcal, a Zala (Balaton) és a Mura vízgyűjtő területére, melyek végbefogadója a Duna.

A megyét érintő vízgazdálkodási alegységek
 Forrás: Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv felülvizsgálat – 2015

A Rába vízgyűjtőjéhez tartozó főbb vízfolyások:

Répcse, Kozár-Borzó, Gyöngyös-múcsatorna, Sorok-Perint, Pinka, Csörnök-Herpenyő, Láhn-patak, Lapincs, Lugos-patak, Szölnöki-patak

A Rábába torkoló Marcal vízgyűjtőjéhez tartozó főbb vízfolyások:

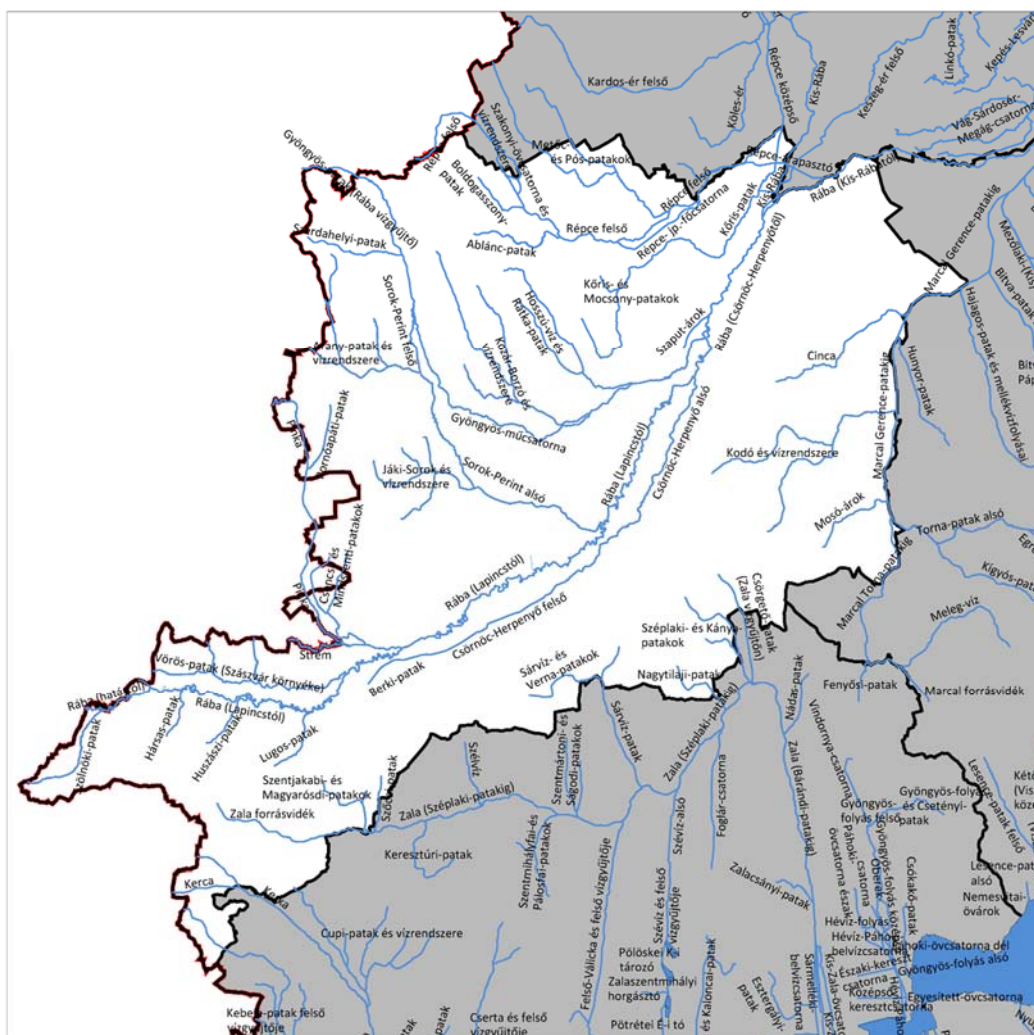
Cinca, Kodó, Mosó árok

A Zala vízgyűjtőjéhez tartozó főbb vízfolyás:

Széplaki-patak, Sárvíz, Szentjakabi-patak

A Mura vízgyűjtőjéhez tartozó főbb vízfolyások:

Kerca, Szentgyörgyvölgyi-patak, Kerka-patak

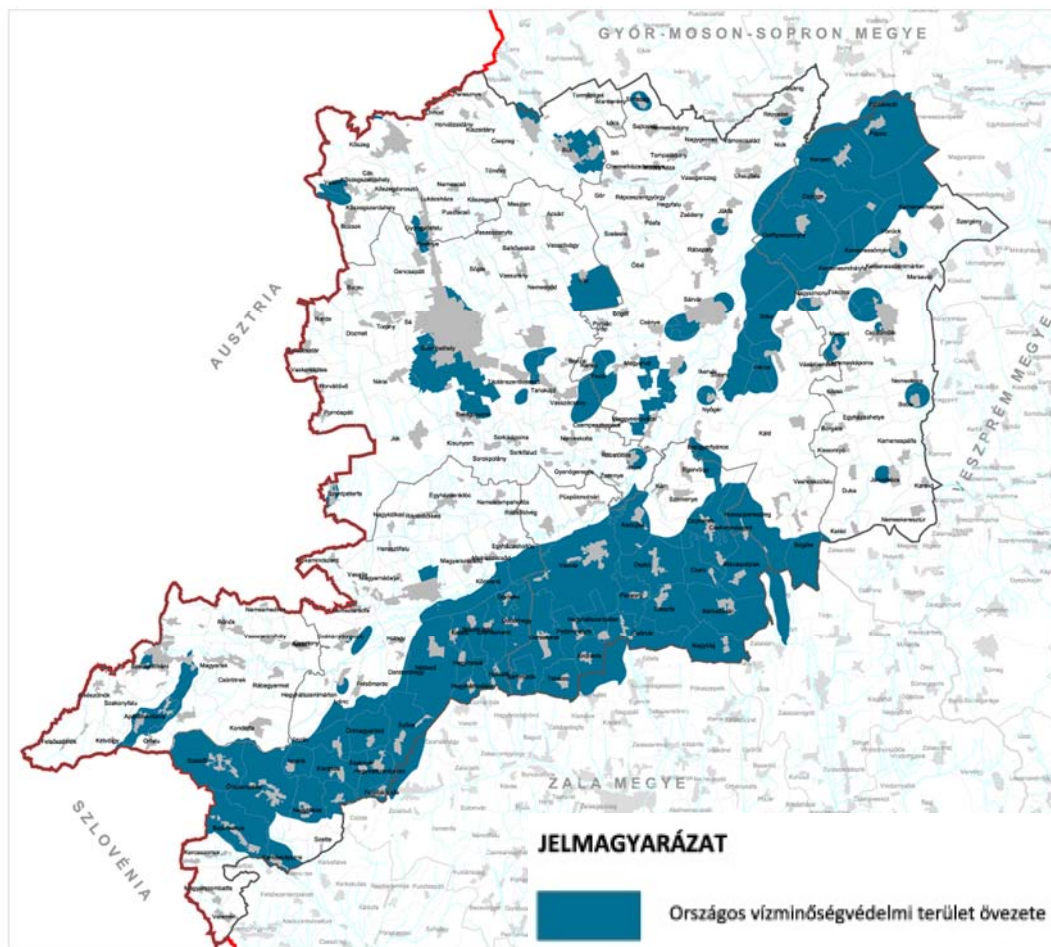
Vas megyét érintő vízfolyások
 Forrás: Saját szerkesztés

A felszíni vizek között meg kell említeni a térség természetes és mesterséges tavait, amelynek a vízháztartása, vízgazdálkodása a térség gazdasági fejlődésének egyik alapja. A völgyzáró tavak létesítése is hozzájárult a kedvezőbb térségi vízháztartási egyensúlyhoz és egyben üdülés- idegenforgalmi bázist is jelenthet.

A **megye felszín alatti vízkészletét** a források, a talajvíz, a rétegvíz alkotja. A megyében a szennyvízelvezetés közcsontrós megoldásának a késlekedésével a felszín alatti vizek elszennyeződtek. A talajvizek, kismélységű rétegvizek közül több elszennyeződése elérte azt a mértéket, hogy a megye területén ivóvízként való hasznosításra alkalmatlanná vált. A hidrogeológiai adatok alapján a megye területén üzemelő rétegvízre telepített kutak szinte mindegyike kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen fekszik, így a vízminőség részben már jelenleg is javításra, kezelésre szorul, részben védelmének biztosítására fokozottabb figyelmet kell fordítani.

A felszín alatti vízkészletek sérülékenysége alapján Vas megyében a sérülékeny vízbázisú települések száma magas. A vízbázisok védelme védőterület kijelölésével és gondozásával rendezhető. A megye területét érinti még az

országos vízminőség védelmi területek övezete is, amely szintén a felszín alatti vizek fokozott védelmének megoldását igényli.

Országos vízminőségvédelmi területek övezete

Forrás: Szolgáltatói adatszolgáltatás alapján saját szerkesztés

A vizeket a természeti hatásokon túl veszélyeztető, emberi beavatkozással mérsékelhető szennyezések közül a szennyvíz okozta szennyezés kiemelkedik, az általa okozott szennyezés a szennyvíz közcsatornás elvezetésének megoldásával és szennyvíztisztító telepen történő kezelésével akadályozható meg legbiztonságosabban. Ezért a szennyvizek közcsatornával történő elvezetésének kiépítése, szennyvíztisztító telepen történő kezelésének megoldása, elsődleges feladat. Az elmúlt években Vas megyében ennek lassulása volt megfigyelhető, de a csatornázás kiépítésének mielőbbi intenzívebb folytatása szükséges.

A még közcsatorna hálózattal nem rendelkező települések és a már csatornázott települések csatornázatlan településrészein is, a keletkező szennyvizek ártalommentes elvezetését, kezelését, elhelyezését a felszíni és felszín alatti víztestek károsítása nélkül kell megoldani. A helyi topográfiai, geológiai és hidrogeológiai adottságok, korlátok ismeretében a településrendezési eszközök keretében kell szigorú szabályozással megoldási lehetőséget adni, illetve ha szükséges, akkor a víztestek védelmére a településfejlesztés lehetőségét korlátozni.

A víztestek védelmét szolgáló kisebb lélekszámú települések csatornázási lehetőségét akadályozta, hogy korábban a közcsonnázás és szennyvízkezelés kiépítésének pályázati támogatási alsó határát 2000 LEÉ-ű szennyvíz összegyűjtési lehetőségében határozták meg, Vas megye területén a csatornázatlan települések (96) mindegyike 2000 LEÉ alatti. A 2000 LEÉ eléréséhez, pályázati támogatás igénylésének lehetőségéhez több település által létrehozott kistérségi társulás szükséges. A társulások csatornázására támogatást is csak még további egyéb kiemelten kezelt indokok esetén lehetett elérni. Az ebbe nem tartozó kis települések számára szennyvizek elvezetésére, kezelésére a helyi közműpótlók alkalmazása jelenthet csak megoldást.

Erre egyre kedvezőbb műszaki megoldások, lehetőségek állnak rendelkezésre. Sajnálatosan azonban az egyedi megoldások, a házi szennyvízkezelés, a házi szennyvíztisztító kisberendezések alkalmazásában jelentős az üzemeltetési kockázat. Az üzemeltetés kockázatát minimálisra kell csökkenteni. A csökkentés igénye, mértéke a helyi adottságok függvénye, így annak figyelembe vételével lehet a műszaki megoldás lehetőségét szabályozni a helyi építési szabályzatokban.

Általános alapelv, hogy a házi kezelésnek is ellenőrizhetőnek kell lenni. A gyakorlatban alkalmazott monitoring rendszer kialakítása csak óvatosan alkalmazható, mivel a monitoring rendszerrel elérhető jelzés késedelemmel érkezik, ezért ennek kockázati tényezőjével számolni kell.

Nagyon fontos és egyben korlátozó tényező, hogy a szennyvízkezelés megoldása telekjogú, így személyhez kötésére (pillanatnyi megbízhatóságra támaszkodásra) nincs lehetőség. A folyamatos ellenőrzés lehetőségének igénye kizárja a tisztított szennyvíz közvetlen talajba szikkasztási lehetőségét. Ezért, ahol a felszín alatti vizek, a talajok védelme ezt szükségessé teszi, csak olyan házi szennyvízkezelési műszaki megoldás létesíthető, amelynél a kezelt, tisztított szennyvíz akár csak egy helyi medencébe vízminőség ellenőrzésére, összegyűjthető, ahonnan akár talajba szikkasztható, akár továbbvezethető.

A házi szennyvízkezelés okozta veszélyeztetés nagyobb biztonsággal elkerülhető és ezt kell alkalmazni vízvédelmet igénylő övezetek esetén, ha csak olyan szennyvízkezelési technológiát támogat a helyi építési szabályzat, amelynél a tisztított szennyvíz kizárólag élővízbe történő bevezetéssel történik, ahol az élővízbe való bevezetésnél a tisztítás minősége folyamatosan ellenőrizhető és akár emberi, akár műszaki hibából eredő szennyezés előfordulna, annak az utóhatásának a kezelése is szükség esetén megoldható.

A víztestek vízminőségének védelmében történő szigorú szabályozások előírása és betartása biztosítja a vizek megfelelő mennyiségben és jó minőségben való hosszabb távú rendelkezésre állását, amely az emberi társadalmak fennmaradásának alapvető feltétele. A klíma stratégiában rögzítettek alapján, a klímaváltozás következményei jelentős hatással lehetnek az előrejelzések szerint a felszíni és felszín alatti víztestekre, így kiemelten fontos feladat az ivóvízkészletek mennyiségi és minőségi megóvása.

A vízkár-elhárításhoz kapcsolódó övezetek

A nagyvízi meder területére vonatkozó javaslat

Vas megye nagyvízi meder érintettsége jelentős. A vízügyi ágazat nyilvántartása, a nagyvízi mederkezelési tervek is jelzik, hogy Vas megyében haladó jelentősebb vízfolyások mentén nagyvízi meder övezetéhez tartozó területekkel rendelkezik. Nagyvízi meder övezete a Rába, a Répce és a folyókba érkező további vízfolyások torkolata körüli területre terjed ki. A megye felszíni vizekben, vízfolyásokban való gazdagsága, a felszíni víztestek mederben tartása, a medrek fenntartása, karbantartása komolyabb vízgazdálkodási feladatokkal biztosítható.

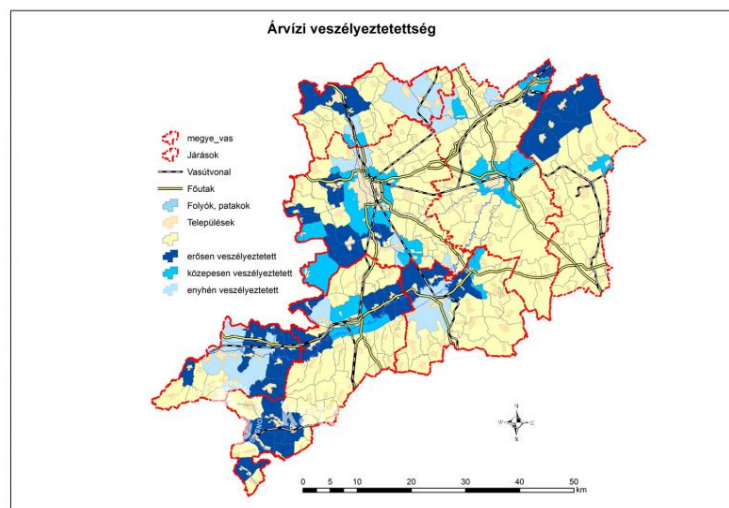
A vízgazdálkodási feladatok közül kiemelt feladat a vízkárelhárítás, amelynek felügyeletét a vízügyi igazgatóságok látják el. Vas megye területén a vízkárelhárítást szolgáló feladatok a megye területének döntő hányadán a Nyugat-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság, az északi részén, pontosan a Rába kritikus nagyvízi meder-szakaszán az Észak-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság hatáskörébe tartoznak.

Vas megyét érintő Vízügyi Igazgatóságok működési területe
 Forrás: Internetes adatok alapján saját szerkesztés

Árvízi veszélyeztetés a megyében többnyire a Rába és a Répce mentén alakul ki. Az Alpokban eredő Rába Ausztriából Alsószölnöknél lép Vas megye területére Nicknél hagyja el, majd a Kisalföldön áthaladva, Győrnél torkollik a Dunába. Nagyobb mellékfolyói, ágai a bal-partján: Lapincs, Pinka, Gyöngyös, Sorok-Perint, Répce, a jobb-partján: Csörmöc-Herpenyő, Marcal. Az osztrák oldalon 3 ezer km² vízgyűjtőről, a nagy topográfiai szintkülönbség miatt nagy eséssel lefutó víz, nagy csapadék idején néhány óra elteltével, Magyarországra érkezve, már árhullám kialakítására is képes.

A katasztrófavédelem nyilvántartásában úgy szerepel, hogy „Vas megyében nincsenek tartós nagy területeket veszélyeztető árvizek, viszont az árvizek kialakulása rendkívül gyors, levonulásuk a szűk völgyekben heves”.

Árvi veszélyeztettség Vas megyében
 Forrás: Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

A katasztrófa védelem a megye 61 települését sorolta árvízzel veszélyeztetettek közé.

Az árvízi események nyilvántartása szerint az utóbbi évek legjelentősebb árvize 2009. június végén-július elején vonult le, mikor egy nagyobb és három árhullám alakult ki a Rába osztrák vízgyűjtőjén, melyek az addig mért legnagyobb vízállást meghaladó tetőzést okozott mind Szentgotthárdon (491 cm), mind Körmenden (519 cm) és jelentős völgyi elöntéseket is okozott a Rába felső völgyében.

Az árvízi kockázatok csökkentése érdekében 2014-ben módosították a folyók mértékadó árvízszintjeit és elkészült az ország árvízi kockázati térképe, amely jelzi a megye mely települését érinti magasabb árvízi kockázat.

Vas megye területén fekvő települések közül a 18/2003. (XII.9.) KvVM –BM együttes rendelet I. sz. melléklete alapján 37 erősen, 13 közepesen és 11 enyhén veszélyeztetett vízkár-elhárítási szempontból.

Alsószőlők	A	Magyarnádalja	C
Alsóújlak	A	Magyarszombatfa	A
Bajánsenye	A	Nagygeresd	C
Balogunyom	A	Nagyrákos	A
Bérbaltavár	A	Nick	A
Bó	C	Ostffyasszonyfa	A
Bucsu	A	Pápoc	A
Bük	C	Pinkamindszent	A
Cák	A	Pornóapáti	B
Chernelháza	B	Rábagyarmat	A
Csákánydoroszló	A	Rábahídvég	A
Csánig	A	Rátót	A
Csepreg	C	Répcelak	B
Csönge	A	Rönök	A
Csörötnek	A	Sárvár	B
Gasztony	A	Sé	A

Gencsapáti	B	Sorkifalud	B
Gór	C	Sorkikápolna	C
Gyöngyösfalu	B	Szakonyfalu	A
Horvátlovó	A	Szentgotthárd	C
Ják	A	Szentpéterfa	B
Kám	C	Szombathely	B
Kenyeri	A	Torony	A
Kerkáskápolna	A	Vasalja	C
Kondorfa	A	Vaskeresztes	A
Körmend	B	Vasvár	C
Kőszeg	A	Vasszentmihály	C
Kőszegdoroszló	A	Velem	A
Kőszegszerdahely	A	Viszák	A
Lukácsháza	A	Zsennye	C
Magyarlak	B		

A klímaváltozás hatására előforduló szélsőséges csapadékesemények zavarmentes elvezetése egyre nehezebb feladat. A nagyobb csapadékesemények során a vizek elvezetésére szolgáló vízfolyások mederben tartása egyre nehezekebb, de a csapadékvíz hiánya, az aszály is egyre több problémát okoz. A csapadékvíz elvezetése, a csapadékvíz okozta vízkárelhárítás többnyire települési szintű feladat, de a helyi vízvezető rendszerekben összegyűlő vizeket tovább szállító, a településekről kilépő folyók nagyobb vízszint ingadozása, az időnként magas-, időnként túl sekély-vízállás komolyabb károk forrása.

Magasabb vízállások különösen a kiterjedtebb vízgyűjtőjű vízfolyásokon, olvadás után, nagy záporok hatására árhullámok formájában alakulnak ki, amelyeknek mederben tartása a nagyvízi mederrel rendelkező vízfolyásokon kívül a kisebb vízfolyásokon is jelentkező helyi „árvízi” védekezést igényel. A nyílt árterű kisebb folyóknál, folyó szakaszoknál árhullámok hatására kiterülő víz által elfoglalt terület a „nagyvízi meder”, amely szintén víz alá kerülhet.

A nagyvízi meder területe a mértékadó árvízszint vagy az eddig előfordult legnagyobb árvízszint közül a magasabb vízállás által elöntött terület. A vízügyi ágazat által nyilvántartott és kezelt nagyvízi meder az OTrT-ben kijelölt nagyvízi meder övezetének területét kell a megyei területrendezési tervekben kijelölni, mint a Nagyvízi meder övezetének területét. A többi vízfolyásnál előforduló árhullám, helyi kezelés igényű, a településrendezési eszközökben igényel jelölést.

Az utóbbi években lefutó árhullámok alapján felülvizsgálták a mértékadó árvízszinteket. A felülvizsgálat eredményeként született a 83/2014 (III.14.) kormányrendelet a nagyvízi medrek, a parti sávok, valamint a vízjárta és fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról és hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról. A rendelet előírásainak megfelelően az egyes területek vízügyi ágazatának kezelői feladatait ellátó vízügyi igazgatóságok elkészítették a nagyvízi mederkezelési tervet. Felülvizsgálták a mértékadó árvízszintet rögzítő rendeletet és az új mértékadó árvízszinteket rögzítő rendelet 74/2014 (XII.23.) BM rendeletként jelent meg.

Vas megye területén áthaladó Rába mértékadó árvízszint változása egyes szakaszokon méteres nagyságban haladta meg a korábbi mértékadó árvízszintet, az új árvízszintekhez igazodva készült a nagyvízi mederkezelési terv. A jelentős mértékű árvízszint változási prognózis is jelzi, hogy a rendelkezésre álló védművek megfelelősége komolyabb felülvizsgálatot igényel.

A nagyvízi mederkezelési terv az árvízi veszélyeztetés mértéke alapján a vízfolyás mentén veszélyeztetési zónákat, levezető sávokat határozott meg. A levezető sávok a nagyvízi meder azon részei, amelyek az árvíz, az árhullámok és a jég elvezetésében részt vesznek. Az elsődleges levezető sáv a nagyvízi meder azon része, ahol az árvízi vízhozamok, az árhullámok és a jég a legkedvezőbb áramlási viszonyok mellett zavarmentesen le tud vonulni. A másodlagos levezető sáv is részt vesz az árvizek, árhullámok levezetésében, de területét csak a nagyobb árhullámok érintik. Az átmeneti levezető sáv az árvizek nagyobb árhullámai által időszakosan elöntött területrészt, az áramlási holttér, ahol nincs áramlás, de mint tározó térfogat szerepe van az árvizek levonulásában.

A rendelet 3. Mellékletében rögzítették az egyes levezetési sávban, zónában milyen építési tevékenység végezhető. Az elkészült nagyvízi mederkezelési tervet, a vízügyi ágazat elfogadta, de társadalmi elfogadása nem történt meg, mivel a kijelöléssel egyes ingatlanok építési jogot vesztenének és ennek ellentételezéséről nem történt intézkedés. A tervekészítések során figyelembe kell venni a mederkezelési terv azon előírásait, amelyek kártalanítási követelmény nélkül végrehajthatók. Az azonban természetes és az OTrT útmutatása szerint is a nagyvízi mederrel érintett területeken új beépítésre szánt területek nem jelölhetőek ki.

Az OTrT nagyvízi meder övezete mellett érinti még a megye területét 1 millió m³ tározókapacitást meghaladó tározó vízfelületek területe is.

Állóvíz neve	Terület (ha)	Vízfolyás	Érintett település neve	Vízfolyás kezelője
Rába-menti szükség tározó	5019	Rába	Rábakecöl, Pápoc, Kenyeri, Csöngye, Ostffyasszonyfa, Sárvár, Rábapaty, Jákfa, Uraiújfalu, Nick,	ÉDUVIZIG
Lukácsházi tározó	151	Gyöngyös-patak	Lukácsháza	NYUDUVIZIG
Bük-Bő-Gór-víztározó	390	Répcse-patak	Bük, Bő, Gór	NYUDUVIZIG

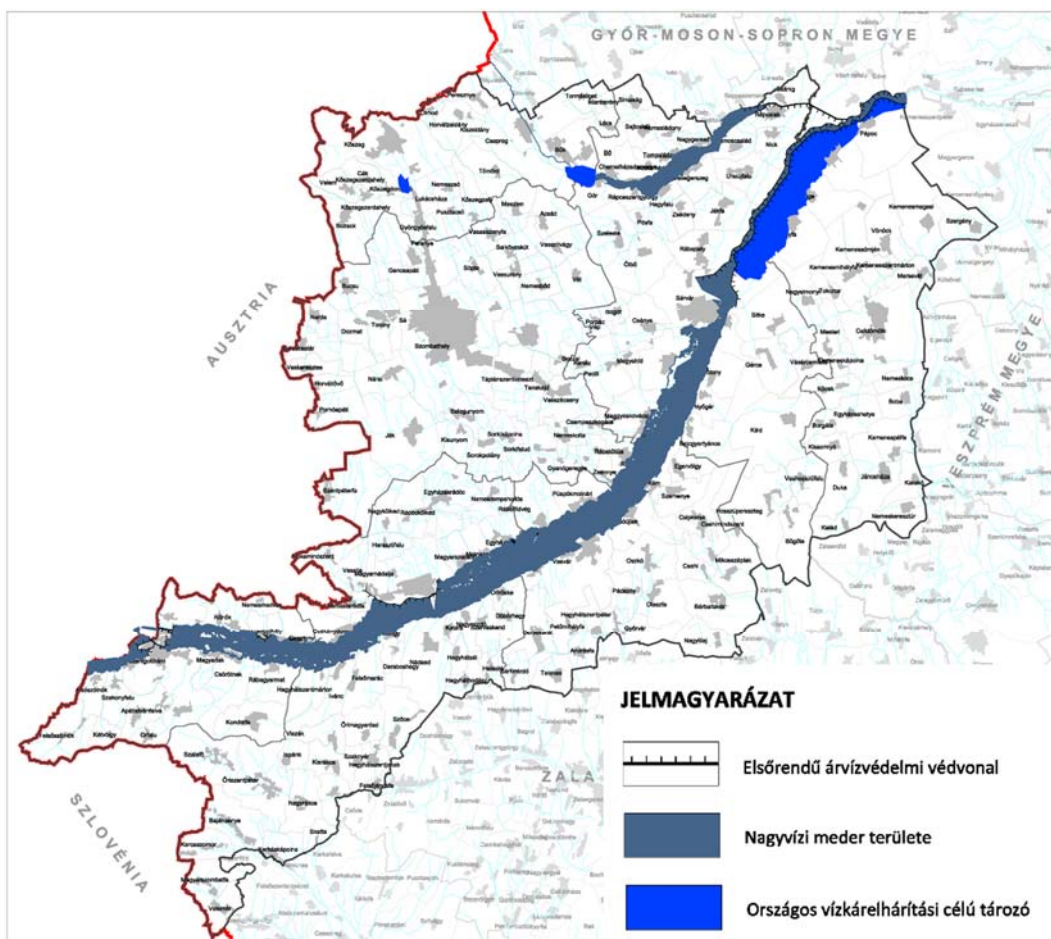
A vízfolyások mederben tartását az elsőrendű védvonal biztosítja. A védvonal mentett oldalán árvízi veszélyeztetéssel nem kell számolni.

Az árhullámoktól az épített környezet védelme a vizek mederben tartása megfelelően kiépített árvízvédelmi mű segítségével, megfelelő védekezéssel, mederkarbantartással biztosítható. A védekezéshez és a vizek

mederkarbantartásához szükséges helyet a településrendezési eszközökben, parti sáv kijelölésével kell biztosítani.

Az árvízi elöntéssel veszélyeztetett területeken, a nagyvízi meder használatát, azon építési lehetőséget szigorúan korlátozni-szabályozni is kell. Az árvízi védekezésre szükséges mentett oldali sávokat a védművek lábától szintén 10 m-es sávot, a folyók, patakok magas partjától, védművének lábától 10 m-es sávot árvízi védekezésre szabadon kell hagyni.

Meg kell még említeni az elsőrendű védvonal mentén a mentett oldalon 110 m-es fakadóvízzel veszélyeztetett sávot és a hullámtéri oldalon a 60 m-es gödörösési korlátozással terhelt területet, amely a védmű állékonyságának megővását szolgálja. Mindkét sávban a terepszint alatti tevékenység csak az érintett hatóság hozzájárulásával végezhető.

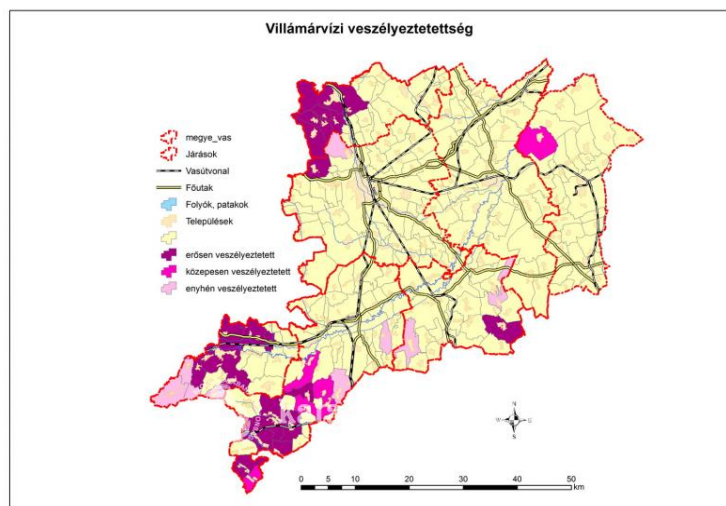
Nagyvízi meder területe

Forrás: Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság és Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság adatszolgáltatása alapján saját szerkesztés

Villámárvizek

Villámárvíz nevében ugyan szerepel az árvíz, de ez nem klasszikus árvíz, csak egy helyi vízkár. Veszélyesebb helyi vízkárok akkor keletkeznek, amikor heves záporokból néhány óra alatt 30 mm-t meghaladó, egyes esetekben akár 80-120

mm csapadék esik. Ezek a villámárvizek a helyi katasztrófa védelemnek adnak feladatot. A villámárvíz kialakulását befolyásolja a vízgyűjtő terület felszínborítottsága, vízrajza, talajadottságai, geomorfológiája és lejtőszöge. A villámárvíz a domb-és hegyvidéki településeket érinti jobban. Vas megyében a vízfolyásokkal érintett magasabban fekvő települések, és a hegyvidékek lejtőinél, az Alpokalja és az Őrségi dombvidéknél, a hegylábaknál lévő települések a veszélyeztetettek.

Villámárvízi veszélyeztetettség Vas megyében
Forrás: Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

A nagyobb vízgyűjtőjű vízfolyásokon komoly vízkárt okozhatnak a kisebb vízhozamú és hosszabb ideig tartó esők is, főleg akkor, ha a vízgyűjtőn a talajrétegek a korábbi esőktől már telítődtek.

A csapadékvizeket befogadók jelentős része korábban -rövidebb szakaszok kivételével- a lezúduló csapadékvizek fogadására, továbbvezetésére megfelelő kiépítettségűek voltak, azonban a megfelelő karbantartások elmaradása miatt, valamint a növekvő terhelési igények, a mértékadó árvízszintek változása miatt ma már a kiépítettségük elégségesége is vizsgálendő. A vízfolyások medrének, a védművének, fokozottabb karbantartásra, illetve a megnövekedett víz szállítási igényekhez való igazítására van szüksége. A közelmúltban erre megfelelő gazdasági háttér nem állt rendelkezésre. A megfelelő karbantartás, fejlesztés hiánya miatt a lefutó árhullámok időszakában komolyabb védekezéssel kell az épített környezet védelmét biztosítani.

A villámárvizek előrejelezhetősége igen bizonytalan, hiszen a kiváltó ok általában egy lokálisan jelentkező, szélsőséges időjárási esemény. Kialakulása viszonylag ritka (elsősorban a tavaszi és nyári hónapokban fordulnak elő) és többnyire kis vízgyűjtőterületet érintenek.

Tározók

A szélsőséges csapadékesemények zavartalan elvezetésének megoldásához a befogadó vízfolyások jókarba tartásán túl, a szállítóképességük javítása is szükséges. A vízügyi igazgatóság kezelésében levő folyókon kívül a további vízfolyások, a felszíni víztestek mederben tartását az önkormányzatok biztosítják

a helyi katasztrófa védelem segítségével. A településeken belüli vízvezetés rendszerét, hogy a beépítés, burkolás növekedésével párhuzamosan ne kelljen fejleszteni, fontos, hogy minden többlet burkolás okozta többlet elvezetendő vízmennyiség ne közvetlenül a település vízvezető rendszerét terhelje, hanem a helyi vízvisszatartással, helyi záportározóban visszatartva, abból késleltetett fékezett kivezetéssel terhelésnövekedés nélkül lehessen a vizek továbbszállítását megoldani. A helyi vízgyűjtők végül a település vízgyűjtőjébe szállítják a vizeket, amelynek befogadó képessége szintén korlátozott.

Vas megyének topográfiai adottságának hatása, hogy területén dombvidéki kis vízfolyások nagy számban fordulnak elő. A dombvidéki vízvezetés jellemzője, hogy nagyobb zápor, vagy olvadás idején hirtelen nagy mennyiségű víz akar a mederben lefutni, ennek visszatartására völgyzáró gátas tározó létesítésével lehet védekezni. Néhány éve a vízügyi igazgatóság készítetett a jelentősebb vízfolyásokra völgyzáró gát telepítési tanulmányokat, de ezeknek csak töredéke került megvalósításra.

Az egyes helyi jelentőségű kisebb vízfolyásokba a csapadékviszonyok hatására változó vízmennyiségek érkeznek. A változó vízmennyiségek továbbszállítása, mennél nagyobb vízgyűjtő területű vízfolyás szállítja tovább a vizeket annál gondosabb mederben tartási feladatot ró, a helyi önkormányzatra.

A megye területén a VIZIG nyilvántartása szerint 42 kisebb tározó, illetve tó található, amelynek jellemzőit, hasznosítását a táblázat mutatja be. A térség kiváló adottságokkal rendelkezik további mesterséges tavak kialakítására is.

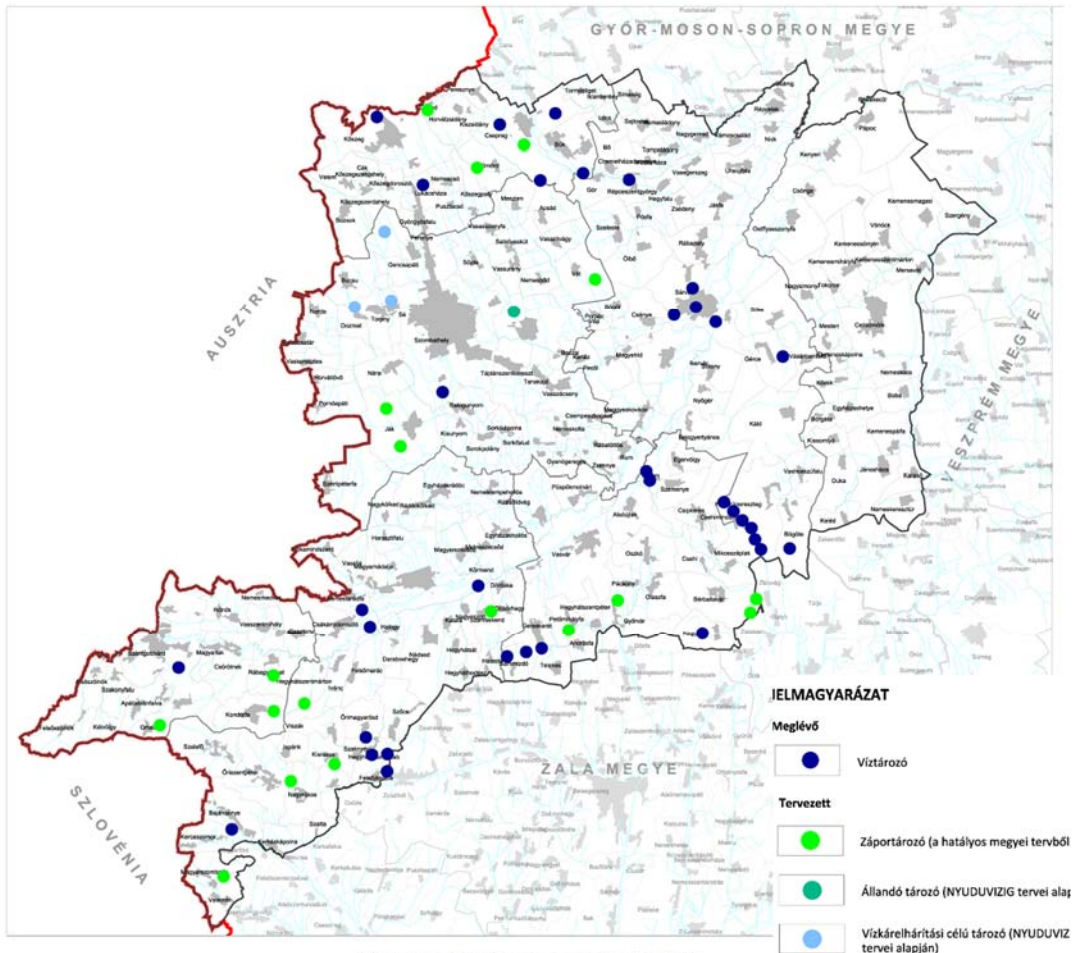
	meglévő tározó neve	helye - település	térfogata 1000 m ³	hasznosítás célja	kisvízfolyás neve
1	Bajánsényei halastó	Bajánsénye	865,9	Intenzív haltenyésztés	Kerka-patak
2	Balogunyomi vadrécenevelő	Balogunyom	11,2	Vadkacsanevelés	Gally-árok
3	Boldogasszony tározó	Csepreg	195,0	Öntözés	Boldogasszony- patak
4	Borostyán-tó	Felsőjánosfa, Zalalövő	505,0	Jóléti	Szócei-patak
5	Csákánydoroszlói vadrécenevelő tó	Csákánydoroszló	19,4	Vadkacsanevelés	Lápos-ér
6	Csénye-Ujmajori tó	Sárvár - Ujmajor	3,0	Halastó	Gyöngyös- múcsatorna
7	Csepregi I. tó	Csepreg	17,4	Horgásztó+árvízcsúcs csökkentés	Boldogasszony- patak
8	Csepregi II. tó	Csepreg	4,0	Hordalékviszatarítás, horgászat	Boldogasszony- patak
9	Döröskei tározó	Szarvaskend	384,0	Jóléti	Bogrács-patak
10	Gércei vadrécenevelő	Gérce	13,0	Vadkacsanevelés	Lánka-patak
11	Gersekaráti tározó	Gersekarát	854,3	Komplex	Sárvíz-patak
12	Gór-Bő térségi árvízi szükség tározó	Gór, Bő, Bük	8100,0	Árvízcsúcs csökkentés	Répcse
13	Hegyhátszentjakabi tározó	Hegyhátszentjakab	152,0	Jóléti, árvízcsúcs csökkentő	Magyarósi- patak
14	Himfai tározó	Halogy	213,0	Horgászat	Himvölgyi és Himfai-patak
15	Hordaléktározó I.	Gersekarát	49,6	Hordalékfogás	Sárvíz-patak
16	Hordaléktározó II.	Gersekarát	14,3	Hordalékfogás	Csengő-patak

17	Jeli Arborétum dísztó	Kám	37,0	Környezetvédelem	Koponyás-patak
18	Kámi záportározó	Kám	21,0	Árvízcsúcs csökkentés	Szentjános-patak
19	Máriaújfalui tározó	Szentgotthárd	286,0	Jóléti, horgászat	Hársas-patak
20	Pakodi víztározó	Nagytilaj, Pakod	152,0	Öntözés	Nagytilaji-patak
21	Répcseszentgyörgyi tározó	Répcseszentgyörgy	39,0	Jóléti	Répcse
22	Rötivölgyi tározó	Kőszeg	37,0	Jóléti	Gyöngyös-patak
23	Sárvári Arborétum dísztava	Sárvár	1,2	Környezetvédelem	Gyöngyös-műcsatorna
24	Sárvári csónakázótó	Sárvár	115,0	Jóléti	Gyöngyös-műcsatorna
25	Sárvári horgásztó	Sárvár	56,7	Horgászat	Gyöngyös-műcsatorna
26	Szajki IV. jelű tó	Hosszúpereszteg		Engedély nélkül üzemel	Csörgető-patak
27	Szajki IX. jelű tó	Hosszúpereszteg	36,0	Intenzív haltenyésztés	Csörgető-patak
28	Szajki V. jelű tó	Hosszúpereszteg	57,6	Horgásztó	Csörgető-patak
29	Szajki VI. jelű tó	Hosszúpereszteg	61,7	Jóléti	Csörgető-patak
30	Szajki VII. jelű tó	Hosszúpereszteg	17,0	Intenzív haltenyésztés	Csörgető-patak
31	Szajki VIII. jelű tó	Hosszúpereszteg	28,0	Intenzív haltenyésztés	Csörgető-patak
32	Vadása ülepítő tározó	Hegyhátszentjakab	11,3	Ülepítés, hordalékfogás	Vadása-patak
33	Vadása-tó	Hegyhátszentjakab	22,3	Jóléti	Vadása-patak
34	Kerka-völgy			árvízvédelmi	
35	Alsószenterzsébet		3700	árvízcsökkentő tározó	
36	Kebele		2840	árvízcsökkentő tározó	
37	Lukácsházi tározó		5200		

A Nyugat-dunántúli VIZIG korábban készített tanulmányt a megye területén a még létesíthető tározókról, völgyzáró gátas tavakról, ezek bár nem kerültek megvalósításra, de létesítési lehetőségük fennáll.

	Kisvízfolyás neve	Létesíthető tározó neve	Helye - Település	Térfogata 1000 m ³
1	Ispánki-patak	Őriszentpéteri	Őriszentpéter, Nagyrákos	417
2	Szentjakabi-patak	Kisrákosi	Kisrákos, Szaknyér	764
3	Sárvíz-patak	Petőmihályfai	Petőmihályfa, Andrásfa, Telekes	800
4	Verna-patak	Győrvári	Győrvár, Pácsony	1155
5	Széplaki-patak	Zalavégi	Bérbaltavár, Zalavég	758
6	Kánya-patak	Bérbaltavári	Bérbaltavár, Zalavég	1013
7	Nagyréti-patak	Haraszti-völgyi	Szentgyörgyvölgy, Gödörháza	106
8	Ablánc-patak	Tömördi	tömörd	830
9	Boldogasszony-patak	Boldogasszony	Csepreg	455
10	Ribnyák-patak	Ólmodi	Ólmod	405
11	Rátka-patak	Váti	Vát	485
12	Jáki-sorok	Jáki	Ják	658
13	Szentjános-patak	Szentjános	Ják	1140
14	Szarvaskendi-patak	Szarvaskendi	Szarvaskend	415
15	Lugos-patak	Hegyhátszentmártoni	Hegyhátszentmárton	1211
16	Lugos-patak	Kondorfai	Kondorfa	263
17	Gyarmati-patak	Rábagyarmati	Rábagyarmat	494
18	Huszászi-patak	Orfalui	Orfalu	218

19	Kozár-Borzó-patak	Kozár-Borzó-állandó tározó	Vép	114
20	Szinesei-patak	Szinesei-patak tározó, vízkárelhárítás	Sé	116
21	Szinesei-patak	Szinesei-patak tározó, vízkárelhárítás	Perenye	125
22	Arany-patak	Dozmati tározó	Dozmat	44

Víz tározók Vas megye területén

Forrás: Hatályos megyei terv és a Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság tervei alapján saját szerkesztés

Belvízjárta területek

(Rendszeresen belvízjárta terület övezete, illetve erre vonatkozó övezeti tervlap nem kerül kijelölésre az alacsonyabb szintű veszélyeztetettség miatt.)

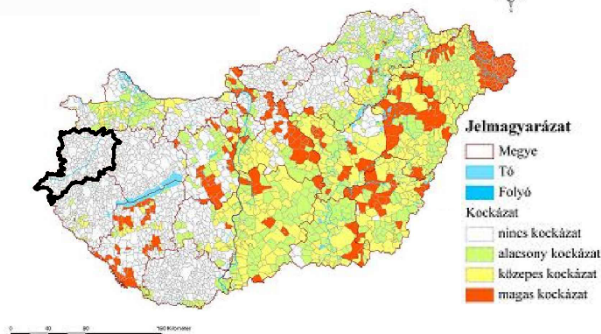
A rendszeresen belvízjárta területekre vonatkozó javaslat

A vízügyi ágazat „rendszeresen belvízjárta terület”-ként lehatárolt területeket nem tart nyilván, arra iparági definíciója sincs. A megye területét érintő vízgazdálkodási feladatokat felügyelő Nyugat-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság adatszolgáltatása alapján Vas megye területét érintő belvizes területet nem tartanak nyilván. A megye északi részét felügyelő Észak-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság tájékoztatása szerint belvízről nyilvántartásuk nincs.

Belvíz akkor keletkezik, amikor a talaj felső rétegében, kedvezőtlen meteorológiai és vízjárási tényezők hatására a csapadéktevékenységből, a talaj szabad pórusai vízzel telítődnek és a talajvíz kilép a felszínre. A belvizes, vízállásos terület olyan lefolyástalan területen alakul ki, ahol a topográfiai adottságok, síkfeldrajzi környezet mellett a víz a felszínen nem tud elfolyani és a magasabb talajvízállásnál a víz természetes elszivárgására sincs lehetőség.

Vas megyében elsődlegesen a Rába mentén, annak a megye északi térségében fordulnak elő vízállásos területek. Az időjárás várható szélsőségesebbé válásának következtében az elkövetkező években egyre nagyobb vízállásos területek kialakulásával lehet számolni. Ennek kockázata a megye észak-keleti, síkabb fekvésű területein jelentős.

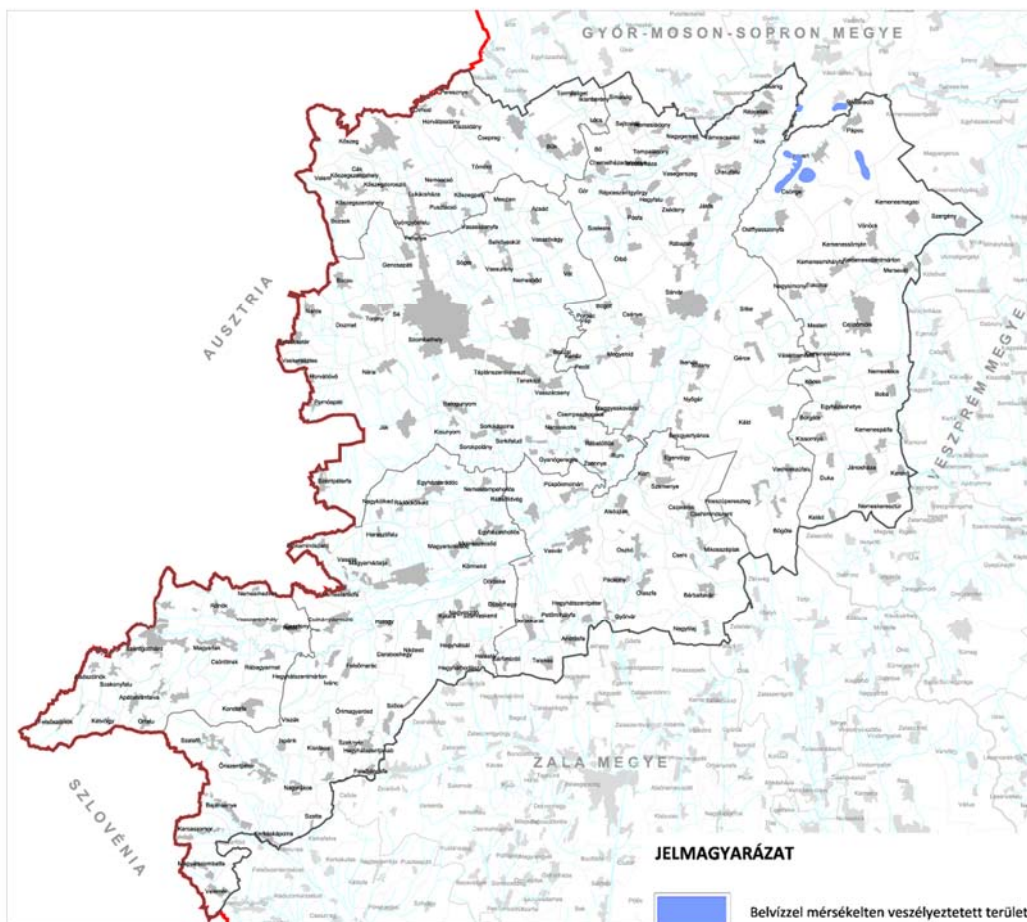
Magyarország településeinek belvízi kockázati besorolása

Magyarország településeinek belvízi kockázati besorolása

Forrás: Vas Megyei Klímastratégia 2018-2030

Az adatszolgáltatás hiányában a belvízi veszélyeztetés kérdésének kezelésére a Pálfai féle belvíz veszélyeztetettségi tanulmány szolgál. Általában a vízügyi igazgatóságok és a korábbi Pálfai-féle nyilvántartás között előfordul ugyan némi eltérés, de nem jelentős. Így belvízzel veszélyeztetett területként a megyei területrendezési tervben a Pálfai-féle nyilvántartás vehető figyelembe.

Pálfi-féle veszélyeztetettségi térkép
 Forrás: Pálfi féle térkép alapján saját szerkesztés

Korábban a belvíz-„veszélyeztettség” mértékét a Pálfi féle térkép jelölte, mely több természeti tényező figyelembe vételével készült és négy kategóriát különböztet meg.

- I. belvízzel nem, vagy alig veszélyeztetett terület
- II. belvízzel mérsékeltan veszélyeztetett terület
- III. belvízzel közepesen veszélyeztetett terület,
- IV. belvízzel erősen veszélyeztetett terület

Az I. és II. kategóriába tartozó területeknél területhasznosítási korlátozás igénye nem merült fel. Ezért nem is szükséges feltüntetni a területrendezési eszközökben, a településrendezési eszközökben célszerű lenne tájékoztatóan feltüntetni, hogy a vízrendezés szükségességére fel lehessen hívni a figyelmet. Csak a III. és IV. kategóriájú a ténylegesen veszélyeztetett területeket. Gyakorlati tapasztalat, hogy a III. és IV. kategóriába, a „közepesen veszélyeztetett” és az „erősen veszélyeztetett” területet gazdaságosabb beépítésre nem szánt vízgazdálkodási területként kezelni.

A Pálfi féle térkép szerint, belvíz a megye síkvidéki jellegű terület részén fordul elő, ahol a terület topográfiai adottságaiból és geológiai adottságaiból eredően lefolyástalan területek alakulnak ki. Vas megye területét érintően csak II. kategóriába tartozó veszélyeztetés előfordul, amelyet célszerű a településrendezési eszközökben rögzíteni, hogy a területhasznosítást megelőzően

a terület vízrendezése megtörténjen. Ezekről a területekről a vizek vízvezetését nagyrészt mesterségesen épített csatornahálózattal meg lehet oldani. A megyében feltüntetendő, korlátozás igényű belvízzel veszélyeztetett terület nem fordul elő.

Fel kell hívni azonban a figyelmet arra is, hogy mélyfekvésű, tartósabb vízállásos, vagy mérsékelten veszélyeztetett belvizes területről a vizek teljes mértékű elvezetésének megoldása nem csupán gazdasági kérdés, mivel a vízvezetés megoldása esetén, a vízhiány kompenzálhatósága is elveszhet. A túlzott vízvezetés további következményeként a talajvíz szintje is mélyebbre kerül, mellyel azonban a magasabban fekvő területek termékenysége is veszélybe kerül. A vízvezetés műszaki megoldásánál tehát sokkal racionálisabb és költséghatékonyabb a tájhasználat megváltoztatása. Azokon a területeken, ahol inkább a mezőgazdasági termelés a jellemző, ott a vízvisszatartás prioritásának megfelelő területhasználat: komplex, a vízgazdálkodást, a természet- és környezetvédelmet, együttesen figyelembe vevő tájgazdálkodás indokolt. A természeti értékei miatt védett területeken és környezetükben elsősorban a védelmi célú terület-felhasználás javasolt.

Tájrendezési javaslat

Tájrendezési irányelvek

A tájrendezési irányelvei a tervekészítés általános irányelveivel és célkitűzéseivel összhangban a megye területének - településeinek, kistérségeinek - fenntartható fejlődését célozzák.

A fenntartható fejlődés elvének megvalósítása magában foglalja a megye értékeinek, sajátosságainak megőrzését, a koordináció követelményeinek való megfelelést a szerkezeti, területfelhasználási beavatkozások tervezése és megvalósítása során. A koordináció követelménye egyrészt a megyén belüli települések és kistérségek együttműködését, összehangolt fejlesztését és rendezését, másrészt a megye nagyobb térségbe illeszkedését jelenti.

Tájrendezési szempontból elsődlegesen a táji adottságok, ezen belül is a táji, természeti értékek megőrzése a feladat, összehangoltan a megye fejlődését szolgáló területfelhasználási és szerkezeti változtatások meghatározásával.

A megye tájszerkezetének és tájhasználati módjainak alakítása a táj- és természetvédelmi szakterület mellett a környezetvédelmi, mező- és erdőgazdasági, közlekedési, közmű és településrendezési ágazatok függvénye és bizonyos szempontból ezek szintézisének tekinthető. Az ágazatok közül tájrendezési szempontból kiemelt figyelmet érdemel a tájhasználati módok egy csoportját meghatározó és tájszerkezeti tényezőként is fontos táj- és természetvédelmi szakterület, valamint más szempontból a közlekedési ágazat.

A térségi és települési infrastruktúra szempontjából szerkezetképző közlekedési hálózat fejlesztése vonja maga után a legegységesebb tájszerkezeti változásokat, új települési és térségi kapcsolatok létrejöttével. Az új nyomvonalak vezetése, települési és ökológiai hálózati elemekkel való egyeztetése fontos feladata a tájrendezési tervnek. Fontos a felsőbbrendű - országos és térségi - tervekben előírt közúti és vasúti fővonalak megfelelő tájbaillesztése, tájrendezési szempontból is megfelelő nyomvonalvezetése és kialakítása.

Tájszerkezet

A tájszerkezet alakítása szempontjából elsődleges a megye ökológiai hálózati rendszerének kiteljesítése, a meglévő elemek összekapcsolásával, illetve kiegészítésével. Az ökológiai hálózat legértékesebb és legmagasabb szinten védett elemei az országos védettségű természeti területek, a megye területén levő nemzeti parkok, tájvédelmi körzetek és természetvédelmi területek. Ezek kisebb-nagyobb zöld szigeteket képeznek a megye viszonylag jelentős hányadán és közöttük húzódnak a fő ökológiai folyosók (a megyében elsődlegesen a Muravölgyhöz kapcsolódó vizes-nedves, gyepes-erdős természeti és extenzív mezőgazdasági területsáv).

Az elsődleges hálózat kiegészül másodlagos, megyei – helyi szintű ökológiai elemekkel, amelyeket a helyi védettségű területek és valamennyi az elsődleges hálózathoz nem tartozó természeti- természetközeli terület, meglévő és tervezett ökológiai zöldfolyosó együttese képez. Az ökológiai folyosók a megye természetföldrajzi sajátosságainak megfelelően elsősorban a kisvízfolyásokhoz,

patak völgyekhez, illetve a hegy- és dombvidéki területek meredek oldalainak erdőihez, illetve mindkét felszíntípusnál extenzív gyepekhez kapcsolódnak.

Az ökológiai hálózat országos elemeit kiegészítő megyei szintű alkotórészek egymáshoz és az országos hálózathoz is kapcsolódva képeznek rendszert. E rendszer sajátja, hogy a megye minden regionális szinten értelmezhető és jelentős meglévő és tervezett természeti, természetszerű, természetközeli és renaturált területét magában foglalja, függetlenül ezek jelenlegi és tervezett védettségi szintjétől és tulajdonviszonyaitól. Ezért is szükséges e területek védelme, fenntarthatósága érdekében a területrendezési terv keretében - a településrendezési tervek szintjére is átvihető és átvehető - speciális tájhasználati-tájvédelmi szabályozást adni, a tiltások és korlátozások mellett meghatározva - ha nem is teljeskörűen ezen terv keretében -, a támogatások és ösztönzések lehetőségeit is.

Az ökológiai hálózat országos elemeit kiegészítő legfontosabb megyei szintű hálózati elemek az alábbiak:

- helyi védettségű természeti területek,
- erdőterületek (meglévő erdők és tervezett erdősítések, erdősítésre alkalmas területek)
- kisvízfolyások (patakok, erek, stb.) medre és parti sávjai, valamint egyéb vízfelületek (tavak, tározók),
- a megye mezőgazdasági összterületének jelentős hányadát adó gyepterületek,
- extenzív műveléssel fenntartandó mezőgazdasági területek (nagyraosztású fentiekkel átfedésben),

Tájhasználati módok

A tájhasználati módok jövőbeli alakulása szempontjából a tájrendezési fejezet elsősorban a mezőgazdasági, az erdőgazdasági tájhasználatot valamint a javarészt ezek mozaikjaiból álló vegyes területfelhasználást illetően meghatározó, az egyéb tájhasználati típusok (települési, műszaki infrastrukturális, stb.) más szakági munkarészek keretében meghatározott struktúráját illetően ezek térbeli megjelenését, tájbaillesztését segíti elő. A tájrendezésnek, szándékaink szerint egyre jelentősebb szerepe lesz a felszíni vízrendezés (folyó- és kisvízfolyás szabályozás, ár- és belvízvédelem), a vízfelületek alakítása terén is, az ökológiai szemlélet erősödésével.

A mezőgazdasági - és erdőterületek strukturálását és fejlesztését egyre nagyobb mértékben áthatják a racionális tájgazdálkodás - a termőhelynek megfelelő művelési ágak és módok megválasztása -, valamint a települési és természeti környezet védelmének térségi szintű figyelembe vételének szempontjai. Ezeknek megfelelően javaslatot teszünk az elsődlegesen erdő- illetve mezőgazdasági hasznosítású területek kiegészítéseként a mezőgazdasági művelésre, továbbá az erdőtelepítésre másodlagosan alkalmas mező- és erdőgazdasági területi struktúra kialakítására. Ezzel összhangban a nem természeti alapú tájhasználatok (beépítések, műszaki infrastruktúra létesítmények, műszaki és kommunális telephelyek, stb. által igénybevett területek) zöldbeágyazására, tájbaillesztésére, a természeti és mesterséges zöldfelületi rendszerek szerves összekapcsolását elősegítő településrendezési ajánlásokat is tartalmaz jelen tervmódosítás.

Klímvédelemmel, környezetvédelemmel összefüggő javaslatok

Az éghajlatváltozás kockázatainak csökkentésére (mitigáció) adott klímavédelmi javaslatok

A jövő egyik meghatározó kihívása, Magyarország más tájaihoz hasonlóan, Vas megyében is az éghajlatváltozás, annak lehetőség szerinti mérséklése, de mindenekelőtt az annak hatásaira való felkészülés lesz. A nyári hőhullámok gyakoriságának, hosszának és intenzitásának növekedése, az aszályokhoz, villámárvizekhez egyaránt vezető szélsőségesebbé váló évi csapadékeloszlás az éghajlatváltozás egyértelmű tünetei, amelyek fokozódására fel kell készülnie a megyének is. A szélsőséges időjárási események fokozódásának következtében a megye lakossága, természetes, természetközeli élőhelyei, növény- és állatvilága, továbbá épített környezete számos kihívással szembesül a következő évtizedekben. Ezek közül a Vas Megyei Klímastratégiája az alábbiakat emeli ki:

„Vas megyében kiemelkedő jelentőségű éghajlatváltozási problémakörök:

- Építmények viharok általi veszélyeztetettsége
- Természeti értékek veszélyeztetettsége
- Villámárvíz veszélyeztetettség
- Hőhullámok által eü. veszélyeztetettség
- Erdőtűz veszélyeztetettség

...

Az éghajlatváltozás által veszélyeztetett megye-specifikus értékek meghatározása:

- Épített környezet, műemlékek, turizmus védelme
- Megyespecifikus élőhelyek- és növénytakaságok védelme
- Agrárgazdasági értékek védelme

...

Megyei klímavédelmi jövőkép

„2035-ra klímatudatos társadalom, innovatív gazdaság, fenntartható fejlődés a reziliens Vas megyében”. A klímatudatos társadalom elérése közös érdekünk és célunk a szemléletformálás által. A „Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan!” ismert szlogent követve nagy hangsúlyt kell helyezni a teljes lakosság klímaváltozással kapcsolatos érzékenyítésére és informálására. A fenntartható közlekedés támogatása, az épületenergetikai intézkedések valamint az ÜHG kibocsátás csökkentése hozzájárul a fenntartható fejlődés eléréséhez.

Az adaptációs célkitűzésekhez kapcsolódó intézkedések megvalósításával Vas megye reziliens (rugalmas) megyévé válik. A megye rugalmassága azt fejezi ki, hogy különböző hatásokra, változásokra, hogyan, milyen módon tud reagálni. Egy rugalmas megyének gyorsabb, megfelelőbb a reakciója a negatív hatásokra, hamarabb „újjáépül”, a rossz helyzetekre könnyebben talál megoldást, valamint a prosperáló időszakban is magasabb jólét jellemzi.

Megyei dekarbonizációs és mitigációs célkitűzés

Az energiafelhasználás és a közlekedés során a legnagyobb az ÜHG kibocsátás Vas megyében.

A mitigációs célok és intézkedések megfogalmazásakor ezért hangsúlyt kell fektetni a hatékony beavatkozásokra mindkét területen.

Az energiahatékonyság kapcsán ki kell használni az elérhető műszaki és támogatási lehetőségeket. Ösztönözni kell az Önkormányzatok Fenntartható Energia Akcióprogramjainak (SEAP) bevezetését. Konkrét épületek energetikai fejlesztéseiben pedig meg kell jelenni az ÜHG csökkentést is eredményező felújításoknak, kialakításoknak. Szorgalmazni kell, hogy a helyi erdészetekben megtermelt faanyag megújuló energiaforrás, és a központosított energiafüggőséget is csökkentő tényező. Mivel az erdőgazdálkodás helyi képviselőinek gazdasági és tudományos szerepe erős, támaszkodni lehet az ágazatra az ÜHG csökkentésben is. A megye jelenlegi lehetőségeihez mérten a legnagyobb karbonnyelő potenciált az erdőgazdálkodás jelenti, ezért szerepét erősíteni kell, és további fejlesztésekbe kell bevonni.

A közúti közlekedésben a legnagyobb kibocsátást a személyautók emissziója okozza, ezért a mérséklő intézkedéseket közvetve és közvetlen erre kell irányítani. Direkt intézkedés lehet a személyautók összkibocsátásának csökkentése, melyet az elektromos meghajtású gépjárművek számának növelésével lehet elérni. Ennek közvetlen anyagi támogatása nem megyei szintű feladat, azonban a Stratégia meg tud fogalmazni olyan adminisztratív és műszaki fejlesztéseket, melyek segítik az elektromos gépjárművek terjedését.

Indirekt intézkedéssel lehet a jellemzően munkába való ingázásra használt személyautók kiváltása a helyi közösségi személyszállítással. Megyénk abban a szerencsés helyzetben van, hogy a vasúti közlekedés szinte teljes helyi vonala villamosított, ezért ez további ÜHG mérséklő alternatívája lehet a személyszállítás mellett a teherfuvarozásnak is.

A fenti beavatkozások mentén a bázisévnek számító 2015-es évhez képest a megye az alábbi CO₂ kibocsátást tűzi ki elérendő célként:

2015-es bázisév	2025	2035
1 155 149,79 tCO ₂ e	-3% 1 120 495,29 tCO ₂ e	-7% 1 074 289,31 tCO ₂ e

A Második Nemzeti Éghajlat-stratégia (NÉS2) kijelöli az utat, melyet a klímaváltozásban csillapítási tevékenységként követni kell, ez pedig a dekarbonizáció, melynek fontosságát a 3. fejezet részletesen bemutatja. A helyi Stratégiába való beépítéshez ezt célállalattal alakítással érnék el.

Másodlagosan a nemzeti és helyi direktívák azok, melyek támogatva a NÉS2-t további irányokat szabnak meg a mitigációs célok megalkotásában.

Megyei dekarbonizációs és mitigációs célkitűzések:

- A megyei ÜHG kibocsátás csökkentése
- Épületenergetikai cselekvési tervek, intézkedések megalkotásának segítése
- Az Önkormányzatok Fenntartható Energia Akcióprogramjainak (SEAP) bevezetésének támogatása
- A közlekedés ÜHG csökkentő intézkedéseinek támogatása

Adaptációs és felkészülési célkitűzések

Átfogó a célkitűzés, ha a helyzetértékelésben meghatározott hatások volumene, szinergenizmusa vagy összetettsége megkívánja az alkalmazkodás intézkedéseinek komplex kezelését (Több szakigazgatási szerv, közintézmény; hivatalos és civil beavatkozás szükséges a kezeléshez).

Megyei átfogó adaptációs célkitűzések:

- A hóhullámos időszakok jelentette kockázatok minimalizálása
- Sérülékeny természetes élőhelyek alkalmazkodóképességének vizsgálata

- Lakóépületek éghajlatváltozással szembeni védelmének fokozása
- Ivóvízbázisok kitettségeinek mérséklése
- Villámárvizek kockázatának csökkentése
- Turizmus fejlesztése a mérsékelt éghajlatváltozás lehetőségeit kihasználva
- Mezőgazdaság klímaadaptációjának fokozása
- Erdőgazdaság klímaadaptációjának fokozása
- A klímavédelem megjelenítése a kamarák és önkormányzatok gyakorlatában

Specifikus célok a megyei értékek megóvására

A Klímastratégia külön figyelmet szentel azon helyi értékeknek, melyek éghajlatváltozási kitettsége magas, de nem állnak országos vagy helyi védelem, oltalom alatt, illetve ezek szintje nem elég ahhoz, hogy a jövőben negatív irányba változó behatásokhoz megfelelően alkalmazkodjanak.

Magyei speciális adaptációs célkitűzések:

- Megye specifikus épített környezeti elemek védelmének biztosítása
- Speciális adaptációs célkitűzés: Megye specifikus élőhelyek- és növénytársulások védelme
- Speciális adaptációs célkitűzés: Agrárgazdasági értékek védelme”

Környezetvédelmi javaslatok

A közlekedésből eredő környezeti konfliktusok és megoldásuk

A közúti közlekedésből eredő légszennyezés meghatározó a megye levegőminőségének alakulásában, és a közlekedés okozta terhelés növekvő tendenciát mutat annak ellenére, hogy bár az egyedi kibocsátások csökkennek (környezetbarátabb gépjárműpark), de a forgalom-mennyiség (utas-/szállítmány-km) nagyobb arányban nő. Zaj- és rezgésvédelmi szempontból is környezeti konfliktust okoz a közlekedés. A vasúti közlekedés okozta zaj- és rezgésterhelés csökkentését a meglévő vonalakon elsősorban nem területrendezési eszközökkel (pl. zajvédő fal építésével, korszerű szerelvények beállításával, zajcsökkentett vágányok fektetésével) lehet megoldani, a közúti közlekedés vonatkozásában azonban elkerülő utak tervezésével és építésével javítani lehet az átmenő forgalom miatt kialakult helyzeten. Ezért az elkerülő utak építése az utóbbi években felgyorsult, több település körül már megvalósult és vannak folyamatban lévő projektek is. Meg kell jegyezni azonban, hogy ez csak a környezetszennyezés „odébbtolása” a lakott területekről kevésbé érzékeny területekre, maga a szennyezés megmarad, talán valamivel –, de nem relevánsan - kisebb mértékben, a külterületeken való zavartalanabb haladás miatt.

A megyei területrendezési tervnek ezért ugyan szűk a mozgástere az országos és nagytárségi jelentőségű közlekedési nyomvonalak térbeli rendszerének alakításában, de törekszik a megye érdekek szerinti befolyásolásra, környezetvédelmi indokok alapján is. A belterületeket, a védett területfelhasználású területeket, az épített és a természeti értékek területeit elkerülő nyomvonalak kiépítésének szorgalmazása mellett a helyes térszerkezet és területhasználat megválasztásával is sokat lehet segíteni a környezet állapotán. A kialakult és ésszerűen meg nem változtatható adottságok esetén forgalomtechnikai és passzív akusztikai intézkedésekre van szükség, amely nem területrendezési feladat.

Ugyancsak nem területrendezési feladat, de közlekedés potenciális környezetkárosító hatásait mérsékelni kell a talaj és a vizek szennyezését illetően is, az üzemszerű használat és havária esetén is. A csapadékvíz nem megfelelő elvezetése ahhoz is vezethet, hogy a talajba és a vizekbe káros anyagok mosódnak be. A meglévő utak korszerűsítése, az elkerülő utak és egyéb új útszakaszok építése során ezért kiemelt figyelemmel kell lenni e káros hatások elkerülésére. A nyomvonal körütekintő megtervezése mellett fontos a vízvezetés korszerű megoldása és környezetvédelmi berendezések (pl. megfelelő szűrők, leválasztók) alkalmazása, így biztosítva a környezeti elemek megóvását.

A csapadékvíz- és szennyvízelvezetésből eredő konfliktusok és megoldásuk

Az előzőekben említett, közúti közlekedés intenzitása miatti, a települések burkolt felületeiről, útfelületekről összegyűlő csapadékvíz szennyezettsége károsító hatású. Ez a csapadékvíz tovább szennyezi a talajt, valamint a felszíni és a felszín alatti vizeket. A csapadékvíz elvezetés fejlesztését elsődlegesen a településeken belül kell megoldani. A csapadékvíz-elvezető hálózattal az összegyűlő esővizet megfelelő környezetvédelmi berendezések (olaj-, homok- törmelékfogó) közbeiktatásával, szennyezőanyag-határértékek alattira tisztítva kell a természetes vízfolyásokba, mint befogadókba továbbvezetni.

A szennyezett csapadékvíz és a folyamatosan növekvő mennyiségű, elsősorban települési szennyvíz elvezetésének hiányosságai, ill. korszerűtlen megoldásai eredményezhetnek komoly környezeti konfliktust. A szennyezés a felszíni vizek, a felszín alatti vizek, a talaj és az ivóvízbázis rendszerének állapotát rontja, ezért a szennyvízelvezetés és -kezelés megoldása kiemelten fontos feladat. A szennyvízelvezetési rendszerekkel gazdaságosan ellátható területeken a települési szennyvízelvezetési és -tisztítási megvalósítási program ad iránymutatást. Az aprófalvas ill. egymástól távolos településrendszer esetén pedig a korábbi csatornahálózat - centrikus trenddel szakítva az egyedi szennyvízkezelő létesítmények telepítése is támogatást nyert, elsősorban 2000 LE (lakos-egyenérték) szennyezőanyag terhelés alatti településeken. Ahol még ez a szennyvízkezelési mód sem valósítható meg, ott marad a zárt tározó létesítési kötelezettsége. A fejlesztésekkel párhuzamosan a szikkasztókat fel kell számolni.

A hulladékgazdálkodásból eredő környezeti konfliktusok és megoldásuk

A hulladékgazdálkodás átfogó keretszabályozását a hulladékgazdálkodásról szóló törvény adja meg. Az egyes tevékenységek és technológiák szabályozásáról az ehhez kapcsolódó kormány- és miniszteri rendeletek, határozatok gondoskodnak. Területrendezési szempontból azonban nem ezek a fontosak, hanem annak az elvnek a megvalósítása, hogy a hulladékok kezelése koncentráltan (regionális szinten körzetesítve) és korszerű módon történjen, valamint, hogy szűnjön meg a múltban jellemző környezetszennyező településenkénti szeméttelp – tömeg.

Az Országos Hulladékgazdálkodási Terv alapján kiállításra kerültek a regionális hulladékgazdálkodási és rekultivációs rendszerek, habár ezek kiépítését és üzemeltetését nehezítette a társulások nagy mérete, a résztvevő önkormányzatok nagy száma, ami jobb szervezést és állami koordinációt tett volna szükségessé,

de végülis jelentős mennyiségű hulladékkal szennyező létesítmény szűnt meg (a szemétklerakók rekultivációjával) és megvalósultak a korszerűbb hulladékártalmatlanítás regionális bázistelepei.

Az értékes épített és természeti környezet védelme érdekében a hulladéklerakó és ártalmatlanító létesítmények helyének meghatározásánál, engedélyezésénél körültekintően kell eljárni. A telepítés lehetséges helyének meghatározásánál ill. a telepítésre nem alkalmas területek kijelölésénél az országhatáron belüli és a határon átnyúló összes környezeti hatásra is tekintettel kell lenni. Ezért esetlegesen új, regionális hulladéklerakót csak olyan területen lehet elhelyezni, mely az összes környezeti elem tekintetében elfogadható, vagyis nem helyezhető el ott, ahol akárcsak egy környezeti elemet potenciálisan veszélyeztet.

Az ipari tevékenységekből eredő környezeti konfliktusok és megoldásuk

A megye területén kevésbé jellemzők az erősen szennyező gazdasági tevékenységek. Jelen terv hozzájárul, hogy a területrendezés eszközrendszerével segítse a jó környezeti állapot megtartását a környezetszennyező tevékenységek és létesítési helyük korlátozásával. Ez a szabályozási tevékenység természetesen nemcsak a jelenleg aktuális esetekre vonatkozik, hanem a területek környezeti érzékenységét figyelembe véve mindennemű leendő környezeti terhelésre is. A szigorú szabályzók egyrészt a meglévő termelések korszerűsítése által határértékek alá szorították a kibocsátásokat, másrészt a leendő termeléseknél meg sem engedik a létesítést határérték fölötti szennyezés lehetősége esetén.

Az ipari termelés jellegű tevékenységeiből nem keletkezik olyan mérvű környezeti konfliktus, melyet megyei szinten kezelni kellene. Az iparszerű termelésből eredő felszíni, felszín alatti víz és talaj szennyezettségének a feltárása gyakorlatilag mindenhol megtörtént. Ahol a szennyezettség élővilágot, felszíni vagy felszín alatti vízbázist veszélyeztetett, ott a kármentesítés megtörtént. Az egyéb területeken a kiépített monitoring rendszer elemzési adatainak a függvényében kell a felszín alatti víz és a talaj használatot engedélyezni, illetve korlátozni.

A mezőgazdasági tevékenységekből eredő környezeti konfliktusok és megoldásuk

A megye intenzív használatú mezőgazdasági területein a növénytermesztés környezeti terhelése a műtrágyák és növényvédőszeres takarékosabb használata miatt az elmúlt években csökkenő tendenciát mutat. A felszín alatti vizek védelmét segíti a tápanyag-felesleg jelentős csökkentése. Az állattartás környezeti veszélyeztetése szintén csökkent, egyrészt a szigorodó hatósági ellenőrzések, másrészt a szigorodó állattartási feltételek előírása miatt. E tevékenység helyenként környezeti problémát okozhat, mint például a búz, szabálytalan trágyatárolás, a trágya szabálytalan felhasználása, állati hullák, veszélyes hulladékok stb. A növénytermesztés szabályozása kevésbé, de az állattartó telepek – minél kevesebb környezeti konfliktust okozó - helykijelölése inkább településrendezési mint területrendezési tervi feladat, de a térségi szennyezésérzékenységi tényezők - pl. nitrátérzékeny területek meghatározása, stb.- figyelembe vételével.

A területrendezési eszközök ugyancsak közvetetten szolgálják, de a hatékony agrár-környezetvédelmi intézkedések fontos eszköze erózió-, nitrát érzékeny

területeken a művelési ág vagy mód váltása, illetve a területhasználat módosítása erdősítéssel, gyepesítéssel, élőhelyek létrehozásával. A felszíni vizek vízminőségének javításában a tápanyag-gazdálkodás mellett az erózió csökkentésével is lehet számottevő eredményeket elérni, amely ennek megfelelő művelési módszerek alkalmazását jelenti, vagy alkalmazható magát a problémaforrást megszüntető művelési ág-váltás. A vizek VKI szerinti „jó állapotának” eléréséhez, fenntartásához a vízfolyások felsőbb szakaszai mentén mindenképp indokolt a „szántóból erdő” irányú művelési ág váltás. Az erdők jótékony vízvisszatartó és a talaj vízmegkötő funkciója párosítható a szántók kiszorításának hatására csökkenő tápanyagszennyezéssel. A vízfolyások alsóbb szakaszain, szélesebb völgyekben és síkvidéki jellegű vízfolyások mentén elsősorban a „szántóból gyep” csere jelenthet megoldást, illetve enyhébb esetben a művelési mód váltása. Utóbbi esetben a vízfolyások mellékén a megfelelő védősávok (erdő, mező) kialakításával kell az intézkedés hatását erősíteni, mely egyben defláció csökkentő hatású is.

Az országos nitrát akcióprogram keretében a kijelölt nitrátérzékeny területeken a kötelezően alkalmazandó „jó mezőgazdasági gyakorlat” betartása a feltétele a közvetlen mezőgazdasági kifizetéseknek. A megye területén lévő felszín alatti víztestek határérték alatti nitrát-koncentrációja érdekében is indokolt a nitrát-érzékeny területek folyamatos monitoringja.

Az állattartás telepek működtetése terén az EU támogatási rendszere következtében elsősorban nagylétszámú állattartó telepek kialakítása felé történt elmozdulás. Az állattartó telepek létesítése és üzemeltetése során gyakori környezetvédelmi probléma forrása, hogy a védőtávolságokat különböző okokból nem tartják be, ráadásul a környezetvédelmi szabályozás a búzzal, mint légszennyezési formával nem tud érdemben foglalkozni. Az állattartással együtt járó másik környezeti terhelés a trágyakezelésből adódik, és komplex környezeti problémát okoz a felszíni víz – felszín alatti víz – talaj rendszerben, valamint a levegőben egyaránt. A lakó- és érzékeny természeti területek védelme érdekében a településrendezési tervezésben is meg kellene erősíteni az állattartó telepek telepítésének és fenntartásának szabályait, a jelen jogi szabályozás azonban e tekintetben nem következetes, mivel az önkormányzatoktól gyakorlatilag megvonja a haszonállattartásra vonatkozó helyi szabályozás lehetőségét. A bejegyzett telepeken kívül fontos feladat a lokális, egyéni, illegális terhelések felszámolása. Ezek azonban szintén nem területrendezési szintű feladatok.

A környezeti konfliktusok megoldásának feladatai, szakterületenként

Bár az alábbiakban környezeti elemenkénti bontásban szerepeltetjük a ma is aktuális konkrét feladatokat, – fontossági sorrend nélkül - mégis észrevehető, hogy egy-egy feladat megvalósítása nemcsak az adott elemre hat és többsége nem is területrendezési kompetencia, de közvetett hatásaik miatt legalább felsorolás szerűen áttekintendők.

Levegőtisztaság-védelem

- egészségügyi kockázat nélküli levegőminőség elérése és megtartása
- országos/megyei szintű imissziós mérőhálózat fejlesztése
- emissziók mérésének, ellenőrzésének fejlesztése, szankcionálás
- utak állapotának és fenntartásának javítása

- településen belüli átszellőzés biztosítása területfelhasználási és építési szabályozással
- zöldfelületi rendszer megőrzése és fejlesztése
- gépjármű-forgalmi felületek tagolása (pl. parkolóknál zöldsáv létesítési kötelezettség)
- átmenő gépjárműforgalom csökkentése (tehermentesítő hálózati elemek pótlása)
- közlekedéshálózat, közlekedésszervezés racionalizálása
- tömegközlekedési ellátás színvonalának emelése.

Talaj- és földvédelem

- erdőtelepítés (jobb levegő, zajcsökkentés, erózió-defláció ellen, közjóléti hatások)
- mezővédő erdősávok, utak menti fasorok telepítése, gyepűk kialakítása
- biológiailag aktív felületek megőrzése és fejlesztése
- hasznosítható szennyvíziszap arányának növelése és felhasználása
- talajszennyezések feltárásának és kármentesítéseinek befejezése, monitoring
- erózió, defláció csökkentési intézkedések
- utak csapadékvíz-elvezetésének megoldása és víztisztítás
- talajszennyező anyagok szabálytalan tárolásának felmérése és megszüntetése,
- beépítetlen területek beépítésének ésszerű korlátozása
- a településszerkezet ésszerű, zöld - tagolása.

Vízgazdálkodás, vízvédelem

- felszíni és a felszín alatti vízkészlet mennyiségi és minőségi védelme
- felszíni vizek szabadidős célú használatának környezettudatos fejlesztése
- patakrevitalizációk
- árvízveszély elleni védekezés fenntartható átalakítása
- ivóvíz-minőség javítása
- kutak nyugalmi vízszintsüllyedésének és csökkenő vízadó-képességének megállítása
- hidrogeológiai védőterületek és védőidomok kialakítása és védelmének biztosítása
- termál- és gyógyvizek környezettudatos hasznosítása
- termálvizek összefüggő szabályozási rendszerének kidolgozása és érvényre juttatása
- szennyvízkezelő telepek modernizálása
- még hiányos, illetve hiányzó szennyvízelvezetési rendszerek kiépítése
- zárt szennyvízgyűjtő csőhálózattal gazdaságosan ellátható területek csatornázottságának ~100 %-os kiépítése (zárt közműolló)
- szennyvízelvezetési rendszerekkel gazdaságosan el nem látható területek szennyvízkezelésének egyedi megoldása
- szennyvíztisztítás hatásfokának javítása (mechanikai, kémiai, biológiai fokozatok)
- az ipari előtisztítást elősegítő szabályozási rendszer kialakítása és működtetése
- illegális szennyvízbekötések feltárása, megszüntetése és megakadályozása
- legális vízbekötések határértékek alatt tartatása és ellenőrzése, szankcionálása
- szennyvízszikkasztók felmérése és megszüntetése

- vízminőség-védelmi adatbázis kibővítése és működtetése
- szennyezetlen csapadékvíz csapadékpótlásra való vagy egyéb hasznosítása (nem zárt csatornában való azonnali elvezetés).

Zaj és rezgés elleni védelem

- nagyforgalmú közlekedési útvonalak mentén „biofalak” (vagy más zajgátló létesítmények) építése
- lakott területeket elkerülő utak építése
- szükség esetén zajgátló védőterületek és csendes övezetek kijelölése
- határérték fölötti zajkibocsátók feltárása, ellenőrzése, határérték alá kényszerítése
- zajszennyezés csökkentését célzó műszaki fejlesztések támogatása
- országos/megyei szintű monitoring hálózat kiépítése
- ahol aktívan nem lehet, ott a passzív akusztikai védelem megteremtése
- munkahely-lakóhely terület közelítése (közlekedésigény csökkentése érdekében)
- repülőtér környezetében a zajvédelmi zónák monitoringja
- zajos és zajra érzékeny tevékenységek elválasztása

Hulladékgazdálkodás

- esetlegesen szükséges új regionális hulladékkezelő létesítésére területbiztosítás
- komplex hulladékgazdálkodási rendszerek sikerességének elősegítése
- hulladékgazdálkodási projektekbe vagy szelektív hulladékgyűjtésbe még be nem kapcsolódott települések bekapcsolása vagy egyedi hulladékkezelési megoldások megvalósítása
- szeméttelép rekultivációk befejezése
- hiányzó hulladékhasznosítási technológiájú (inert hulladék hasznosítása, állati hulladék kezelése, komposztálás és komposzt-felhasználás) telephelyek kialakítása, fejlesztése
- meglévő hulladékhasznosítási technológiák hatékonyságának fokozása
- illegális szeméttelrakások felmérése, felszámolása és megakadályozása, szankcionálása
- szelektív hulladékgyűjtés minél szelektívebbé tétele
- szelektív hulladék újrahasznosítási arányának fokozása
- keletkező hulladékmennyiség csökkentése.

A vizuális környezet védelme, környezetesztétika

- elhanyagolt zöldfelületek fejlesztése, rendezése
- a területfelhasználatok rendeltetésének megfelelő fenntartása és annak megkövetelése
- természeti és épített értékek, elemek jó karban tartása
- közterületi higiéniai létesítmények megvalósítása és fenntartása
- szelektív hulladékgyűjtő rendszerek egységesítése, és üzemeltetése
- közutak szegélyeinek, zóldsávjainak jó karban tartása
- közterületi fasorok egységes koncepció szerinti létesítése, hiánypótlása, fenntartása,
- erdőterületek üzemterv szerinti kezelésének folytatása
- településtisztasági szolgáltatások színvonalának jelentős emelése
- magánterületek jó karban tartásának kikényszerítése

- parkolási lehetőségek megteremtése és szabályok szerinti parkolás kikényszerítése,
- közterületről látható épületgépészeti berendezések, reklámok, cégérek, épületen bármilyen utólag elhelyezett tárgy elhelyezésének szigorú szabályozása
- közterületek egységes koncepció alapján való kialakítása és fenntartása
- külterületek egyedi tájértékeinek és környezetüknek egyedi megóvása, fenntartása.

A környezetállapot javítását szolgáló területrendezési eszközök

- ökológiai megfelelő térszerkezet alakítása
- forgalom-elosztást és területi elérhetőséget javító hálózati elemek tervezése
- lakott területeket elkerülő közúti szakaszok tervezése és helybiztosításuk
- védőterületek kijelölése és helybiztosítása
- térségi területfelhasználás környezet tudatos befolyásolása
- új beépítésre szánt területek kijelölésének racionális korlátozása
- különböző területfelhasználások konfliktusos kapcsolatának megakadályozása
- különböző területfelhasználások kijelölése környezeti feltételeinek meghatározása
- védelmi célú övezetek lehatárolása és a védelemhez szükséges szabályozások érvényesítése
- térségi ökológiai hálózat lehatárolása és a védelemhez szükséges szabályozások érvényesítése
- erdősítésre alkalmas területek meghatározása, erdősítés támogatása
- térségi szintű környezetvédelmi létesítmények helykijelölése.

A megye Területrendezési Tervének módosítása során is nagy hangsúlyt kaptak a területi-, környezeti konfliktusok területrendezési eszközökkel történő csökkentésének kérdései. Ugyanakkor megállapításra került, hogy a környezeti konfliktusok feloldása, a környezeti ártalmak csökkentése komplex feladat, melynek irányát és feladatait a területrendezési tervben ugyan részben meg lehet határozni, megoldani azonban csak egy sokkal szélesebb körű eszközkészlet igénybevételével.

A környezetminőség javításának igénye áthatotta mind a hatályos területrendezési terv kidolgozását, mind annak módosítását. De mivel a környezetvédelmi javaslat a területrendezési terveknek csak alátámasztó munkarésze, így nem kerül jóváhagyásra, ezért környezetvédelem és környezetgazdálkodás terén az a legfontosabb, hogy a területrendezési eszközök a területfejlesztési és fenntarthatósági országos és térségi dokumentumokban elfogadott környezetvédelmi célok és követelmények figyelembevételével kerüljenek alkalmazásra.

A területrendezési terv módosítása a folyamatok alakulását kíséri figyelemmel, és ennek következményeképpen csak azokat a területeket és beavatkozási pontokat tudja meghatározni, ahol a szükséges változtatások rendezési, szabályozási típusú beavatkozásokat követelnek. Ezek a feladat-meghatározások azonban kevésbé a térségi, hanem inkább a településrendezés és helyi építési szabályozás szintjén lehetségesek, mivel a területrendezési tervezés eszközkészlete meglehetősen szűk a környezeti konfliktusok feloldásában, a környezeti állapot javításában.

A Vas Megye Területrendezési Terve 2020. évi módosításában alkalmazott térségi övezetek

Országos övezetek

Az országos övezetekre vonatkozó előírásokat a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény és a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet állapította meg.

Az országos övezetek az alábbiak:

1. ökológiai hálózat magterületének övezete
2. ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete
3. ökológiai hálózat puffertérületének övezete
4. kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete
5. jó termőhelyi adottságú szántók övezete
6. erdők övezete
7. erdőtelepítésre javasolt terület övezete
8. tájképvédelmi terület övezete
9. világörökségi és világörökségi várományos terület övezete
10. vízminőség-védelmi terület övezete
11. nagyvízi meder övezete
12. honvédelmi és katonai célú területek övezete

A megyei övezetek

A megyei övezetekre vonatkozó előírásokat a területrendezésért felelős miniszter 9/2019. (VI. 14.) MvM. rendelete állapította meg.

A megyei övezetek az alábbiak:

13. ásványi nyersanyagvagyon-terület övezete
14. földtani veszélyforrás területének övezete

Egyedileg meghatározott megyei övezetek

Vas megye egyedileg meghatározott megyei övezetei az alábbiak:

1. Innovációs-technológiai fejlesztés támogatott célterületének övezete
2. Logisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete
3. Turisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete
4. Víz tározási fejlesztések támogatott célterületének övezete

Kiegészítő indoklás az egyedi fejlesztési övezetek alkalmazásához és lehatárolásához

A Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. számú (területrendezési) törvény megteremtette a lehetőséget, hogy a Megyei Önkormányzat megtegye az első lépéseket a területfejlesztési és a területrendezési eszközök összehangolásához.

24. § (1) A megyei önkormányzat a területrendezési tervéről szóló rendeletének részeként a megye területének természeti, épített környezeti és gazdasági adottságainak védelmére és fejlesztésére, a térszerkezet szervezésére, továbbá a területfejlesztési koncepciók és programok végrehajtására egyedileg meghatározott övezeteket is megállapíthat, amely övezetek

a) szabályai a településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia, a településrendezési eszközök készítésére, a településrendezési eszközökben meghatározott területfelhasználási egységek kijelölésére, valamint az OTÉK-ban meghatározott, kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területek építési használatának megengedett határértékeinél megengedőbb követelmények megállapításának lehetőségére vonatkozhatnak,

b) nem lehetnek ellentétesek a megyét érintő országos és kiemelt térségi területrendezési tervekkel.

Élve a törvény adta lehetőséggel a Vas megyei területrendezési terv 2020 évi módosításának tervezete keretében „egyedileg meghatározott” fejlesztési övezetek (is) meghatárolásra, illetve lehatárolásra kerültek.

Az új övezetek alkalmazásának és lehatárolásának célja a fejlesztések térbeli differenciálásának elősegítése a 2020-2027 közötti fejlesztési időszakban a megye eltérő adottságú és potenciálú térségeihez tartozó települések között.

A Vas megyei területfejlesztési koncepció a megye hosszú távon kívánatos térstruktúrája, illetve az egyes térségek sajátosságai meghatározásánál az alábbiakat fogalmazza meg:

„A térségi versenyképesség javítása

A döntően exportra termelő nagyvállalatok megyébe való kötődésének erősítése érdekében szektorokon és határokon átívelő klaszter alapú vállalati - kutatás-fejlesztési - képzési - foglalkoztatási együttműködések ösztönzése ... (Szentgotthárd, Szombathely térsége) járműipar-mechatronika-gépipar; elektor-mobilitás és intermodalitás a közlekedésben szakterületen. Továbbá fontos a klaszter alapú együttműködések ösztönzése fa- és bútortiparban, illetve egészség- és alacsonyiparban; helyi kézműves termékek előállításában. ... A vállalkozásfejlesztést és ennek részeként a befektetés-ösztönzést a megyében legalább a járásközpontokhoz kapcsolódóan kell biztosítani, de különös figyelmet kell fordítani azon térségekre, ahol a megyei átlagnál magasabb a munkanélküliség (pl. Vasvár, Celldömölk) vagy alacsonyabb a működő vállalkozások által előállított hozzáadott érték (pl. Kőszeg térsége).

...

Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása

A mezőgazdaságban a foglalkoztatás intenzív tevékenységek, így a zöldség-, gyümölcsstermesztés és feldolgozás bővítése, valamint egyedi vagy tájjellegű termék-előállítás és értékesítése térségi integrátor szervezet bevonásával a raktározás és helyi- és külpiaci értékesítés megszervezése közösségi szerepvállalással.

Kiemelt térségi brand-ek kialakítása a turisztikai desztinációkhoz kapcsolódóan: Órség, Kőszeg-Írottktó, Savaria, Pannon fürdővilág (régí és új fejlesztések összehangolása), a főbb turisztikai vonzerőkhöz kapcsolódó szolgáltatások versenyképességének folyamatos javítása, illetve a foglalkoztatás bővítésének ösztönzése a szektort kiszolgáló tevékenységi körökben (pl. helyi termékek előállítása). Különösen fontos a Kulturális örökségértékek, műemlékek fenntartható turisztikai hasznosítása, valamint a kulturális programok folyamatos megújítása és bővítése mellett az egészség és aktív turizmus feltételrendszerének fejlesztése (pl.

kerékpárutak, lovas utak és központok létesítése valamint a kapcsolódó szolgáltatások (pl. kerékpárbérlés és -javítás, vagy a lovak elszállásolása), valamint a szolgáltatás kínálat (szálláshely, vendéglátás, ajándéktárgy kereskedelem) minőségének megőrzése, az igényekhez illeszkedő fejlesztése. A térségi turisztikai brand-ekhez illeszkedve fontos, hogy a kistelepüléseken létrejöhessenek a városi lakosságot kiszolgáló szabadidős és rekreációs terek, szolgáltatások.

...

Megyén belüli és kívüli kapcsolatok erősítése

Észak-déli (M86, S31-87-es, Szombathelyen északi körgyűrű befejezése, majd a következő fejlesztési szakaszban az M9) és kelet-nyugati irányú nemzetközi közúti (M8) és vasúti közlekedési tengelyek (Szlovénia, Oberwart irányába) és azok elérhetőségének fejlesztése (pl. mellékutak korszerűsítése), melyhez kapcsolódóan Szombathely térségében tervezik vasúti és közúti kapcsolatok kihasználásával és fejlesztésével (Sárvár-Pápa közút (45km) logisztikai szolgáltatások bővítését. ... Körmend-Vasvár-Szentgotthárd térségében fontos feladat a közlekedés hálózati fejlesztések eredményeként javuló logisztikai pozíciók kihasználása, illetve a helyi gazdaság megerősítése, különös tekintettel a mezőgazdaságra, helyi termékek feldolgozására, illetve a helyi kötődésű kkv-k működésének bővítésére.

A fejlesztés eszköz- és intézményrendszere prioritásai

1. K+F+I, KKV fejlesztése, Oktatás: Munkahelyteremtés és jövedelem növelése²

- Klaszter alapú vállalkozásfejlesztés és a kkv-k exportképességének a javítása, valamint kapcsolódóan a kutatás-fejlesztési-innovációs kapacitások és képességek bővítése, különös tekintettel a térség versenyképes ágazataira
- Vállalkozásfejlesztési és befektetés-ösztönzési intézményrendszer megújítása
- Szakmai képzési rendszer megújítása
- Közoktatási-nevelési rendszer készségfejlesztést szolgáló módszereinek fejlesztése

2. Mezőgazdaság, Turizmus, Energetika, Környezet: Természeti erőforrások fenntartható hasznosítása

- Mezőgazdaság fejlesztése, ezen belül is zöldség, növénytermesztés és feldolgozás, valamint tárolás értékesítés komplex rendszerének a létrehozása, háztáji termelés bővítése, illetve az értékesítés során a város-vidék kapcsolat erősítése
- Turisztikai térségek komplex fejlesztése
- Megújuló energiaforrások hasznosítása és épületek, energiaellátó rendszerek energiahatékonyságának javítása
- Vonzó települési környezet kialakítása a városokban, különös tekintettel a barnamezős területek rehabilitációjára, az örökség értékek fenntartható hasznosítására, illetve a megfelelő színvonalú kulturális és zöldövezeti szabadidő infrastruktúra kialakítására
- Környezeti állapot javításához kapcsolódó jelentősebb beruházások megvalósítása (hulladékgazdálkodás, szennyvízkezelés, nagyvárosok egészséges ivóvízellátása, árvízvédelem, természetvédelem)

...

4. Közlekedés: Megyén belüli és kívüli kapcsolatok erősítése

- Közúti közlekedés fejlesztése (közúthálózat fejlesztése és fenntartása)
- Vasút-hálózat fejlesztése
- Közlekedési ágakhoz kapcsolódó logisztikai infrastruktúra fejlesztése
- Községi közlekedés, ezen belül különös tekintettel a közlekedési kapcsolatok összehangolására és fejlesztésére
- Kerékpáros közlekedés, kerékpárutak építése és szolgáltatás-rendszer fejlesztése

Részletek Vas megye területfejlesztési koncepciójából

Fentiek figyelembevételre indokolt a területrendezési tervezésben is az „egyedileg meghatározott” övezetek lehatárolásánál.

A területfejlesztési koncepció szerint a megye valamennyi településében támogatott a foglalkoztatás bővítése, a munkahelyteremtés, helyi és a térségi potenciálokra épülő helyi gazdaságfejlesztés.

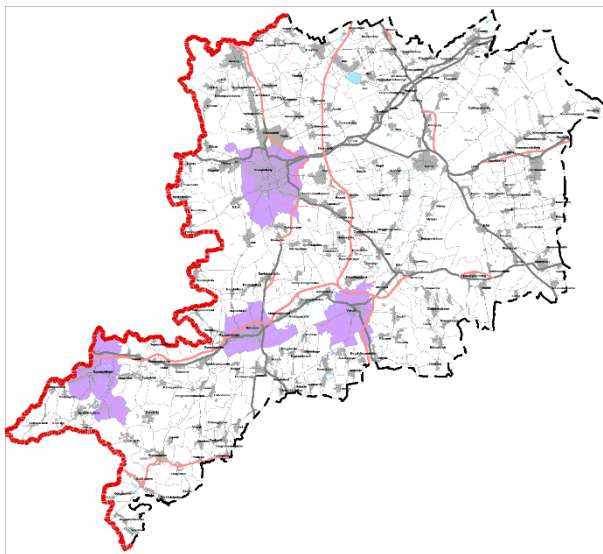
A megyei területrendezési terv az egyedileg meghatározott övezetek lehatárolásánál csak azokat a településeket emeli ki, ahol az adottságok és a potenciálok és a lehetőségek miatt a gazdaságfejlesztésen belül kiemelten

támogatott az innovációs-technológiai fejlesztés, vagy a logisztikai fejlesztés, vagy a turizmus fejlesztése.

Az övezetek közigazgatási határosak. Az övezetbe tartozó települések településrendezési eszközeikben (*településfejlesztési koncepcióikban, integrált településfejlesztési stratégiájukban, illetve településszerkezeti terveikben*) döntenek el, hogy az egyes funkciók vonatkozásában helyben mely területeket tekintik fejlesztési célterületnek.

Innovációs-technológiai fejlesztés kiemelt célterületei

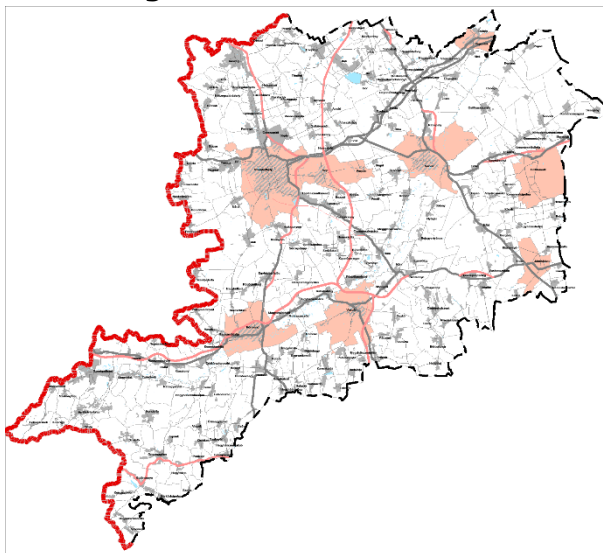
Az egyes térségek sajátos potenciáljai és a fejlesztési koncepcióban megfogalmazott célkitűzések figyelembe vételével az innovációs technológiai fejlesztés kiemelten támogatott célterületei a megyében (az érintett települések): Szombathely, Körmend, Szentgotthárd, Vasvár.

A logisztikai fejlesztések kiemelten támogatott célterületei

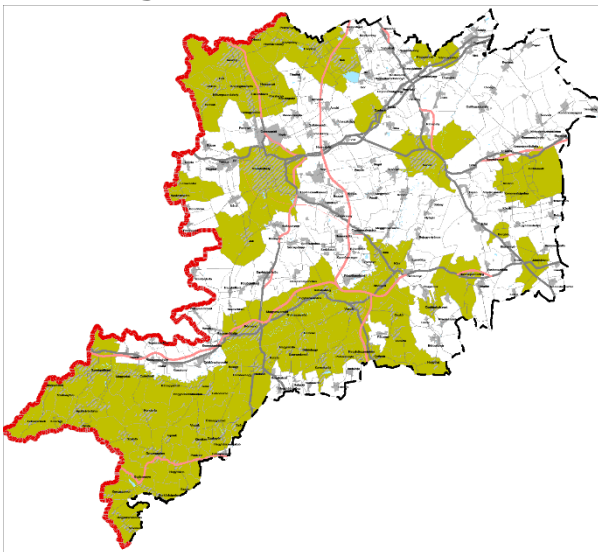
Habár a megye közlekedés-földrajzi helyzete, logisztikai potenciálja kedvező, az M86, a tervezett M80, M9, a 64-es főút mentén kialakuló elsősorban regionális csomópontok lehetővé teszik logisztikai szolgáltatásra, fejlesztésre preferált területek kijelölését, az önkormányzati és a vállalkozói körrel partnerségben.

Támogatott célterületei a megyében (az érintett települések): Szombathely, Vép, Porpác, Celldömölk, Jánosháza, Körmend, Répcelak, Vasvár, Sárvár.

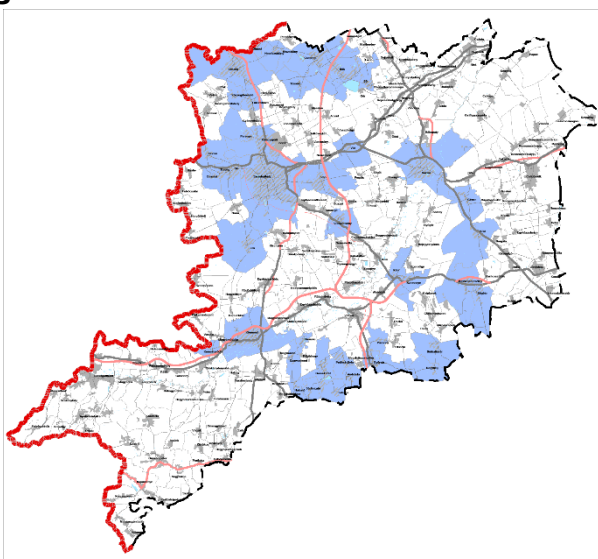
A turizmus fejlesztésének kiemelte támogatott célterületének övezete

A megye turisztikai fejlesztési potenciálja kedvező. A turizmus fejlesztés kiemelten támogatott célterülete övezetének lehatárolásának javaslata a táji, természeti adottságok, a turisztikai attrakciók, a kulturális örökség, a szálláshely kapacitások, valamint a turizmusfejlesztési potenciál együttes figyelembevételével készült. Elsősorban a Vas-hegy és Kőszeghegyalja, Vasi-hegyhát és Kemeneshát, a Rába menti területek, termálvíz egészségturizmus, valamint a kedvező táji és építészeti adottságokkal rendelkező térségek települései tartoznak a fejlesztésre preferált területek közé.

A víztározási fejlesztések támogatott célterületei

A megye domborzata és vízrajza, az ebből adódó vízkárelhárítási feladatok, a mezőgazdasági művelés támogatásához (öntözéshez) szükséges víztározás fejlesztés preferált területei a vízgazdálkodási adatok felhasználásával kerültek kijelölésre.

Elfogadásra kerülő munkarészekre vonatkozó összefoglaló indoklás

A megyei területrendezési terv elfogadásra kerülő munkarészei közül kiemelkedő jelentőségű a megyei önkormányzati rendelet és annak mellékletei, amely az országos területrendezési szabályozáshoz kapcsolódva – a törvénynek és a területrendezési tervek tartalmi követelményeiről szóló kormányrendeletnek megfelelően - tartalmazza Vas megye távlati térszerkezetét és területfelhasználását (területhasználati jövőképét). Az egyes területfelhasználási kategóriákhoz tartozó (a területrendezési törvény által meghatározott) előírások érvényesítésével elérhető, hogy a településszerkezeti tervek módosítása során az egyes konkrét területek felhasználása megváltoztatásával kapcsolatos helyi önkormányzati döntések összhangba legyenek a törvény által megfogalmazott célokkal (mint az infrastruktúra hálózatok bővítésével kapcsolatos területigény biztosítása, az erdőterületek védelme és bővítése, a települések kompaktságának biztosítása, azon belül a zöldterületek növelése, illetve a fenntartható vízgazdálkodással kapcsolatos hosszú távú érdekek érvényesülése).

A megyei szerkezeti terv ezzel meghatározza azokat a kereteket, amelyek figyelembevételével a településszerkezeti tervek elkészíthetőek, illetve módosíthatóak. Garantálja, hogy az országos és megyei érdekeltégű műszaki infrastruktúra hálózat elemei és létesítményei a települések szerkezeti terveibe is beillesztésre kerüljenek, a helyi hálózatok azok figyelembevételével kerüljenek továbbtervezésre.

A megyei önkormányzati rendelet részét képező megyei területrendezési szabályzat tartalmazza az övezeti tervet (a területrendezési tervben alkalmazott övezetek lehatárolását). Az övezeti lehatárolások - a kapcsolódó (már a területrendezési törvényben meghatározott) előírások érvényesítésével együtt - biztosítják, hogy az ökológiai-, természet- és tájvédelmi, földvédelmi, vízvédelmi, örökségvédelmi és honvédelmi, illetve katonai érdekek érvényesüljenek azáltal, hogy a törvényekben meghatározott országos érdekek a településrendezési tervek készítése során is érvényesüljenek. Az országos övezeteken túl az ásványi nyersanyagvagyon területeit, valamint a földtani veszélyforrás területei lehatárolását tartalmazó övezetek pedig alapvető információkat tartalmaznak az egyes területek beépíthetőségének megállapításához. Ezzel nélkülözhetetlen szakmai segítséget nyújt a megyei TrT hatálybalépése után készülő településszerkezeti tervek kidolgozásához.

A területrendezési törvény adta felhatalmazás figyelembevételével Vas megyében is a megyei önkormányzati rendelet részeként kerültek meghatározásra és szabályozásra az egyedileg meghatározott övezete részeként a gazdaságfejlesztés kiemelt célterületeinek övezete, valamint a turizmus fejlesztésének kiemelt célterületeinek övezete. Ezek az övezeti lehatárolások hozzájárulnak a 2020-2027 közötti időszakra készülő megyei területfejlesztési programok részeit képező gazdaságfejlesztés célterületei – területi potenciálokat és sajátosságokat egyaránt figyelembe vevő - meghatározásához.

A megyei területrendezési tervek elfogadásra kerülő munkarészei között – a rendeleten túl – kiemelkedően fontosak az önkormányzati határozattal elfogadásra kerülő munkarészek.

A határozattal elfogadásra kerülő munkarészek közül a területrendezési ajánlások a továbbtervezés során figyelembevételre ajánlott szakági javaslatokat tartalmazza. Az ajánlások egyaránt vonatkoznak úgy az egyes területfelhasználási kategóriák által érintett területek továbbtervezésére, (a területhasználat alakítására), mint a megyei övezetekre. Az ajánlások figyelembevétele elősegíti a megyei TrT tartalmának érvényesítését.

A megyei területrendezési terv határozattal elfogadásra kerülő munkarészei közül az intézkedési terv azokat a feladatokat foglalja össze, amelyeket a megyei önkormányzat vállal a területrendezési tervben foglaltak érvényesítésének elősegítése érdekében.

A területrendezési terv területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálata

A területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálat kidolgozásának folyamata

Vas Megyei Önkormányzat Közgyűlése a 19/2010. (XI. 29.) sz. önkormányzati rendelettel fogadta el Vas Megye Területrendezési Tervét (A tervet a Pestterv Kft dolgozta ki). A rendelettel jóváhagyott tervet a célokról, ajánlásokról a 193/2010. (XI. 26.) sz. közgyűlési határozat egészítette ki.

Az Országgyűlés 2018. évi országgyűlési választásokat követően, 2018. december 12-én jóváhagyta a Magyarország és egyes kiemelt térségei területrendezési tervéről szóló CXXXIX. törvényt, ami 2019. március 15-én lépett hatályba, majd 2019. július 16-án a módosítása.

Habár a 2018. év második felében megkezdődött Vas megyei területrendezési terv felülvizsgálatára és módosítására irányuló tervezői munka, az belső egyeztetések és döntések már a 2019 őszi önkormányzati választások utánra tolódtak.

A területrendezésért felelős Miniszterelnökség állásfoglalása szerint a 2019. évi módosítás egyfázisú eljárás. A módosítás előkészítése keretében elkészül - és a tervdokumentációval együtt széleskörű egyeztetésre került - a terv társadalmi-, környezeti és gazdasági hatásainak vizsgálatát tartalmazó dokumentum is.

Tekintettel arra, hogy 2010-ben Vas Megye Közgyűlése a hosszú távra szóló célok és a várható hatások együttes ismeretében döntött a megye térszerkezetéről és terület-felhasználásáról, azok hatásainak ismételt vizsgálatára nem kerül sor, így a jelen módosítás előkészítése keretében készített társadalmi-, környezeti-, társadalmi hatásvizsgálat kizárólag azokra az elemekre vonatkozik, amelyek jelen tervezési eljárás részeként kerülnek megváltoztatásra, vagy kiegészítésre, amelyeket jelen dokumentáció a hatályos tervben rögzítettektől eltérően tartalmaz.

Jelen módosítást elsősorban a Magyarország és egyes kiemelt térségei területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény részét képező Országos Területrendezési Terv tartalmában bekövetkezett változások tették szükségessé. A módosítás célja - az OTTrT módosítással átalakult területrendezési eszközkészlet alkalmazásával, a megújított ágazati adatszolgáltatások figyelembevételével - az időközben elfogadott megyei területfejlesztési dokumentumok célkitűzései szolgálatában, a térségben érintett települési önkormányzatok szempontjai együttes figyelembevételével a területrendezés hatékonyságának javítása.

A területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálathoz felhasználandó információk leírása

A hatásvizsgálat a Vas Megyei Önkormányzat által rendelkezésre bocsájtott dokumentáció, háttér tanulmányok, vizsgálatok, munkaközi anyagok, és a nyilvános tanulmányok, jelentések, fejlesztési stratégiák alapján készült. A hatásvizsgálatban felhasználtuk továbbá a részletes helyzetfeltáró vizsgálatok dokumentációját.

Felhasznált tanulmányok, programok, stratégiák:

- Vas megye területrendezési terve, 2010
- Országos Területrendezési terv, 2013
- Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia (NFFS), 2007
- Új Széchenyi Terv
- Növekedési Terv
- Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (Nemzeti Fejlesztés 2030), 2013
- Nemzeti Vidékstratégia (NVT), 2012
- Vas Megye Területfejlesztési Koncepciója 2014-2020
- Vas megye gazdaságfejlesztési fókuszú területfejlesztési programja 2014-2020
- Vas megye Integrált Területi Programja 2014-2020
- Vas megye klímastratégiája (2018)

A hatásvizsgálat természeténél, korlátainál fogva nem végez újabb adatgyűjtést. A rendelkezésre álló idő és erőforrások arra terjednek ki, hogy a meglévő anyagokat elemezzük. A társadalmi, gazdasági hatásvizsgálat keretében tehát a meglévő adatok vizsgálata, a különböző elfogadott fejlesztési koncepciók, stratégiák szempontrendszerének és a területrendezési terv módosítás céljai megfelelőségének vizsgálata történik, történt meg.

A területrendezési terv módosítás főbb céljai, tartalmának összefoglaló ismertetése

Vas megye területrendezési terv módosításának alapvető célja a megyei terv hozzáigazítása a Magyarország és egyes kiemelt térségei területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. (területrendezési) törvény részét képező új OTrT-hez.

Fentiek figyelembevételével jelen módosítás céljai:

- A megye térszerkezetének további fejlesztése, a 2018 évi törvényben meghatározott térszerkezet érvényesítésével és a megyei érdekelttségű elemekkel való bővítésével a települések, településcsoportok számára a kedvező fejlődési perspektíva területi feltételeinek megteremtése,
- a megye elmaradott és fejlettségben élen járó térségei között a térszerkezet fejlesztésével, valamint a térségi szabályozás alakításával a településközi kapcsolatok erősítése, az együttműködés elmélyítése,
- a területi adottságok és erőforrások hosszú távú hasznosítása és védelme,
- a megye településrendszerének kiegyensúlyozott fejlesztése, a térszerkezetben meglévő aránytalanságok kiegyenlítése, a meglévő központok erősítése, a központhiányos térségek funkcióinak bővítése, a településrendszer központjai számára kedvező működési feltételek valamint a megfelelő hozzáférhetőség biztosítása,
- a térségi terület-felhasználás rendszerének, optimális hosszú távú szerkezetének meghatározása, a terület-felhasználási és környezethasználati konfliktusok feloldása,
- a műszaki-infrastrukturális hálózatok összehangolt elhelyezése, azok térbeli rendjének meghatározása,
- az ökológiai, társadalmi elvek és értékek érvényesítése,

- a megye területén található ökológiailag értékes és a tájképvédelem, szempontjából értékes területek megőrzése fejlesztésének, a táji, természeti és épített környezeti értékek védelmének biztosítása,
- a fejlesztések lehetséges helyszíneinek biztosítása.

A tervmódosítás összevetése más releváns tervekkel, koncepciókkal

Vas megye területrendezési tervének módosításához készült Környezeti Értékelés tartalmazza a releváns tervekhez való kapcsolódást, összevetést bemutató részletes elemzést.

A tervmódosítás rész céljainak társadalmi és gazdasági szempontú konzisztencia vizsgálata, az esetleges ellentmondások feltárása

A megyei területrendezési terv OTrT-törvényhez igazítása esetében ennek az elemzésnek az elvégzése nem releváns annál az oknál fogva, hogy a területrendezési terv csupán közvetett eszközkészlettel rendelkezik a gazdasági és a társadalmi folyamatok befolyásolására. Ilyen típusú szabályok, előírások – a vonatkozó jogszabályi előírásokból következőleg - a tervben nem kaptak helyet.

A jelenlegi társadalmi és gazdasági állapotnak a tervvel összefüggésben lévő elemeinek ismertetése

Fenti fejezetben írtak alapján e fejezet kidolgozása nem releváns.

A tervben javasolt térségi területfelhasználási kategóriák kijelölésével és övezetek lehatárolásával kapcsolatos azon környezeti, társadalmi és gazdasági jellemzők azonosítása, amelyekre a módosítás valószínűleg jelentős befolyással lesz

A megyei területrendezési terv övezeti lehatárolásai a vonatkozó jogszabály szerinti államigazgatási szervek által nyújtott adatszolgáltatásokon alapulnak.

A megyei területrendezési terv módosítása ebben a fázisban az OTrT törvény, a vonatkozó jogszabályban előírt állami adatszolgáltatások valamint a települések képviselőtestületei által elfogadott joghatályos településszerkezeti tervek adataiból épül fel.

Ezen túl csak a megyei önkormányzati határozattal jóváhagyandó munkarészek között tartalmaz olyan kiegészítő (sajátos egyedileg meghatározott megyei) övezeteket, amelyek lehatárolására az OTrT lehetőséget ad.

A társadalmi és gazdasági állapot várható alakulása abban az esetben, ha a javaslatok nem valósulnának meg

A következő fejezet részletesen tartalmazza.

A tervmódosítás céljainak megvalósulása esetén a társadalmi és gazdasági szempontból közvetett vagy közvetlen negatív hatást kiváltó tényezők feltárása

A következő fejezet részletesen tartalmazza.

A célok hatásainak tételes elemzése azok megvalósulása, illetve meg nem valósulása esetén

Az alábbi fejezet a társadalmi, gazdasági és környezeti hatások vizsgálatának eredményét mutatja be. A megyei területrendezési terv módosításában szereplő javaslatok környezeti szempontú elemzésére Környezeti értékelés készül, amely tartalmazza a környezeti hatások részletesebb elemzését.

A tervezett elemek	A tervezett változtatás várható		
	Társadalmi	Gazdasági	Környezeti
	hatásai		
A térségi szerkezeti tervet érintő területfelhasználási változtatások			
A megyei terv felülvizsgálata és módosítása előkészítése során – településenként <i>a hatályos település-szerkezeti tervek tartalmának fel-dolgozásával</i> - elkészült a terület-felhasználás jogi állapotát - ezen belül a települési területek kiterjedését - rögzítő vizsgálat, amely a módosítás kiinduló alapját képezi.	A tervezés során választott megoldás jogbiztonságot biztosít, azt, hogy a települési önkormányzatok által az önkormányzati és az épített környezet alakításáról szóló törvényekben biztosított döntések beépültek a megyei szerkezeti terv alapját képező területfelhasználási adatbázisba, tehát a tervezés során e döntésekben meghatározottakhoz képest területfelhasználási visszasorolásokra nem kerül sor.	A megyei tervbe beépülnek azok a települések által jóváhagyott területfelhasználási változtatások, amelyek elsősorban a gazdasági területek kiterjedése növelését teszik lehetővé a települési térségeken belül. Gazdaságilag is kiszámíthatóvá válik a terület-felhasználás, biztosított az egyes területek folyamatos fejleszhetősége.	Az alkalmazott megoldás biztosítja, hogy a települési térség további bővítése során következetesen lehessen alkalmazni azokat a térségi övezeteket, amelyek a terület-felhasználást befolyásolják, korlátozzák. <i>(E korlátozások a jóváhagyott település-szerkezeti tervekben beépítésre szánt és jogszerűen kijelölt területeket nem érinti.</i>
Tekintettel arra, hogy a területrendezési szabályozásban a hatályos megyei terv elfogadása óta megváltozott a „települési térség” fogalma, jelen módosítás már az új fogalomhasználatnak megfelelően települési térségként rögzíti a települések teljes belterületét, valamint az azon kívüli területeken a hatályos település-szerkezeti tervekben beépítésre	A változtatás a települési önkormányzatoknak nagyobb mozgásteret enged a belterületek felhasználásában, de nem jelent kötelezést a terület-felhasználási kategóriák meghatározása során.	Miközben a fogalom meghatározásában bekövetkezett változásnak nincs közvetlen gazdasági hatása, a települési térség kiterjedésének növelése lehetőséget ad a belterületek korábban beépítésre nem szánt területein újabb gazdasági területek kijelölésére. <i>(A szabályozás szerint a települési térségben bármely OTÉK szerinti terület-felhasználási kategória kijelölhető.)</i>	A fogalom meghatározásában bekövetkezett változásnak közvetlen környezeti hatása sincs, a beépítésre szánt terület-felhasználási kategóriák nagyobb területen való alkalmazásának ugyanakkor lehet kedvezőtlen környezeti hatása akkor, ha korábban beépítésre nem szánt (pld) zöldterületek kerülnek átsorolásra

<p>szánt területekként rögzített területek összességét. Így a fogalomhasználat változása miatt a megyei tervben is változik (bővül) a települési térségek területe. Ez a helyenkénti területi növekedés azonban nem jelent tényleges módosulást a területek felhasználása szabályozásában. Egyedül a belterületek eddig beépítésre nem szánt területein növeli a változás az önkormányzatok mozgásterét, mivel a térség egész területén szabadabbá vált az OTÉK szerinti településrendezési kategóriák alkalmazása.</p>		<p>A változás ugyanakkor elősegíti a fejlesztések (az új beépítésre szánt területek) koncentrációját a műszaki infrastruktúrával (általában) jobban ellátott belterületekre.</p>	<p>beépítésre szánt kategóriába.</p>
<p>A megyei szerkezeti tervben tervezett terület felhasználás meghatározása során fontos változás, hogy a 2010-ben bevezetett „vegyes” területfelhasználási kategória megszüntetésére került az Országos Területrendezési Tervben. Ennek nyomán a megyei területrendezési terv sem alkalmazza. A korábban vegyes területfelhasználású térségbe sorolt területek döntően mezőgazdasági, illetve erdőgazdálkodási térségbe kerültek besorolásra. A hrsz szerint pontos ágazati adatszolgáltatásban rögzített pontos területi lehatárolásoknak köszönhetően – a fogalomváltozással – lehetővé vált úgy az erdőgazdasági térség, az erdő övezet, mint az erdőszítésre javasolt</p>	<p>A korábban a vegyes területfelhasználású térségek elsősorban a Rába-völgy, Kemeneshát, Vashegy térségében fekvő változatos területfelhasználású területeken kerültek lehatárolásra a területi sajátosságok figyelembe-vételével.</p> <p>Jelen tervmódosítás ezeken a helyeken pontosította a területek felhasználás szerinti besorolását azáltal, hogy a térségi táji környezet valódi jellegét jobban tükröző erdő- vagy mezőgazdasági térségbe sorolta át az érintett területeket a térségi táji környezet valódi jellegét jobban tükröző erdő- vagy mezőgazdasági térségbe sorolta át az érintett területeket. Így a „vegyes” területfelhasználási kategória elhagyásának nincs közvetlen társadalmi hatása.</p>	<p>A „vegyes” területfelhasználási kategória elhagyásának nincs közvetlen gazdasági hatása.</p>	<p>A pontos erdészeti adatszolgáltatás szerint lehetővé vált az erdőgazdálkodási térség részét képező „erdő” övezet lehatárolása, amely a hozzárendelt előírások segítségével biztosítja a meglévő erdőterületek hatékony védelmét.</p> <p>A „vegyes” területfelhasználási kategória elhagyásának nincs környezeti hatása, mivel a pontosabb lehatárolásokkal bíró erdőgazdálkodási térség és az erdészeti övezetek nemcsak a meglévő erdők védelmét biztosítják, de az erdőszítésre kijelölt területek meghatározásával elősegítik a megye erdőszültsége növelését is.</p>

<p>területek övezete pontos lehatárolása.</p>			
<p>Az erdőgazdálkodási térség térbeli elhelyezkedése is változik a hatályos megyetervhez képest, ami elsősorban az erdősítésre javasolt területek kijelölése módszertana megváltozásával függ össze.</p> <p>Az erdőgazdasági térséggel összefüggő változás, hogy az új területrendezési törvény a megyei terület-felhasználási kategóriák területének kijelölése során 75%-ról 95%-ra emelte az OTRT az erdőgazdálkodási térség területének való megfelelési arányt.</p> <p>Az Országos Erdőállomány Adattár szerint az erdők kiterjedése Vas megyében 98.612 ha, az erdősítésre alkalmas területek ezen felül további 24.248 ha-t tesznek ki. Alapvetően e két terület együttesen képezi az erdőgazdálkodási térség kategóriát. Mindez azt eredményezi, hogy a megye területén közel 24,6 százalékkal lesz nagyobb a megyei TrT-ben kijelölt erdőgazdálkodási térség kiterjedése, mint a jelenlegi erdők területe. A növekmény elsősorban a Rába-völgy, Kemeneshát, Vashegy, Pinka -sík gyengébb termőhelyi adottságú, jellemzően dombvidéki területeit érinti.</p>	<p>A megye elkötelezett a táji-, természeti értékei megőrzésében és fejlesztésében. Ezért támogatja az erdőterületek olyan mértékű növelését, amelyet a területrendezési törvény részét képező Országos Területrendezési Terv meghatároz, de annak érvényesítése során – még a törvény hatályba lépése előtt a fokozatosság lehetőségének biztosítását kezdeményezte a megyei önkormányzat.</p> <p>A új területrendezési törvény módosítása szerint a megyei területrendezési terv erdőgazdálkodási térség területét nem, csak az erdő övezet területét kell legalább 95%-ban megfeleltetni a településszerkezeti tervben történő erdőterület lehatárolás során.</p>	<p>Az erdőgazdálkodási térség tervezett erdőterületeinek érvényesítése kedvező hatású gazdasági szempontból is, mivel amellett, hogy elősegíti a klímaváltozás kedvezőtlen hatásainak csökkentését, hozzájárul a megyében a fagazdaság fejlesztéséhez szükséges nyersanyagok biztosításához, a hosszú távon fenntartható erdőgazdálkodás feltételei megteremtéséhez.</p>	<p>Környezeti szempontból kedvező hatású az erdőgazdálkodási térség, majd ennek érvényesítése esetén a településrendezési tervekben az „erdő” területfelhasználási egységek jelentős növelése, amely hosszú távon (az erdőtelepítést ösztönző finanszírozási rendszerek pozitív irányú változása esetén) a megye erdősültségének jelentős növekedését eredményezi majd.</p> <p>Ez a pozitív hatás egyaránt érvényesül az erdőtalajokban rejlő agroökopotenciál kihasználásában, a megye ökológiai potenciálja növelésében, illetve a klímaváltozás elleni hatékony küzdelemben.</p>

<p>A területrendezési törvény változásához alkalmazkodva a megyei TrT-ben is megszüntetésre került az „építmények által igénybe vett térség” és bevezetésre került a „sajátos területfelhasználású térség”.</p> <p>A változás lényege a két kategória fogalom-meghatározásának az eltéréséből adódik.</p> <p>Az építmények által igénybe vett térség a korábbi OTrT szerint: „amelybe a műszaki infrastruktúra, valamint a nem települési területekhez és települési funkciókhoz kapcsolódó egyedi építmények területe és szükséges védőterületük tartoznak”.</p> <p>A sajátos területfelhasználású térségbe a 2018 évi területrendezési törvény szerint: „az 5 ha-nál nagyobb külfejtéses művelésű bánya-területek, hulladék-ártalmatlanító létesítmény elhelyezésére szolgáló területek, egyes egészségügyi, sportolási, rekreációs, megújuló energiahasznosítási, közlekedési és honvédelmi területek tartoznak.</p>	<p>Kedvező változás, hogy az új területrendezési törvény pontosabban és egyértelműbben határozza meg azoknak a területeknek a körét, amelyek a sajátos területfelhasználású térségbe sorolhatók, mint ahogy a korábbi törvény az építmények által igénybe vett térséghez tartozó területek körét meghatározta. Ez elősegíti az egyes területek helyes besorolását és szabályozását elősegítve ezzel a továbbtervezést.</p> <p>Sajátos területfelhasználású térségbe a megye területén is jellemzően a honvédelmi területek, a bányaterületek, a közlekedési területek, a megújuló energiahasznosítási és a rekreációs területek kerültek besorolásra.</p>	<p>A változás gazdasági hatása közvetetten pozitív, mert lehetővé teszi a sajátos területfelhasználású térségbe tartozó területek tervezett funkciójának megfelelő besorolását és szabályozását.</p>	<p>A változásnak nincs közvetlen környezeti hatása, mivel az új lehatárolás magába foglalja mindazokat a területeket, amelyeket a most hatályos megyei TrT az építmények által igénybe vett térségbe sorolt és környezeti hatással bírnak.</p>
<p>A megyei szerkezeti terv és a megyei területrendezési szabályozás a korábbinál takarékosabb területfelhasználásra ösztönöz azzal, hogy – az OTrT-vel összhangban lévő övezetek alkalmazásával –</p>	<p>A hatályos település-szerkezeti tervekben megfogalmazott területfelhasználás megjeleníti a megyei települések által elfogadott fejlesztési irányokat és rögzíti az ezek megvalósításához szükséges területeket. A kijelölt területek e</p>	<p>A helyi és a térségi gazdaság fejlesztéséhez szükséges területek a településszerkezeti tervekben rögzített mértékben rendelkezésre állnak.</p> <p>Az új területek igénybevétele</p>	<p>Környezeti szempontból kiemelkedő fontosságú az új - <i>beépítésre szánt</i> - területek kijelölésének és igénybevételének lassítása. A megoldás hozzájárul a térség egésze hosszú távú</p>

<p>pontosítja a „korlátozó övezetek” kiterjedését, ezzel pontosítja a mező- és erdőgazdasági térségben az újabb beépítésre szánt területek kijelölését.</p>	<p>szerint elegendőek és alkalmasak a tervezett funkciók megvalósítására.</p> <p>Amennyiben a megyei terv hatálya időszakában ma még nem ismert új funkció számára válik szükségessé olyan új területi kijelölés, amelynek nagyságrendje meghaladja a területrendezési szabályokban megengedett mértéket, úgy lehetőség van annak területrendezési eljárásban történő beillesztésére.</p> <p>Így az indokolt helyi fejlesztési célok megvalósítása - <i>már amennyiben nem sértenek táj- természetvédelmi- földvédelmi érdeket</i> - megvalósíthatóvá válik.</p>	<p>ütemének csökkentése gazdasági szempontból is kedvező, hiszen közelíti a területigény és a területi kínálat értékeit, hozzájárul ahhoz, hogy először a már kijelölt és előkészített területek tényleges igénybevételére kerüljön sor.</p>	<p>fenntarthatósága biztosításához.</p>
<p>Jelen tervezési eljárás keretében készült módosított térségi szerkezeti tervhez egy olyan településsoros - és valamennyi területfelhasználási kategória területét meghatározó - területi mérleg készült a mellékelt részeként, amely lehetővé teszi az önkormányzatok által készített település-szerkezeti tervekben tervezett eltérések %-os megfelelése ellenőrzését.</p>	<p>A terület- és településfejlesztésért és rendezésért felelős tárca által megjelenített érdekek fűződnek a területfelhasználási szabályok betartásához és ellenőrzéséhez. Ezt segíti elő, hogy a tervmódosítás során a területi mérleg is kidolgozásra és elfogadásra kerül, amely kiindulási alapjává, illetve mérőszámává válik az azt követő változtatásoknak.</p>	<p>A területekkel való átfogó önkormányzati gazdálkodáshoz helyi gazdasági érdekek is fűződnek, így a tervezési dokumentumok ilyen tartalmú kiegészítése kedvező hatású lehet.</p>	<p>A területi mérleg, illetve a területi változás számszerűsíthető monitoringozása lehetségesnek kedvező környezeti szempontból, hiszen hiteles és összehasonlítható információval szolgál a környezet és természetvédelmi hatóságok, illetve az ebben érdekelt társadalmi szervezetek számára</p>
<p>A térségi szerkezeti tervet érintő - az infrastruktúra hálózattal összefüggő - változtatások</p>			
<p>A tervmódosítás során pontosításra kerültek elősorban az országos szintű közúti nyomvonalak</p>	<p>A pontosított nyomvonalak által kiszámíthatóbbá válik az egyes települések fejlesztéssel való érintettsége.</p>	<p>Az M9 mentén várható gazdasági fejlesztő hatás elősegíti a térség fejlődését. Ezért is fontos a nyomvonal és a kapcsolatrendszer véglegesítése.</p>	<p>A területrendezési terv a védelmi övezetek sokirányú alkalmazásával oldja meg, hogy a tervezett új M9 csomópontok térségében csak ott kerülhessen sor új</p>

	<p>Javulnak az ágazati szintű továbbtervezés feltételei.</p> <p>A gyorsabb eljutás a közérzeti és gyakorlati időmérleg javulását is eredményezheti úgy a lakosnál mint a térségi gazdaság szereplőinél.</p>		<p>beépítésre szánt terület kijelölésére, ahol az semmilyen vonatkozásban nem sért táji-, természeti-, környezeti érdekeket.</p>
<p>A módosítás keretében sor kerül az országos és a megyei kerékpáros hálózat nyomvonalainak pontosítására részben az OTrT-ben történt változások, részben pedig a térségi és települési szintű továbbtervezés eredményei figyelembevételével.</p>	<p>A legtöbb nyomvonal pontosítás térségi megállapodásokkal és település szintű tervekkel alátámasztott.</p> <p>Térségi és megyei érdek a kerékpárutak hálózattá fejlesztése, ezért a továbbtervezéssel pontosított hálózat társadalmi szempontból kedvező hatású.</p>	<p>A turizmus- idegenforgalom fejlesztése érdekében fontos gazdasági érdek is, hogy a térségi és a helyi kerékpárutak országos hálózatokhoz kapcsolódjanak, egységes rendszert alkossanak. Ezzel javul a megye turisztikai potenciálja.</p>	<p>A legtöbb nyomvonal pontosítás eredményeként a tervezett kerékpárutak a főutak helyett mellékutak mellé, illetve a kerékpározás számára kedvezőbb környezeti feltételeket biztosító patakok mellé kerül.</p> <p>A hálózat és a nyomvonalak ilyen irányú fejlesztése kedvező, mert miközben nem veszélyeztet fontos védett és védendő táji-, természeti értékeket, lehetővé teszi azok megközelítés kerékpárral, ezzel a „szelíd” és környezetbarát közlekedési eszközzel.</p>

A térségi övezeti tervet érintő változtatások			
<p>A területhasználat koordinálását segítik azok (az OTrT-vel összhangban kijelölt) övezetek, amelyek a beépítésre szánt területek kiterjesztését korlátozzák.</p>	<p>Össztársadalmi (a hosszú távú fenntarthatóságot szolgáló) érdekek fűződnek a települések indokolatlan szétterülésének korlátozásához, a biológiailag aktív felületek védelméhez.</p>	<p>A területfelhasználási lehetőség szűkítésének gazdasági hatása is lehet, amennyiben ezeken a területeken szűkül a gazdaság fejlesztéshez szükségesnek tartott új területek kijelölésének és használatbavételének a lehetősége.</p>	<p>Az övezetek lehatárolása környezeti vonatkozásban egyértelműen pozitív hatású</p>
<p>Az OTrT övezeti rendszerének megfelelően az országos ökológiai részét képező területeken az ágazati adatszolgáltatásnak megfelelően pontosításra kerültek a „magterület”, „ökológiai folyosó” és a „pufferterület” kategóriák.</p>	<p>Össztársadalmi érdekek fűződnek a táji-, természeti értékeink védelméhez, fenntartásához és fejlesztéséhez.</p> <p>Az ennek figyelembevételével az OTrT-ben pontosított kiterjedésű védelmi övezeti rendszer egyértelműbb a táji-, természeti értékek védelmére, - kedvező változást jelent a védelem hatékonysága érdekében.</p> <p>Ezen övezetek és övezeti szabályok megyei tervben való alkalmazása pozitív hatású táji-, természeti potenciálok megőrzése valamint a fenntarthatósági követelmények teljesítése érdekében, amelyekhez - a fejlesztési dokumentumok tanúsága szerint - a megyében is hosszú távú társadalmi érdekek fűződnek.</p>	<p>A lehatárolások érvényesítésének korlátozó hatása lehet egyes települések önkormányzatai számára, mivel az érintett területeken nem dönthetnek szabadon a területhasználat módjáról. A területfelhasználási lehetőség szűkítésének gazdasági hatása is lehet, amennyiben ezeken a területeken szűkül a gazdaság fejlesztéshez szükségesnek tartott új területek kijelölésének és használatbavételének a lehetősége.</p> <p>Ez hatás csökkenthető, ha olyan településfejlesztési politikát folytat az Önkormányzat és azon belül olyan gazdaságfejlesztési célokat fogalmaz meg, amely összhangban van a térség táji-, természeti és ökológiai potenciáljával.</p>	<p>A megye tervében is alkalmazott övezetek lehatárolása környezeti vonatkozásban egyértelműen pozitív hatású, mivel a korábban hatékonyabban, szigorúbb szabályok alkalmazásával biztosítja a táji-, természeti értékek védelmét.</p> <p>Ugyanakkor a szabályozás - területrendezési hatósági eljárás beiktatásával - kivételes esetekben lehetőséget ad az egyedi helyzetek értékelésére, (ennek alapján csak olyan területfelhasználási döntések meghozatalára, amelyek nem járnak együtt a táji-, természeti értékek jelentős sérelmével).</p>

<p>A terv módosítása során - az ágazati adatszolgáltatás figyelembevételével - felülvizsgálatra és a léptéknek megfelelő pontosításra került a „kiváló termőhelyi adottságú szántóterület” övezeti lehatárolása, illetve újonnan lehatárolásra kerültek a „jó termőhelyi adottságú szántóterületek”</p>	<p>Mivel hosszú távú társadalmi érdekek fűződnek a racionális földhasználati módok és rendszerek kialakításához, a megyei tervben alkalmazott övezetek biztosítják a legjobb minőségű termőföldek védelmét és pozitív hozzájárulást jelentenek ahhoz, hogy a településrendezési tervekben a külterületek területfelhasználási kategóriáit a hosszú távú célok és a területi potenciálok együttes figyelembevételével lehessen meghatározni. Az övezeti lehatároláshoz kapcsolódó - a területhasználat módjára vonatkozó - ajánlások pedig hozzájárulnak a területhasználatok területi potenciálokkal összhangban történő alakításához.</p>	<p>Országos összehasonlításban a megyében viszonylag kedvező a „kiváló termőhelyi adottságú szántóterület” aránya, (elsősorban a Gyöngyösi –sík, Rábai teraszos sík és Répce-sík kistájakon található), ezért gazdasági érdekek fűződnek ahhoz, hogy ezek a területek hosszú távon is a mezőgazdasági termelést szolgálják. Ez gazdaságilag pozitív hatású.</p> <p>Mivel az övezetre vonatkozó OTRT előírás lehetővé teszi, hogy az állami főépítési hatáskörében eljáró megyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján (kivételes esetben) ebben az övezetben is kijelölhető beépítésre szánt terület, az övezet alkalmazása nem jelent az indokoltnál erőteljesebb korlátozást a gazdaságfejlesztést szolgáló új területek kijelölésében.</p>	<p>A termőföldvédelem hatékony eszközkészlete bővült ennek a két kategóriának alkalmazásával. Ennek pozitív környezeti hatása kiemelkedő.</p> <p>A „kiváló termőhelyi adottságú szántóterület” övezeti lehatárolása biztosítja a legjobb termőképességű területek védelmét, a jó termőhelyi adottságú szántóterületek” lehatárolása pedig segítséget és érveket nyújt a jó területek mezőgazdasági művelésben tartásához.</p>
<p>A tervmódosítás során – ágazati adatszolgáltatás figyelembevételével – módosításra kerültek az „erdőtelepítésre alkalmas területek övezete”. Az adatszolgáltatás szerint alkalmas területek közül azok a területek, ahol a tervezett erdőtelepítés összhangban van az érintett térség és települések hosszú távú fejlesztési célkitűzéseivel, azok a módosítás során az</p>	<p>Hosszú távú társadalmi érdekek fűződnek a területek racionális használatához, a táji és a turisztikai potenciálok növeléséhez, a biológiai aktivitásérték emeléséhez. A megyei tervben alkalmazott övezetek ebben a vonatkozásban is pozitív hozzájárulást</p>	<p>Az övezetek lehatárolásának gazdasági vonatkozásában is pozitív hatása van, mivel a lehatárolások lehetővé teszik az erdőgazdálkodás területi alapjainak bővítését úgy az „erdőtelepítésre alkalmas” által érintett területen. Gazdasági érdekek is fűződnek ahhoz, hogy a települések - az épített környezet</p>	<p>Az övezet pontosításának környezeti hatása pozitív egyrészt azért, mert elősegítik az erdőterületek bővítését ebben a megyében, ahol ennek kiemelkedő jelentősége van a táji-, üdülési potenciál alakulásában másrészt, mert a lehatároláshoz kapcsolódó övezeti</p>

<p>erdőgazdasági térség részeként kerültek meghatározásra.</p>	<p>jelentenek ahhoz, hogy a településrendezési tervekben a külterületek területfelhasználási kategóriáit a hosszú távú célok és a területi potenciálok együttes figyelembevételével lehessen meghatározni.</p>	<p>alakításáról szóló törvényben szabályozott „biológiai aktivitásérték” romlását - elsősorban olyan területeken kompenzálják - a biológiai aktivitásérték javítását eredményező erdőszítéssel, zöldfelületek kialakításával - amely területek alkalmasak az ilyen irányú fejlesztésekre.</p>	<p>szabály korlátozza a beépítésre szánt terület kijelölésének lehetőségét, ezzel - a legjobb minőségű szántóterületek védelmének mintájára - az erdőtelepítésre leginkább alkalmas területeket is védi a más célú felhasználástól, ezzel közvetve hozzájárul a takarékos területhasználat célkitűzései érvényesítéséhez is.</p>
<p>A módosítás keretében – ágazati adatszolgáltatás felhasználásával – kerültek kijelölésre a „erdők övezetét” alkotó Országos Erdőállomány Adattári erdőterületek. Az erdők övezetébe tartozó erdőterületeket a településrendezési tervek készítése során min. 95%-os területi megfeleltetésben erdő területfelhasználásba kell sorolni.</p>	<p>Az erdőterületek - megőrzéséhez társadalmi érdekek egyaránt fűződnek. Mindegyik erdő fontos társadalmi szempontból is, de a nyilvános erdészeti adatokból bárki számára hozzáférhető az elsődleges rendeltetésük, s azon belül melyek a közjóléti erdők.</p>	<p>Az erdőterületek lehatárolása gazdasági szempontból is kedvező hatású, mert tájékoztat az erdőtervek és az ágazati nyilvántartás által érintett erdőállományokról. Elsődleges rendeltetésükből megtudható, melyek az elsősorban gazdálkodási célokat szolgáló erdők.</p>	<p>Mindegyik erdőterület egyben különböző védelmi célokat is szolgál, de az elsődleges védelmi rendeltetésű erdőkre ezen belül fontosabb szerep hárul. Ezek minél nagyon arányú megőrzésére, területarányuk növelésére kell törekedni.</p>
<p>A tervmódosítás során a „térségi jelentőségű tájképvédelmi terület” övezetét a tájképvédelmi terület övezete: a területrendezésért felelős miniszter rendeletében megállapított övezet, amelybe a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében kialakult olyan területek tartoznak, amelyek a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőrzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak;</p>	<p>A megyében a táji- és üdülési potenciál védelme és fejlesztése kiemelt fejlesztési cél, ezért tájképvédelemnek - kiemelkedő jelentősége van. Azok a részletes szabályok, amelyek a hatékony tájképvédelmet - tájvédelmi törvény hiányában - még csak most formálódnak az eltérő tájkarakterű területek kategorizálására irányuló kutatások részeként. Ezt követhetik azok a területi</p>	<p>A tájképvédelem - ma még kellően ki nem dolgozott - szempontjainak érvényesítése, (az e szempontból szükségessé váló változtatások) többletköltséget okozhatnak a beruházások előkészítése és megvalósítása során.</p>	<p>A tájképvédelem szempontjainak érvényesítése a területrendezési és a településrendezési tervezésben táji-, környezeti szempontból egyértelműen kedvező hatású. A szabályozás, amely a léptéknek megfelelő részletezettséggel jelöli ki a tájképvédelem fő célterületeit, a hatékony védelem eszközszerét a településrendezési tervezési eljárásokhoz kapcsolja olyan - a tájképi értékek fennmaradását</p>

	<p>lehatárolások, amelyek segítséget nyújthatnak az eltérő tájkarakterű területek differenciált szabályozására a területrendezési-, település-rendezési eszközök készítése során.</p>		<p>biztosítani hivatott - eszközök alkalmazásával, mint az építmények tájba illesztését bizonyító látványterv.</p>
<p>A tervmódosítás során – új adatszolgáltatás alapján pontosításra kerül a „nagyvízi meder” területi kiterjedése.</p>	<p>A „nagyvízi meder” övezete a Rába és Répce menti területeket érinti. Annak a szabálynak érvényesítéséhez, amely ezeken a területeken megakadályozza az új beépítésre szánt terület kijelölését társadalmi és gazdasági érdekek egyaránt fűződnek, ezért ezek a lehatárolások mindkét vonatkozásban kedvezőnek minősíthetők</p>	<p>Annak a szabálynak érvényesítéséhez, amely ezeken a területeken megakadályozza az új beépítésre szánt terület kijelölését társadalmi és gazdasági érdekek egyaránt fűződnek, ezért ezek a lehatárolások mindkét vonatkozásban kedvezőnek minősíthetők</p>	<p>A nagyvízi meder lehatárolás környezeti hatása is pozitív, mert indirekt módon megtemeti a „teret a folyónak” EU-s irányelv érvényesítésének lehetőségét.</p>
<p>A Honvédelmi Minisztérium adatszolgáltatása figyelembevételével pontosításra került az „országos jelentőségű honvédelmi terület” és a „honvédelmi terület” övezeti lehatárolása.</p>	<p>Össztársadalmi érdekek fűződnek a honvédelmi célú területek fenntartásához és biztosításához, ezen érdekek azonban csak a hosszú távon is e célt szolgáló területekkel kapcsolatban relevánsak. Változás, hogy a megyét érintő honvédelmi területekből nem lett több, de az „országos jelentőségű” besorolás által érintett települések száma növekedett.</p>	<p>Általános tendencia, hogy kisebb jelentőségű (korábban többnyire térségi jelentőségű) honvédelmi területek idővel kikerülnek a honvédelmi használatból, ami más célú - az érintett kistérségek és települések fejlesztési célkitűzéseivel összhangban lévő - rekreációs, vagy gazdasági célú hasznosítása előtt, amely változás gazdasági szempontból egyértelműen pozitívnek értékelhető.</p>	<p>A módosítás környezeti szempontból negatív hatású lehet abban az értelemben, hogy míg a honvédségi területeken - a zavartalanságnak köszönhetően - általában biztosított a természeti értékek védelme, ez a védelem más funkciójú területen csak ott érvényesül maradéktalanul, ahol azt más (védelmi) övezeti szabályok biztosítják.</p>
Az egyedileg meghatározott megyei övezetek alkalmazásának hatásai			

<p>A megyei területrendezési terv módosítása – élve az OTrT által biztosított lehetőséggel- illetve a területfejlesztés és a területrendezés eszközkészlete bővítése és összehangolása érdekében „egyedileg meghatározott” övezeteket is lehatárol.</p>	<p>Az egyedileg meghatározott övezetek alkalmazása egyrészt lehetőséget ad a megyei sajátosságok érvényesítésére. A 2020-2027 közötti időszakra szóló országos és megyei területfejlesztési dokumentumok kidolgozása során hozzájárul a fejlesztési célterületek meghatározásához. Az egyedileg meghatározott övezetekkel kapcsolatos szabályozás a Magyarország és egyes kiemelt térségei területrendezési tervéről szóló törvény hatálybalépése után akkor teljesezhet ki, ha a területfejlesztés és területrendezés eszközkészlete teljes körű összehangolására mindkét oldalon megteremtődnek a törvényi lehetőségek.</p>	<p>Az egyedileg meghatározott övezetek alkalmazásának gazdasági hatása kiemelkedő lehet amennyiben a hozzájárul a rendelkezésre álló fejlesztési forrásoknak azokra a célterületekre való koncentrálásához, ahol adott fejlesztési célok megvalósításához legitim ösztársadalmi, vagy térségi érdekek fűződnek. Az övezeti lehatárolások alkalmazása akkor lehet hatékony, ha azokhoz egyaránt tartoznak fejlesztési (támogatási-, ösztönző) eszközök, valamint rendezési (szabályozási) előírások.</p>	<p>Az egyedileg meghatározott övezetek alkalmazásának környezetileg káros hatásai alapvetően nincsen.</p>
<p>Innovációs-technológiai fejlesztés támogatott célterületének övezete</p>	<p>A megye gazdaságfejlesztési céljai közt fontos szempont innováció és a technológiai fejlesztés támogatása</p>	<p>Fontos gazdasági cél, hogy a fejlesztésre álló források elsősorban azokban a térségekbe koncentrálódjanak, ahol azok hasznosulása maximalizálható. Az övezetben – az OTrT módosulása után - lehetővé válik az önkormányzat által kiemelt fejlesztési területek intenzívebb beépítése, amely hozzájárul adott terület</p>	<p>Tekintettel arra, hogy a támogatott tevékenységeknek nincsenek (illetve csekélyek) a környezetre gyakorolt hatásai, az övezet alkalmazásának nincs kedvezőtlen környezeti hatása. Az intenzívebb beépítés lehetősége hozzájárul a területrendezési tervnek a takarékos területfelhasználásra vonatkozó célkitűzése megvalósításához.</p>

		gazdaságosabb hasznosításához.	
Logisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete	A megye gazdaságfejlesztési céljai közt fontos szempont a térségek és települések logisztikai potenciálja kihasználása, az e célú területek fejlesztésének támogatása.	A logisztikai fejlesztések vonatkozásában is fontos cél, hogy a fejlesztésre rendelkezésre álló források elsősorban azokban a térségekbe koncentrálódjanak, ahol azok hasznosulása maximalizálható. Az övezetben lehetővé válik az önkormányzat által kiemelt fejlesztési területek intenzívebb beépítése, amely hozzájárul adott terület gazdaságosabb hasznosításához.	Az övezet alkalmazása segítséget nyújt a fejlesztések koncentrálására.
Turisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete	A megye turisztikai potenciáljának hatékony kihasználása is igényli az erőforrások koncentrációját azokra a célterületekre, amelyek a legnagyobb fejlesztési erőforrásokkal, potenciálokkal bírnak. Az övezet lehatárolása a készítéskor még hatályos megyeterv turisztikai, természeti és épített örökség védelmi jellegű adatai és települési besorolásainak figyelembevételével történt. Az övezetben fontos cél a turisztikai (TDM) szervezetek és azok együttműködésének erősítése.	Az övezet lehatárolásai akkor hasznosulhatnak, ha azok figyelembevételre kerülnek majd a fejlesztési támogatások odaítélése során. (Erre reálisan a 2020-2027 közötti fejlesztési időszakban lesz lehetőség)	Az övezet alkalmazása környezeti szempontból kedvező, mert elősegíti a pihenés, rekreáció szempontjából kiemelkedő jelentőségű csendes övezetek kialakítását, később – amennyiben ennek megteremtődnek a jogszabályi lehetőségei – a környezeti minőség fenntartásának és fejlesztésének is ezek a térségek lehetnek a kiemelt célterületei
Víztározási fejlesztések támogatott célterületének övezete	A vízkárelhárítás és a klímavédelem feladatai egyaránt	A vízkárelhárításhoz, víztározáshoz jelentő gazdasági érdekek	Az övezet alkalmazása környezeti

	<p>szükségessé teszik a víztározási lehetőségek vizsgálatát fejlesztését. Társadalmi érdek, hogy a védekezési lehetőségek legfontosabb célterületeire lehessen koncentrálni a fejlesztési erőforrásokat.</p>	<p>fűződnek, többek közt a mezőgazdasági termelés fejlesztése, valamint a települési területek megóvása érdekében</p>	<p>szempontból kedvező, mivel jelentősen csökkenhet a vizek okozta környezeti kártétel, valamint új vizes élőhelyek alakulhatnak ki, amelyek táji, természeti és rekreációs szempontból is kedvezők lehetnek.</p>
--	--	---	---

Javaslat környezeti, társadalmi, gazdasági szempontú intézkedésre

A tervmódosítás érvényesülése során fellépő, a társadalomra és a gazdaságra káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére vonatkozó javaslatok és egyéb intézkedések

A területrendezési terv módosítása azzal a céllal készült, hogy a fenntarthatóság elve, a természeti, táji, környezeti értékek megóvása, a környezetbiztonság, a klímaváltozás negatív következményeinek csökkentése közvetlenül (vízbázisvédelem, erdőterületek növelése, magterület, ökológiai folyosó kijelölése, stb.) érvényesüljön, továbbá a társadalmi gazdasági fejlődés területi, műszaki infrastrukturális feltételei, a kulturális és épített örökség megőrzése, a megye élhetőségének javítása, a munkabajárás, a szabadidőeltöltés és a lakhatás számára a megye kedvező feltételeket biztosítson lakói számára.

A tervmódosítás nem tartalmaz olyan célt, amely a társadalomra és a gazdaságra káros hatással lenne, alapvető cél az értékőrzés, a megye fenntartható fejlesztése, gazdasági, társadalmi megújítása számára a területi, infrastrukturális feltételek biztosítása.

Javaslat olyan társadalmi és gazdasági szempontú előírásokra, feltételekre, amelyeket a terv által befolyásolt más terveknél figyelembe kell venni

A tervmódosítás céljait érvényesíteni kell a megye településeinek településfejlesztési koncepciói, integrált településfejlesztési stratégiái és településrendezési tervei készítése során. A megyei szinten készülő ágazati koncepciók számára is figyelembe veendő a jelen tervmódosítás által meghatározott keretek. A területrendezési terv „merek” jogszabályi kötöttsége miatt ilyen előírásokat nem tud tenni, erre csak az önkormányzati határozattal elfogadott szabályozási ajánlások nyújthatnának – közvetve – lehetőséget. A megbízó megyei önkormányzat jelen tervezés keretében ezzel az eszközzel nem kívánt élni.

Összefoglalás

A tervmódosítás a fenntarthatóság, az optimális területfelhasználás és kiegyensúlyozott térszerkezet szempontrendszerének érvényesítése mellett közvetett módon – a beépített települési tervek révén – a helyi gazdaságfejlesztési javaslatok számára is keretet biztosít. Mindezt országos összefüggésrendszerbe helyezi azáltal, hogy az OTrT-törvény – törvényben előírt kötelező – előírásait is tartalmazza

A tervmódosítás célmeghatározása jól reflektál a helyzetelemzésben feltárt egyes problémák megválaszolására. Azonban jelen tervmódosítás eszközei – mivel a tervezési feladat az OTrT törvény érvényesítése volt – csak közvetett és relatíve kevesebb konkrét beavatkozást tudnak elérni a társadalmi és gazdasági téren.

A tervmódosítás céljai - megvalósulásuk esetén - reális eszközei a megyei területfejlesztési koncepcióban felvázolt jövőkép elérésének mind a gazdaságfejlesztés, mind a humánerőforrás-fejlesztés, mind az értékvédelmen alapuló természeti erőforrás gazdálkodás vonatkozásában. A célok megvalósulása nem jár lényegi káros következményekkel sem a gazdasági fejlődés lehetőségére, sem a megye élhetőségére, humánerőforrás fejlesztésére nézve. Amivel számolni kell, az a tervmódosításban meghatározott szabályok, irányelvek esetleges elmaradása esetén reális, miszerint tovább folytatódnak egyes meglévő kedvezőtlen trendek (területi kiegyenlítetlenség a megyén belül, gazdaság átstrukturálásának lassulása, elvándorlás bizonyos belső perifériákból.)

Vas megye települései térségi területfelhasználás területi mérlege

A települések térségi területfelhasználás területi adatai
2020

település	térségi területfelhasználás	hektár
Acsád	települési térség	116,26
Acsád	erdőgazdálkodási térség	431,39
Acsád	mezőgazdasági térség	884,08
Acsád	vízgazdálkodási térség	0,94
Alsószőlőnk	települési térség	76,37
Alsószőlőnk	erdőgazdálkodási térség	562,43
Alsószőlőnk	mezőgazdasági térség	357,67
Alsószőlőnk	vízgazdálkodási térség	5,92
Alsóújlak	települési térség	163,98
Alsóújlak	sajátos területfelhasználású térség	29,16
Alsóújlak	erdőgazdálkodási térség	1119,86
Alsóújlak	mezőgazdasági térség	784,18
Alsóújlak	vízgazdálkodási térség	5,29
Andrásfa	települési térség	91,82
Andrásfa	erdőgazdálkodási térség	216,49
Andrásfa	mezőgazdasági térség	512,79
Andrásfa	vízgazdálkodási térség	1,55
Apátistvánfalva	települési térség	310,84
Apátistvánfalva	erdőgazdálkodási térség	827,69

Apátistvánfalva	mezőgazdasági térség	145,87
Apátistvánfalva	vízgazdálkodási térség	1,23
Bajánsenye	települési térség	300,35
Bajánsenye	sajátos területfelhasználású térség	1,04
Bajánsenye	erdőgazdálkodási térség	862,63
Bajánsenye	mezőgazdasági térség	975,82
Bajánsenye	vízgazdálkodási térség	45,25
Balogunyom	települési térség	204,82
Balogunyom	erdőgazdálkodási térség	250,24
Balogunyom	mezőgazdasági térség	745,55
Balogunyom	vízgazdálkodási térség	10,85
Bejcgertyános	települési térség	89,94
Bejcgertyános	erdőgazdálkodási térség	2712,54
Bejcgertyános	mezőgazdasági térség	337,44
Bejcgertyános	vízgazdálkodási térség	3,34
Bérbaltavár	települési térség	168,88
Bérbaltavár	erdőgazdálkodási térség	1602,04
Bérbaltavár	mezőgazdasági térség	793,31
Bérbaltavár	vízgazdálkodási térség	2,03
Boba	települési térség	99,73
Boba	erdőgazdálkodási térség	218,20
Boba	mezőgazdasági térség	773,08
Boba	vízgazdálkodási térség	3,86
Borgáta	települési térség	110,45
Borgáta	erdőgazdálkodási térség	84,83
Borgáta	mezőgazdasági térség	425,00
Borgáta	vízgazdálkodási térség	1,15
Bozzai	települési térség	70,61
Bozzai	erdőgazdálkodási térség	8,52
Bozzai	mezőgazdasági térség	362,49
Bozzai	vízgazdálkodási térség	0,86
Bozsok	települési térség	156,87
Bozsok	sajátos területfelhasználású térség	1,32
Bozsok	erdőgazdálkodási térség	1439,55
Bozsok	mezőgazdasági térség	489,51
Bozsok	vízgazdálkodási térség	3,52
Bő	települési térség	164,63
Bő	sajátos területfelhasználású térség	0,00
Bő	erdőgazdálkodási térség	11,74
Bő	mezőgazdasági térség	878,12
Bő	vízgazdálkodási térség	10,29
Bögöt	települési térség	53,92
Bögöt	erdőgazdálkodási térség	17,99
Bögöt	mezőgazdasági térség	426,40
Bögöt	vízgazdálkodási térség	1,04
Bögöte	települési térség	165,59
Bögöte	erdőgazdálkodási térség	1697,37
Bögöte	mezőgazdasági térség	210,78
Bögöte	vízgazdálkodási térség	0,76
Bucsu	települési térség	156,85
Bucsu	erdőgazdálkodási térség	756,40
Bucsu	mezőgazdasági térség	737,70

Bucsu	vízgazdálkodási térség	3,41
Bük	települési térség	535,31
Bük	sajátos területfelhasználású térség	115,03
Bük	erdőgazdálkodási térség	39,67
Bük	mezőgazdasági térség	1093,29
Bük	vízgazdálkodási térség	302,71
Cák	települési térség	63,21
Cák	sajátos területfelhasználású térség	4,07
Cák	erdőgazdálkodási térség	345,67
Cák	mezőgazdasági térség	229,36
Cák	vízgazdálkodási térség	5,82
Celldömölk	települési térség	794,82
Celldömölk	sajátos területfelhasználású térség	9,02
Celldömölk	erdőgazdálkodási térség	611,00
Celldömölk	mezőgazdasági térség	3811,45
Celldömölk	vízgazdálkodási térség	12,84
Chernelházadamonya	települési térség	64,87
Chernelházadamonya	sajátos területfelhasználású térség	0,78
Chernelházadamonya	erdőgazdálkodási térség	24,15
Chernelházadamonya	mezőgazdasági térség	691,74
Chernelházadamonya	vízgazdálkodási térség	3,46
Csákánydoroszló	települési térség	297,35
Csákánydoroszló	sajátos területfelhasználású térség	6,57
Csákánydoroszló	erdőgazdálkodási térség	857,65
Csákánydoroszló	mezőgazdasági térség	1457,42
Csákánydoroszló	vízgazdálkodási térség	41,86
Csánig	települési térség	94,60
Csánig	erdőgazdálkodási térség	51,32
Csánig	mezőgazdasági térség	654,38
Csánig	vízgazdálkodási térség	19,11
Csehi	települési térség	42,15
Csehi	erdőgazdálkodási térség	621,85
Csehi	mezőgazdasági térség	268,82
Csehi	vízgazdálkodási térség	0,49
Csehimindszent	települési térség	131,83
Csehimindszent	erdőgazdálkodási térség	1041,45
Csehimindszent	mezőgazdasági térség	368,44
Csehimindszent	vízgazdálkodási térség	1,26
Csemeszkopács	települési térség	128,01
Csemeszkopács	sajátos területfelhasználású térség	0,00
Csemeszkopács	erdőgazdálkodási térség	10,89
Csemeszkopács	mezőgazdasági térség	400,43
Csemeszkopács	vízgazdálkodási térség	0,43
Csénye	települési térség	225,31
Csénye	sajátos területfelhasználású térség	7,25
Csénye	erdőgazdálkodási térség	561,13
Csénye	mezőgazdasági térség	1112,07
Csénye	vízgazdálkodási térség	6,45
Csepreg	települési térség	403,98
Csepreg	sajátos területfelhasználású térség	117,40
Csepreg	erdőgazdálkodási térség	1571,61
Csepreg	mezőgazdasági térség	2786,33

Csepreg	vízgazdálkodási térség	73,26
Csipkerek	települési térség	171,17
Csipkerek	erdőgazdálkodási térség	708,31
Csipkerek	mezőgazdasági térség	433,53
Csipkerek	vízgazdálkodási térség	0,44
Csönge	települési térség	145,11
Csönge	erdőgazdálkodási térség	991,81
Csönge	mezőgazdasági térség	1384,84
Csönge	vízgazdálkodási térség	5,20
Csörötnek	települési térség	134,25
Csörötnek	erdőgazdálkodási térség	1278,17
Csörötnek	mezőgazdasági térség	624,81
Csörötnek	vízgazdálkodási térség	16,00
Daraboshegy	települési térség	42,00
Daraboshegy	erdőgazdálkodási térség	270,21
Daraboshegy	mezőgazdasági térség	146,97
Daraboshegy	vízgazdálkodási térség	0,12
Dozmat	települési térség	75,26
Dozmat	erdőgazdálkodási térség	457,83
Dozmat	mezőgazdasági térség	313,76
Dozmat	vízgazdálkodási térség	7,30
Döbörhegy	települési térség	72,75
Döbörhegy	erdőgazdálkodási térség	501,09
Döbörhegy	mezőgazdasági térség	600,56
Döbörhegy	vízgazdálkodási térség	1,09
Döröske	települési térség	86,37
Döröske	erdőgazdálkodási térség	122,78
Döröske	mezőgazdasági térség	218,90
Döröske	vízgazdálkodási térség	12,05
Duka	települési térség	108,23
Duka	sajátos területfelhasználású térség	0,70
Duka	erdőgazdálkodási térség	396,57
Duka	mezőgazdasági térség	1015,88
Duka	vízgazdálkodási térség	2,33
Egervölgy	települési térség	108,90
Egervölgy	erdőgazdálkodási térség	487,50
Egervölgy	mezőgazdasági térség	289,08
Egervölgy	vízgazdálkodási térség	0,66
Egyházashetye	települési térség	75,48
Egyházashetye	erdőgazdálkodási térség	508,37
Egyházashetye	mezőgazdasági térség	734,55
Egyházashetye	vízgazdálkodási térség	1,44
Egyházashollós	települési térség	160,37
Egyházashollós	sajátos területfelhasználású térség	34,44
Egyházashollós	erdőgazdálkodási térség	483,33
Egyházashollós	mezőgazdasági térség	1188,91
Egyházashollós	vízgazdálkodási térség	37,42
Egyházasarádóc	települési térség	229,22
Egyházasarádóc	erdőgazdálkodási térség	587,02
Egyházasarádóc	mezőgazdasági térség	1661,14
Egyházasarádóc	vízgazdálkodási térség	1,64
Felsőcsatár	települési térség	86,39

Felsőcsatár	sajátos területfelhasználású térség	7,78
Felsőcsatár	erdőgazdálkodási térség	719,73
Felsőcsatár	mezőgazdasági térség	971,54
Felsőcsatár	vízgazdálkodási térség	4,87
Felsőjánosfa	települési térség	89,29
Felsőjánosfa	erdőgazdálkodási térség	64,04
Felsőjánosfa	mezőgazdasági térség	147,71
Felsőjánosfa	vízgazdálkodási térség	5,34
Felsőmarác	települési térség	131,78
Felsőmarác	erdőgazdálkodási térség	630,78
Felsőmarác	mezőgazdasági térség	965,87
Felsőmarác	vízgazdálkodási térség	15,25
Felsőszölnök	települési térség	185,57
Felsőszölnök	erdőgazdálkodási térség	1741,51
Felsőszölnök	mezőgazdasági térség	424,85
Felsőszölnök	vízgazdálkodási térség	3,91
Gasztony	települési térség	107,02
Gasztony	sajátos területfelhasználású térség	5,73
Gasztony	erdőgazdálkodási térség	488,24
Gasztony	mezőgazdasági térség	815,25
Gasztony	vízgazdálkodási térség	10,77
Gencsapáti	települési térség	560,56
Gencsapáti	sajátos területfelhasználású térség	143,97
Gencsapáti	erdőgazdálkodási térség	537,80
Gencsapáti	mezőgazdasági térség	988,01
Gencsapáti	vízgazdálkodási térség	8,33
Gérce	települési térség	197,23
Gérce	erdőgazdálkodási térség	391,10
Gérce	mezőgazdasági térség	1241,00
Gérce	vízgazdálkodási térség	0,89
Gersekarát	települési térség	233,41
Gersekarát	sajátos területfelhasználású térség	107,39
Gersekarát	erdőgazdálkodási térség	829,12
Gersekarát	mezőgazdasági térség	776,78
Gersekarát	vízgazdálkodási térség	45,53
Gór	települési térség	62,52
Gór	erdőgazdálkodási térség	420,97
Gór	mezőgazdasági térség	601,05
Gór	vízgazdálkodási térség	14,29
Gyanógeregye	települési térség	38,72
Gyanógeregye	erdőgazdálkodási térség	489,36
Gyanógeregye	mezőgazdasági térség	177,23
Gyanógeregye	vízgazdálkodási térség	1,33
Gyöngyösfalu	települési térség	190,97
Gyöngyösfalu	sajátos területfelhasználású térség	0,00
Gyöngyösfalu	erdőgazdálkodási térség	231,10
Gyöngyösfalu	mezőgazdasági térség	539,75
Gyöngyösfalu	vízgazdálkodási térség	2,75
Győrvar	települési térség	99,17
Győrvar	erdőgazdálkodási térség	691,03
Győrvar	mezőgazdasági térség	862,94
Győrvar	vízgazdálkodási térség	6,17

Halastó	települési térség	60,71
Halastó	erdőgazdálkodási térség	169,28
Halastó	mezőgazdasági térség	334,78
Halastó	vízgazdálkodási térség	0,28
Halogy	települési térség	62,62
Halogy	erdőgazdálkodási térség	219,95
Halogy	mezőgazdasági térség	421,28
Halogy	vízgazdálkodási térség	1,17
Harasztifalu	települési térség	39,19
Harasztifalu	erdőgazdálkodási térség	183,62
Harasztifalu	mezőgazdasági térség	565,38
Harasztifalu	vízgazdálkodási térség	0,77
Hegyfalu	települési térség	145,91
Hegyfalu	erdőgazdálkodási térség	58,88
Hegyfalu	mezőgazdasági térség	980,71
Hegyfalu	vízgazdálkodási térség	3,75
Hegyháthodász	települési térség	88,65
Hegyháthodász	erdőgazdálkodási térség	352,82
Hegyháthodász	mezőgazdasági térség	366,22
Hegyháthodász	vízgazdálkodási térség	0,48
Hegyhátsál	települési térség	73,29
Hegyhátsál	erdőgazdálkodási térség	333,96
Hegyhátsál	mezőgazdasági térség	50,68
Hegyhátsál	vízgazdálkodási térség	0,53
Hegyhátszentjakab	települési térség	132,04
Hegyhátszentjakab	erdőgazdálkodási térség	400,48
Hegyhátszentjakab	mezőgazdasági térség	401,20
Hegyhátszentjakab	vízgazdálkodási térség	13,68
Hegyhátszentmárton	települési térség	48,26
Hegyhátszentmárton	erdőgazdálkodási térség	947,13
Hegyhátszentmárton	mezőgazdasági térség	272,29
Hegyhátszentmárton	vízgazdálkodási térség	6,06
Hegyhátszentpéter	települési térség	80,17
Hegyhátszentpéter	erdőgazdálkodási térség	404,99
Hegyhátszentpéter	mezőgazdasági térség	198,58
Hegyhátszentpéter	vízgazdálkodási térség	0,70
Horvátlövő	települési térség	40,02
Horvátlövő	sajátos területfelhasználású térség	4,82
Horvátlövő	erdőgazdálkodási térség	189,85
Horvátlövő	mezőgazdasági térség	379,76
Horvátlövő	vízgazdálkodási térség	1,32
Horvátzsidány	települési térség	82,06
Horvátzsidány	sajátos területfelhasználású térség	0,89
Horvátzsidány	erdőgazdálkodási térség	493,47
Horvátzsidány	mezőgazdasági térség	639,24
Horvátzsidány	vízgazdálkodási térség	0,78
Hosszúpereszteg	települési térség	289,55
Hosszúpereszteg	erdőgazdálkodási térség	2408,21
Hosszúpereszteg	mezőgazdasági térség	985,20
Hosszúpereszteg	vízgazdálkodási térség	16,75
Ikervár	települési térség	239,13
Ikervár	sajátos területfelhasználású térség	20,81

Ikervár	erdőgazdálkodási térség	713,55
Ikervár	mezőgazdasági térség	2514,59
Ikervár	vízgazdálkodási térség	45,91
Iklanberény	települési térség	16,88
Iklanberény	erdőgazdálkodási térség	11,64
Iklanberény	mezőgazdasági térség	266,68
Iklanberény	vízgazdálkodási térség	0,53
Ispánk	települési térség	65,29
Ispánk	erdőgazdálkodási térség	371,74
Ispánk	mezőgazdasági térség	254,13
Ispánk	vízgazdálkodási térség	0,53
Ivánc	települési térség	110,63
Ivánc	erdőgazdálkodási térség	859,10
Ivánc	mezőgazdasági térség	737,67
Ivánc	vízgazdálkodási térség	6,73
Ják	települési térség	303,45
Ják	erdőgazdálkodási térség	1341,98
Ják	mezőgazdasági térség	2841,58
Ják	vízgazdálkodási térség	8,02
Jákfa	települési térség	207,02
Jákfa	sajátos területfelhasználású térség	6,55
Jákfa	erdőgazdálkodási térség	285,02
Jákfa	mezőgazdasági térség	1506,63
Jákfa	vízgazdálkodási térség	5,74
Jánosháza	települési térség	436,11
Jánosháza	erdőgazdálkodási térség	514,66
Jánosháza	mezőgazdasági térség	1386,79
Jánosháza	vízgazdálkodási térség	3,07
Káld	települési térség	192,33
Káld	sajátos területfelhasználású térség	5,72
Káld	erdőgazdálkodási térség	2543,43
Káld	mezőgazdasági térség	1498,75
Káld	vízgazdálkodási térség	3,91
Kám	települési térség	105,18
Kám	erdőgazdálkodási térség	540,13
Kám	mezőgazdasági térség	872,47
Kám	vízgazdálkodási térség	12,20
Karakó	települési térség	56,91
Karakó	erdőgazdálkodási térség	186,59
Karakó	mezőgazdasági térség	788,58
Karakó	vízgazdálkodási térség	3,11
Katafa	települési térség	83,82
Katafa	erdőgazdálkodási térség	168,14
Katafa	mezőgazdasági térség	228,09
Katafa	vízgazdálkodási térség	0,64
Keléd	települési térség	65,29
Keléd	erdőgazdálkodási térség	171,54
Keléd	mezőgazdasági térség	629,41
Keléd	vízgazdálkodási térség	6,21
Kemeneskápolna	települési térség	59,54
Kemeneskápolna	erdőgazdálkodási térség	34,27
Kemeneskápolna	mezőgazdasági térség	402,56

Kemeneskápolna	vízgazdálkodási térség	0,38
Kemenesmagasi	települési térség	156,03
Kemenesmagasi	erdőgazdálkodási térség	1347,94
Kemenesmagasi	mezőgazdasági térség	1811,86
Kemenesmagasi	vízgazdálkodási térség	2,70
Kemenesmihályfa	települési térség	209,27
Kemenesmihályfa	erdőgazdálkodási térség	755,70
Kemenesmihályfa	mezőgazdasági térség	815,54
Kemenesmihályfa	vízgazdálkodási térség	0,71
Kemenespálfa	települési térség	90,56
Kemenespálfa	erdőgazdálkodási térség	255,02
Kemenespálfa	mezőgazdasági térség	1022,60
Kemenespálfa	vízgazdálkodási térség	3,48
Kemenessömjén	települési térség	104,78
Kemenessömjén	erdőgazdálkodási térség	483,71
Kemenessömjén	mezőgazdasági térség	1015,18
Kemenessömjén	vízgazdálkodási térség	1,23
Kemenesszentmárton	települési térség	58,72
Kemenesszentmárton	erdőgazdálkodási térség	14,01
Kemenesszentmárton	mezőgazdasági térség	355,39
Kemenesszentmárton	vízgazdálkodási térség	0,84
Kemestaródfa	települési térség	57,75
Kemestaródfa	erdőgazdálkodási térség	258,72
Kemestaródfa	mezőgazdasági térség	314,33
Kemestaródfa	vízgazdálkodási térség	3,88
Kenéz	települési térség	76,44
Kenéz	sajátos területfelhasználású térség	1,98
Kenéz	erdőgazdálkodási térség	104,86
Kenéz	mezőgazdasági térség	531,35
Kenéz	vízgazdálkodási térség	2,54
Kenyeri	települési térség	165,77
Kenyeri	erdőgazdálkodási térség	846,64
Kenyeri	mezőgazdasági térség	2373,02
Kenyeri	vízgazdálkodási térség	10,53
Kercaszomor	települési térség	160,39
Kercaszomor	sajátos területfelhasználású térség	2,45
Kercaszomor	erdőgazdálkodási térség	760,45
Kercaszomor	mezőgazdasági térség	361,49
Kercaszomor	vízgazdálkodási térség	2,41
Kerkáskápolna	települési térség	85,09
Kerkáskápolna	erdőgazdálkodási térség	283,75
Kerkáskápolna	mezőgazdasági térség	550,12
Kerkáskápolna	vízgazdálkodási térség	0,78
Kétvölgy	települési térség	85,29
Kétvölgy	erdőgazdálkodási térség	398,89
Kétvölgy	mezőgazdasági térség	142,88
Kétvölgy	vízgazdálkodási térség	0,41
Kisrákos	települési térség	102,25
Kisrákos	erdőgazdálkodási térség	555,55
Kisrákos	mezőgazdasági térség	446,96
Kisrákos	vízgazdálkodási térség	1,03
Kissomlyó	települési térség	57,88

Kissomlyó	erdőgazdálkodási térség	247,63
Kissomlyó	mezőgazdasági térség	552,18
Kissomlyó	vízgazdálkodási térség	0,53
Kisunyom	települési térség	64,37
Kisunyom	erdőgazdálkodási térség	215,61
Kisunyom	mezőgazdasági térség	718,08
Kisunyom	vízgazdálkodási térség	2,10
Kiszsídány	települési térség	31,11
Kiszsídány	erdőgazdálkodási térség	301,99
Kiszsídány	mezőgazdasági térség	158,82
Kiszsídány	vízgazdálkodási térség	0,27
Kondorfa	települési térség	268,28
Kondorfa	erdőgazdálkodási térség	1189,83
Kondorfa	mezőgazdasági térség	701,39
Kondorfa	vízgazdálkodási térség	1,12
Köcsk	települési térség	124,08
Köcsk	erdőgazdálkodási térség	284,19
Köcsk	mezőgazdasági térség	846,99
Köcsk	vízgazdálkodási térség	2,61
Körmend	települési térség	1184,82
Körmend	sajátos területfelhasználású térség	7,19
Körmend	erdőgazdálkodási térség	860,53
Körmend	mezőgazdasági térség	3134,84
Körmend	vízgazdálkodási térség	91,63
Kőszeg	települési térség	954,98
Kőszeg	sajátos területfelhasználású térség	151,17
Kőszeg	erdőgazdálkodási térség	3340,12
Kőszeg	mezőgazdasági térség	996,54
Kőszeg	vízgazdálkodási térség	23,61
Kőszegdoroszló	települési térség	50,35
Kőszegdoroszló	erdőgazdálkodási térség	394,80
Kőszegdoroszló	mezőgazdasági térség	429,38
Kőszegdoroszló	vízgazdálkodási térség	86,68
Kőszegpaty	települési térség	63,45
Kőszegpaty	erdőgazdálkodási térség	696,79
Kőszegpaty	mezőgazdasági térség	463,05
Kőszegpaty	vízgazdálkodási térség	1,20
Kőszegszerdahely	települési térség	76,81
Kőszegszerdahely	erdőgazdálkodási térség	382,92
Kőszegszerdahely	mezőgazdasági térség	276,03
Kőszegszerdahely	vízgazdálkodási térség	1,02
Lócs	települési térség	82,17
Lócs	erdőgazdálkodási térség	16,97
Lócs	mezőgazdasági térség	412,75
Lócs	vízgazdálkodási térség	0,95
Lukácsháza	települési térség	159,79
Lukácsháza	sajátos területfelhasználású térség	5,56
Lukácsháza	erdőgazdálkodási térség	127,05
Lukácsháza	mezőgazdasági térség	607,20
Lukácsháza	vízgazdálkodási térség	37,24
Magyarlak	települési térség	105,70
Magyarlak	erdőgazdálkodási térség	386,49

Magyarlak	mezőgazdasági térség	262,02
Magyarlak	vízgazdálkodási térség	7,51
Magyarnádalja	települési térség	45,66
Magyarnádalja	erdőgazdálkodási térség	105,84
Magyarnádalja	mezőgazdasági térség	231,38
Magyarnádalja	vízgazdálkodási térség	1,70
Magyarszecsőd	települési térség	132,79
Magyarszecsőd	sajátos területfelhasználású térség	10,60
Magyarszecsőd	erdőgazdálkodási térség	281,95
Magyarszecsőd	mezőgazdasági térség	684,89
Magyarszecsőd	vízgazdálkodási térség	15,59
Magyarszombatfa	települési térség	109,14
Magyarszombatfa	erdőgazdálkodási térség	1005,08
Magyarszombatfa	mezőgazdasági térség	477,66
Magyarszombatfa	vízgazdálkodási térség	2,14
Megyehíd	települési térség	52,07
Megyehíd	erdőgazdálkodási térség	42,83
Megyehíd	mezőgazdasági térség	500,99
Megyehíd	vízgazdálkodási térség	2,45
Meggyeskovácsi	települési térség	163,93
Meggyeskovácsi	sajátos területfelhasználású térség	0,80
Meggyeskovácsi	erdőgazdálkodási térség	247,19
Meggyeskovácsi	mezőgazdasági térség	2021,79
Meggyeskovácsi	vízgazdálkodási térség	30,94
Mersevát	települési térség	114,98
Mersevát	sajátos területfelhasználású térség	0,00
Mersevát	erdőgazdálkodási térség	276,86
Mersevát	mezőgazdasági térség	653,10
Mersevát	vízgazdálkodási térség	8,67
Mesterháza	települési térség	45,83
Mesterháza	sajátos területfelhasználású térség	12,77
Mesterháza	erdőgazdálkodási térség	24,51
Mesterháza	mezőgazdasági térség	328,03
Mesterháza	vízgazdálkodási térség	8,13
Mesteri	települési térség	121,23
Mesteri	erdőgazdálkodási térség	105,78
Mesteri	mezőgazdasági térség	940,83
Mesteri	vízgazdálkodási térség	1,36
Meszlen	települési térség	72,07
Meszlen	erdőgazdálkodási térség	188,73
Meszlen	mezőgazdasági térség	940,29
Meszlen	vízgazdálkodási térség	1,07
Mikosszéplak	települési térség	188,85
Mikosszéplak	sajátos területfelhasználású térség	2,88
Mikosszéplak	erdőgazdálkodási térség	1541,01
Mikosszéplak	mezőgazdasági térség	119,95
Mikosszéplak	vízgazdálkodási térség	12,72
Molnaszecsőd	települési térség	115,25
Molnaszecsőd	sajátos területfelhasználású térség	0,99
Molnaszecsőd	erdőgazdálkodási térség	158,34
Molnaszecsőd	mezőgazdasági térség	871,32
Molnaszecsőd	vízgazdálkodási térség	24,08

Nádasd	települési térség	195,19
Nádasd	erdőgazdálkodási térség	2230,01
Nádasd	mezőgazdasági térség	1131,96
Nádasd	vízgazdálkodási térség	3,24
Nagygeresd	települési térség	65,04
Nagygeresd	erdőgazdálkodási térség	47,70
Nagygeresd	mezőgazdasági térség	817,92
Nagygeresd	vízgazdálkodási térség	9,33
Nagykölked	települési térség	47,22
Nagykölked	erdőgazdálkodási térség	435,03
Nagykölked	mezőgazdasági térség	495,30
Nagykölked	vízgazdálkodási térség	0,71
Nagymizdó	települési térség	76,63
Nagymizdó	erdőgazdálkodási térség	251,83
Nagymizdó	mezőgazdasági térség	346,76
Nagymizdó	vízgazdálkodási térség	0,31
Nagyrákos	települési térség	92,80
Nagyrákos	erdőgazdálkodási térség	959,57
Nagyrákos	mezőgazdasági térség	556,53
Nagyrákos	vízgazdálkodási térség	1,79
Nagysimonyi	települési térség	103,02
Nagysimonyi	erdőgazdálkodási térség	699,42
Nagysimonyi	mezőgazdasági térség	761,56
Nagysimonyi	vízgazdálkodási térség	2,85
Nagytilaj	települési térség	76,52
Nagytilaj	erdőgazdálkodási térség	576,69
Nagytilaj	mezőgazdasági térség	904,99
Nagytilaj	vízgazdálkodási térség	7,33
Nárai	települési térség	168,81
Nárai	erdőgazdálkodási térség	588,64
Nárai	mezőgazdasági térség	839,93
Nárai	vízgazdálkodási térség	1,26
Narda	települési térség	101,19
Narda	erdőgazdálkodási térség	433,42
Narda	mezőgazdasági térség	500,07
Narda	vízgazdálkodási térség	0,30
Nemesbőd	települési térség	83,54
Nemesbőd	erdőgazdálkodási térség	68,71
Nemesbőd	mezőgazdasági térség	759,20
Nemesbőd	vízgazdálkodási térség	2,06
Nemescsó	települési térség	62,07
Nemescsó	erdőgazdálkodási térség	347,42
Nemescsó	mezőgazdasági térség	327,71
Nemescsó	vízgazdálkodási térség	0,73
Nemeskeresztúr	települési térség	115,02
Nemeskeresztúr	erdőgazdálkodási térség	493,15
Nemeskeresztúr	mezőgazdasági térség	606,57
Nemeskeresztúr	vízgazdálkodási térség	2,29
Nemeskocs	települési térség	70,91
Nemeskocs	erdőgazdálkodási térség	116,00
Nemeskocs	mezőgazdasági térség	598,67
Nemeskocs	vízgazdálkodási térség	7,15

Nemeskolta	települési térség	126,36
Nemeskolta	sajátos területfelhasználású térség	64,78
Nemeskolta	erdőgazdálkodási térség	125,47
Nemeskolta	mezőgazdasági térség	416,32
Nemeskolta	vízgazdálkodási térség	1,19
Nemesládony	települési térség	50,23
Nemesládony	erdőgazdálkodási térség	51,22
Nemesládony	mezőgazdasági térség	463,54
Nemesládony	vízgazdálkodási térség	1,88
Nemesmedves	települési térség	25,11
Nemesmedves	erdőgazdálkodási térség	416,71
Nemesmedves	mezőgazdasági térség	31,20
Nemesmedves	vízgazdálkodási térség	0,70
Nemesrempehollós	települési térség	97,89
Nemesrempehollós	erdőgazdálkodási térség	155,77
Nemesrempehollós	mezőgazdasági térség	950,33
Nemesrempehollós	vízgazdálkodási térség	1,37
Nick	települési térség	124,48
Nick	erdőgazdálkodási térség	30,47
Nick	mezőgazdasági térség	978,81
Nick	vízgazdálkodási térség	6,11
Nyőgér	települési térség	65,26
Nyőgér	erdőgazdálkodási térség	549,07
Nyőgér	mezőgazdasági térség	457,32
Nyőgér	vízgazdálkodási térség	1,39
Olaszfa	települési térség	146,08
Olaszfa	erdőgazdálkodási térség	976,04
Olaszfa	mezőgazdasági térség	530,55
Olaszfa	vízgazdálkodási térség	0,86
Ólmod	települési térség	31,20
Ólmod	erdőgazdálkodási térség	203,47
Ólmod	mezőgazdasági térség	131,22
Ólmod	vízgazdálkodási térség	0,40
Orfalu	települési térség	85,28
Orfalu	erdőgazdálkodási térség	538,65
Orfalu	mezőgazdasági térség	69,67
Orfalu	vízgazdálkodási térség	0,58
Ostffyasszonyfa	települési térség	189,77
Ostffyasszonyfa	sajátos területfelhasználású térség	99,11
Ostffyasszonyfa	erdőgazdálkodási térség	496,24
Ostffyasszonyfa	mezőgazdasági térség	2637,87
Ostffyasszonyfa	vízgazdálkodási térség	7,60
Oszkó	települési térség	213,61
Oszkó	erdőgazdálkodási térség	1295,93
Oszkó	mezőgazdasági térség	519,97
Oszkó	vízgazdálkodási térség	1,29
Ölbő	települési térség	205,24
Ölbő	erdőgazdálkodási térség	628,28
Ölbő	mezőgazdasági térség	1501,03
Ölbő	vízgazdálkodási térség	18,28
Órimagyarósd	települési térség	78,03
Órimagyarósd	sajátos területfelhasználású térség	2,87

Órimagyarósd	erdőgazdálkodási térség	720,12
Órimagyarósd	mezőgazdasági térség	427,56
Órimagyarósd	vízgazdálkodási térség	0,68
Óriszentpéter	települési térség	366,13
Óriszentpéter	erdőgazdálkodási térség	2006,84
Óriszentpéter	mezőgazdasági térség	979,74
Óriszentpéter	vízgazdálkodási térség	4,12
Pácsony	települési térség	99,03
Pácsony	erdőgazdálkodási térség	660,46
Pácsony	mezőgazdasági térség	238,21
Pácsony	vízgazdálkodási térség	3,53
Pankasz	települési térség	68,25
Pankasz	erdőgazdálkodási térség	482,71
Pankasz	mezőgazdasági térség	374,09
Pankasz	vízgazdálkodási térség	1,56
Pápoc	települési térség	143,22
Pápoc	erdőgazdálkodási térség	474,42
Pápoc	mezőgazdasági térség	2500,42
Pápoc	vízgazdálkodási térség	13,69
Pecöl	települési térség	94,72
Pecöl	erdőgazdálkodási térség	550,70
Pecöl	mezőgazdasági térség	1080,66
Pecöl	vízgazdálkodási térség	4,79
Perenye	települési térség	137,79
Perenye	sajátos területfelhasználású térség	0,00
Perenye	erdőgazdálkodási térség	883,36
Perenye	mezőgazdasági térség	594,61
Perenye	vízgazdálkodási térség	5,96
Peresznye	települési térség	118,37
Peresznye	erdőgazdálkodási térség	352,88
Peresznye	mezőgazdasági térség	598,85
Peresznye	vízgazdálkodási térség	2,18
Petőmihályfa	települési térség	202,98
Petőmihályfa	erdőgazdálkodási térség	375,62
Petőmihályfa	mezőgazdasági térség	416,18
Petőmihályfa	vízgazdálkodási térség	0,65
Pinkamindszent	települési térség	75,51
Pinkamindszent	erdőgazdálkodási térség	342,54
Pinkamindszent	mezőgazdasági térség	676,88
Pinkamindszent	vízgazdálkodási térség	5,83
Pornóapáti	települési térség	54,99
Pornóapáti	sajátos területfelhasználású térség	9,16
Pornóapáti	erdőgazdálkodási térség	964,98
Pornóapáti	mezőgazdasági térség	479,95
Pornóapáti	vízgazdálkodási térség	4,66
Porpác	települési térség	57,50
Porpác	erdőgazdálkodási térség	73,33
Porpác	mezőgazdasági térség	487,38
Porpác	vízgazdálkodási térség	1,69
Pósfa	települési térség	45,91
Pósfa	erdőgazdálkodási térség	18,19
Pósfa	mezőgazdasági térség	469,64

Pósfa	vízgazdálkodási térség	1,05
Pusztacsó	települési térség	39,50
Pusztacsó	erdőgazdálkodási térség	258,42
Pusztacsó	mezőgazdasági térség	426,60
Pusztacsó	vízgazdálkodási térség	1,10
Püspökmolnári	települési térség	318,33
Püspökmolnári	sajátos területfelhasználású térség	69,14
Püspökmolnári	erdőgazdálkodási térség	278,04
Püspökmolnári	mezőgazdasági térség	829,08
Püspökmolnári	vízgazdálkodási térség	15,27
Rábagyarmat	települési térség	91,58
Rábagyarmat	erdőgazdálkodási térség	1053,18
Rábagyarmat	mezőgazdasági térség	510,28
Rábagyarmat	vízgazdálkodási térség	24,13
Rábahídvég	települési térség	167,38
Rábahídvég	erdőgazdálkodási térség	647,92
Rábahídvég	mezőgazdasági térség	1396,30
Rábahídvég	vízgazdálkodási térség	29,42
Rábapaty	települési térség	289,79
Rábapaty	sajátos területfelhasználású térség	352,03
Rábapaty	erdőgazdálkodási térség	111,31
Rábapaty	mezőgazdasági térség	1370,68
Rábapaty	vízgazdálkodási térség	17,49
Rábatöttös	települési térség	64,53
Rábatöttös	sajátos területfelhasználású térség	2,05
Rábatöttös	erdőgazdálkodási térség	118,31
Rábatöttös	mezőgazdasági térség	461,64
Rábatöttös	vízgazdálkodási térség	1,55
Rádóckölked	települési térség	128,40
Rádóckölked	erdőgazdálkodási térség	1127,43
Rádóckölked	mezőgazdasági térség	638,10
Rádóckölked	vízgazdálkodási térség	1,48
Rátót	települési térség	66,68
Rátót	sajátos területfelhasználású térség	18,27
Rátót	erdőgazdálkodási térség	197,42
Rátót	mezőgazdasági térség	429,94
Rátót	vízgazdálkodási térség	14,84
Répcelak	települési térség	355,26
Répcelak	sajátos területfelhasználású térség	7,00
Répcelak	erdőgazdálkodási térség	116,59
Répcelak	mezőgazdasági térség	894,12
Répcelak	vízgazdálkodási térség	9,39
Répcseszentgyörgy	települési térség	44,80
Répcseszentgyörgy	erdőgazdálkodási térség	34,59
Répcseszentgyörgy	mezőgazdasági térség	494,79
Répcseszentgyörgy	vízgazdálkodási térség	0,46
Rönök	települési térség	151,87
Rönök	sajátos területfelhasználású térség	0,25
Rönök	erdőgazdálkodási térség	910,63
Rönök	mezőgazdasági térség	655,08
Rönök	vízgazdálkodási térség	4,11
Rum	települési térség	195,31

Rum	sajátos területfelhasználású térség	22,97
Rum	erdőgazdálkodási térség	456,44
Rum	mezőgazdasági térség	964,94
Rum	vízgazdálkodási térség	44,86
Sajtoskál	települési térség	117,79
Sajtoskál	erdőgazdálkodási térség	305,68
Sajtoskál	mezőgazdasági térség	515,34
Sajtoskál	vízgazdálkodási térség	1,92
Salköveskút	települési térség	67,77
Salköveskút	erdőgazdálkodási térség	219,98
Salköveskút	mezőgazdasági térség	1030,22
Salköveskút	vízgazdálkodási térség	1,70
Sárfimizdó	települési térség	56,40
Sárfimizdó	sajátos területfelhasználású térség	60,10
Sárfimizdó	erdőgazdálkodási térség	413,29
Sárfimizdó	mezőgazdasági térség	215,56
Sárfimizdó	vízgazdálkodási térség	0,77
Sárvár	települési térség	1229,78
Sárvár	sajátos területfelhasználású térség	26,31
Sárvár	erdőgazdálkodási térség	1822,11
Sárvár	mezőgazdasági térség	3322,87
Sárvár	vízgazdálkodási térség	63,25
Sé	települési térség	147,27
Sé	erdőgazdálkodási térség	242,80
Sé	mezőgazdasági térség	211,63
Sé	vízgazdálkodási térség	1,63
Simaság	települési térség	85,60
Simaság	erdőgazdálkodási térség	314,31
Simaság	mezőgazdasági térség	610,39
Simaság	vízgazdálkodási térség	2,90
Sitke	települési térség	116,82
Sitke	erdőgazdálkodási térség	1272,64
Sitke	mezőgazdasági térség	1329,44
Sitke	vízgazdálkodási térség	2,25
Sorkifalud	települési térség	232,78
Sorkifalud	sajátos területfelhasználású térség	49,05
Sorkifalud	erdőgazdálkodási térség	360,29
Sorkifalud	mezőgazdasági térség	1088,82
Sorkifalud	vízgazdálkodási térség	6,24
Sorkikápolna	települési térség	76,58
Sorkikápolna	sajátos területfelhasználású térség	0,00
Sorkikápolna	erdőgazdálkodási térség	185,94
Sorkikápolna	mezőgazdasági térség	622,21
Sorkikápolna	vízgazdálkodási térség	1,31
Sorokpolány	települési térség	122,07
Sorokpolány	erdőgazdálkodási térség	356,91
Sorokpolány	mezőgazdasági térség	846,80
Sorokpolány	vízgazdálkodási térség	3,28
Sótony	települési térség	87,83
Sótony	erdőgazdálkodási térség	782,80
Sótony	mezőgazdasági térség	620,41
Sótony	vízgazdálkodási térség	1,80

Söpte	települési térség	125,16
Söpte	sajátos területfelhasználású térség	348,64
Söpte	erdőgazdálkodási térség	2,77
Söpte	mezőgazdasági térség	918,94
Söpte	vízgazdálkodási térség	2,81
Szaknyér	települési térség	53,96
Szaknyér	erdőgazdálkodási térség	68,68
Szaknyér	mezőgazdasági térség	169,42
Szaknyér	vízgazdálkodási térség	0,73
Szakonyfalu	települési térség	99,88
Szakonyfalu	erdőgazdálkodási térség	895,65
Szakonyfalu	mezőgazdasági térség	119,09
Szakonyfalu	vízgazdálkodási térség	3,78
Szalafő	települési térség	201,53
Szalafő	sajátos területfelhasználású térség	1,04
Szalafő	erdőgazdálkodási térség	1884,62
Szalafő	mezőgazdasági térség	647,24
Szalafő	vízgazdálkodási térség	2,53
Szarvaskend	települési térség	69,35
Szarvaskend	erdőgazdálkodási térség	652,84
Szarvaskend	mezőgazdasági térség	311,46
Szarvaskend	vízgazdálkodási térség	0,65
Szatta	települési térség	22,88
Szatta	erdőgazdálkodási térség	400,57
Szatta	mezőgazdasági térség	177,39
Szatta	vízgazdálkodási térség	0,55
Szeleste	települési térség	172,72
Szeleste	sajátos területfelhasználású térség	93,61
Szeleste	erdőgazdálkodási térség	633,69
Szeleste	mezőgazdasági térség	1171,88
Szeleste	vízgazdálkodási térség	2,55
Szemenye	települési térség	111,91
Szemenye	erdőgazdálkodási térség	781,44
Szemenye	mezőgazdasági térség	286,20
Szemenye	vízgazdálkodási térség	0,59
Szentgotthárd	települési térség	1281,97
Szentgotthárd	sajátos területfelhasználású térség	5,95
Szentgotthárd	erdőgazdálkodási térség	3809,86
Szentgotthárd	mezőgazdasági térség	1611,29
Szentgotthárd	vízgazdálkodási térség	64,05
Szentszéchy	települési térség	160,14
Szentszéchy	sajátos területfelhasználású térség	0,95
Szentszéchy	erdőgazdálkodási térség	1665,80
Szentszéchy	mezőgazdasági térség	1291,10
Szentszéchy	vízgazdálkodási térség	6,26
Szergény	települési térség	111,14
Szergény	erdőgazdálkodási térség	363,69
Szergény	mezőgazdasági térség	1081,32
Szergény	vízgazdálkodási térség	4,94
Szombathely	települési térség	3887,29
Szombathely	sajátos területfelhasználású térség	58,72
Szombathely	erdőgazdálkodási térség	1210,60

Szombathely	mezőgazdasági térség	4487,30
Szombathely	vízgazdálkodási térség	105,77
Szóce	települési térség	159,73
Szóce	erdőgazdálkodási térség	1216,33
Szóce	mezőgazdasági térség	492,72
Szóce	vízgazdálkodási térség	2,01
Tanakajd	települési térség	124,24
Tanakajd	erdőgazdálkodási térség	35,58
Tanakajd	mezőgazdasági térség	1019,79
Tanakajd	vízgazdálkodási térség	3,66
Táplánszentkereszt	települési térség	278,19
Táplánszentkereszt	sajátos területfelhasználású térség	7,27
Táplánszentkereszt	erdőgazdálkodási térség	34,15
Táplánszentkereszt	mezőgazdasági térség	1683,08
Táplánszentkereszt	vízgazdálkodási térség	5,24
Telekes	települési térség	101,87
Telekes	erdőgazdálkodási térség	608,63
Telekes	mezőgazdasági térség	370,26
Telekes	vízgazdálkodási térség	0,52
Tokorcs	települési térség	68,00
Tokorcs	erdőgazdálkodási térség	162,66
Tokorcs	mezőgazdasági térség	409,64
Tokorcs	vízgazdálkodási térség	0,16
Tompaládony	települési térség	107,26
Tompaládony	erdőgazdálkodási térség	38,57
Tompaládony	mezőgazdasági térség	789,20
Tompaládony	vízgazdálkodási térség	8,58
Tormásliget	települési térség	59,70
Tormásliget	sajátos területfelhasználású térség	15,68
Tormásliget	erdőgazdálkodási térség	15,56
Tormásliget	mezőgazdasági térség	660,75
Tormásliget	vízgazdálkodási térség	1,14
Torony	települési térség	208,01
Torony	erdőgazdálkodási térség	312,44
Torony	mezőgazdasági térség	759,76
Torony	vízgazdálkodási térség	3,14
Tömörd	települési térség	70,73
Tömörd	erdőgazdálkodási térség	854,61
Tömörd	mezőgazdasági térség	601,65
Tömörd	vízgazdálkodási térség	8,94
Uraiújfalu	települési térség	222,71
Uraiújfalu	sajátos területfelhasználású térség	26,82
Uraiújfalu	erdőgazdálkodási térség	255,31
Uraiújfalu	mezőgazdasági térség	1394,56
Uraiújfalu	vízgazdálkodási térség	8,39
Vámoscsalád	települési térség	91,22
Vámoscsalád	erdőgazdálkodási térség	308,03
Vámoscsalád	mezőgazdasági térség	776,48
Vámoscsalád	vízgazdálkodási térség	2,53
Vasalja	települési térség	86,99
Vasalja	erdőgazdálkodási térség	339,74
Vasalja	mezőgazdasági térség	693,75

Vasalja	vízgazdálkodási térség	3,80
Vásárosmiske	települési térség	118,08
Vásárosmiske	erdőgazdálkodási térség	311,23
Vásárosmiske	mezőgazdasági térség	911,61
Vásárosmiske	vízgazdálkodási térség	0,95
Vasasszonyfa	települési térség	115,29
Vasasszonyfa	erdőgazdálkodási térség	12,80
Vasasszonyfa	mezőgazdasági térség	935,69
Vasasszonyfa	vízgazdálkodási térség	1,46
Vasegerszeg	települési térség	121,01
Vasegerszeg	erdőgazdálkodási térség	244,90
Vasegerszeg	mezőgazdasági térség	902,50
Vasegerszeg	vízgazdálkodási térség	3,94
Vashosszúfalu	települési térség	83,50
Vashosszúfalu	erdőgazdálkodási térség	565,06
Vashosszúfalu	mezőgazdasági térség	732,39
Vashosszúfalu	vízgazdálkodási térség	11,37
Vaskeresztes	települési térség	89,17
Vaskeresztes	sajátos területfelhasználású térség	0,00
Vaskeresztes	erdőgazdálkodási térség	213,26
Vaskeresztes	mezőgazdasági térség	607,24
Vaskeresztes	vízgazdálkodási térség	2,84
Vassurány	települési térség	100,23
Vassurány	erdőgazdálkodási térség	42,77
Vassurány	mezőgazdasági térség	863,98
Vassurány	vízgazdálkodási térség	1,91
Vasvár	települési térség	544,10
Vasvár	sajátos területfelhasználású térség	3,45
Vasvár	erdőgazdálkodási térség	2886,40
Vasvár	mezőgazdasági térség	2025,98
Vasvár	vízgazdálkodási térség	50,86
Vasszécseny	települési térség	237,82
Vasszécseny	sajátos területfelhasználású térség	36,53
Vasszécseny	erdőgazdálkodási térség	204,51
Vasszécseny	mezőgazdasági térség	1302,18
Vasszécseny	vízgazdálkodási térség	13,73
Vasszentmihály	települési térség	112,43
Vasszentmihály	erdőgazdálkodási térség	256,81
Vasszentmihály	mezőgazdasági térség	269,26
Vasszentmihály	vízgazdálkodási térség	2,91
Vasszilvagy	települési térség	123,47
Vasszilvagy	erdőgazdálkodási térség	214,83
Vasszilvagy	mezőgazdasági térség	839,95
Vasszilvagy	vízgazdálkodási térség	1,50
Vát	települési térség	77,23
Vát	sajátos területfelhasználású térség	0,00
Vát	erdőgazdálkodási térség	657,44
Vát	mezőgazdasági térség	1589,10
Vát	vízgazdálkodási térség	3,25
Velem	települési térség	104,93
Velem	sajátos területfelhasználású térség	5,90
Velem	erdőgazdálkodási térség	643,57

Velem	mezőgazdasági térség	104,02
Velem	vízgazdálkodási térség	1,54
Velemér	települési térség	126,31
Velemér	erdőgazdálkodási térség	572,84
Velemér	mezőgazdasági térség	254,71
Velemér	vízgazdálkodási térség	0,92
Vép	települési térség	683,01
Vép	sajátos területfelhasználású térség	9,84
Vép	erdőgazdálkodási térség	898,97
Vép	mezőgazdasági térség	1691,48
Vép	vízgazdálkodási térség	4,75
Viszák	települési térség	88,16
Viszák	erdőgazdálkodási térség	727,31
Viszák	mezőgazdasági térség	196,55
Viszák	vízgazdálkodási térség	1,10
Vönöck	települési térség	166,75
Vönöck	erdőgazdálkodási térség	583,80
Vönöck	mezőgazdasági térség	1009,19
Vönöck	vízgazdálkodási térség	0,62
Zsédény	települési térség	59,33
Zsédény	erdőgazdálkodási térség	5,15
Zsédény	mezőgazdasági térség	577,52
Zsédény	vízgazdálkodási térség	1,10
Zsennye	települési térség	57,13
Zsennye	sajátos területfelhasználású térség	28,00
Zsennye	erdőgazdálkodási térség	81,49
Zsennye	mezőgazdasági térség	302,67
Zsennye	vízgazdálkodási térség	32,57

Tervezői nyilatkozat az OTrT és Vas megye területrendezési tervének módosítása összhangjáról

A nyilatkozat az egyeztetési fázis utáni módosítások után, az elfogadási szakaszban kerül kiadásra.

Tervezői nyilatkozat tervezete

a Magyarország és egyes kiemelt térségei területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény és Vas megye Területrendezési Tervének módosítása összhangjáról

Alulírott, mint Vas megye Területrendezési Terve módosításának vezető területrendező tervezője nyilatkozom, hogy a tervezett módosítás megfelel a Magyarország és egyes kiemelt térségei területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben, valamint a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendeletben foglaltaknak.

Vas megye területén az országos terület-felhasználási kategóriák, valamint az országos jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok, az egyedi építmények a Magyarország és egyes kiemelt térségei területrendezési terve részét képező Országos területrendezési tervben megállapított térbeli rendnek, illetve a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvényben meghatározott pontosítási szabályoknak megfelelően kerültek megállapításra.

Vas megye Területrendezési Terve módosításakor lehatárolt térségi övezetek az illetékes államigazgatási szervek előzetes adatszolgáltatása és állásfoglalása figyelembevételével történt.

Az övezetek szabályai megfelelnek a Magyarország és egyes kiemelt térségei területrendezési tervében, valamint a 9/2019. (VI. 14.) MvM rendeletében foglalt előírásoknak.

Az egyedileg meghatározott megyei övezetek lehatárolása Vas megye hatályos területfejlesztési koncepciója figyelembevételével történt.

Budapest, 2020. ...

.....
Mándi József
vezető területrendező tervező
tervezői nyilvántartási szám:
TR-1/0159

MEGBÍZÓI KONZULTÁCIÓ

Vas Megyei Önkormányzat részéről
Ipkovics Timea megyei főépítész

TERVEZŐK, SZAKÉRTŐK NÉVSORA

GENERÁLTERVEZŐ: PESTTERV KFT.

Felelős tervező:

Mándi József

Területrendezési vezető tervező
(TR-01/5149)

Makkai Krisztina

Településrendező vezető tervező
(TT 01-4921)

TERVEZŐK NÉVSORA

Hanczár Zsoltné (mksz. 01-2418), Ziman Gergely

Vízgazdálkodás, vízi és energiaközművek

Dr. Kollányi László (SzTjv Sz-003/2017)

Tájképvédelem, környezeti értékelés

Rhorer Ádám (K1d-1-Tell, KÉ-SZ, KÉ-T-. Tell, KÖ-T)

Közlekedés

TÉRINFORMATIKAI FELDOLGOZÁS

Makkai Krisztina

